

ORTODOKSI

2/18 *viesti*

*Voiko naisesta
tulla diakoni?*

*Auttava puhelin
25 vuotta*

”Uusi aika haastaa kirkkoa katsomaan traditiotaan ja traditioitaan uudella tavalla ja löytämään uusia ilmauksia ikuisille totuuksille.”

11

22

Kirkkaalla viikolla kirkot täyttyvät koululaisista.

33

Påskfirandet i Syrien börjar före Stora Fastan.

35

Jenni Hakkarainen johtaa Tampereen Yksi-äänistä kuoroa.

Sisällys

3 PÄÄTOIMITTAJALTA

4 KIRKKOHERRALTA

5 PÄÄSIÄISTERVEHDYKSET

6 AJANKOHTAISTA

9 ARKENA Kääty kaulaan juhlayönä

ARKENA

10 NAISEN ASEMASTA KIRKOSSA SAA KESKUSTELLA

14 ESSEE Pääsiäisen ihmiskartta

17 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ

19 AUTTAVA PUHELIN AUKOO ELÄMÄN SOLMUJA

22 REPORTAASI Pyhän melun viikko

24 MEIKÄLÄISIÄ Tuomo Pussi

25 PYHÄNÄ Liikkuvainen juhlien juhla

PYHÄNÄ

26 MIRHANTUOJIEEN SUNNUNTAINA

28 PYHÄ KOLMINAISUUS

30 ULKOMAILTA Ortodokxivähemmistö tyytyväinen Puolassa

32 PÅSKHÄLSNING

33 SVENSK SIDA

34 PYHÄT ESIRUKOILIJAMME

35 KULTTUURI

HUOMENNA

37 HUOMENNA Magdalan Maria valkokankaalla

38 LAPSET JA NUORET

40 JUMALANPALVELUKSET JA MENOT

52 DIAKONIA TIEDOTTAA

53 PERHEUUTISET

54 LAINATUT

55 RISTISANATEHTÄVÄ

ORTODOKSI 2/18 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA: Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

PÄÄTOIMITTAJA:

Mirva Brola, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell, Urpo Uotila, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-Filppu, Kaisa Paavilainen, Alexander Hautamäki, Birgit Salmenhaara, Jonas Bergenstad, Mikko Kuri, Timo Tynkkynen, Liisa Tynkkynen, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

p. (09) 8564 6100

Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista.

PAINOPAIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA LÄHETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI HARKITEN.

KANNEN KUVA: ROMAN KEROV

Naiset ortodoksisessa kirkossa

MILLAINEN on naisen asema ortodoksisessa kirkossa? Kysymys nousee toisinaan esiin keskusteluissa. Vastaus siihen on monitahoinen: tarkoitetaanko naisen asemaa teologisessa mielessä vai kirkon maallisessa hallinnossa? Myös alueellisten, itsenäisten paikalliskirkkojen välillä on eroja. Esimerkiksi Aleksandrian kreikkalais-ortodoksinen kirkko teki viime vuonna historiaa vihkiessään naisia diakoneiksi.

Suomen ortodoksisen kirkon hallinnossa naisia voidaan pitää hyvin edustettuina. Kirkon korkeimman päättävän elimen, kirkolliskokouksen, edustajista noin kolmannes on naisia. Kuopiossa sijaitsevaa palvelukeskusta johtaa nainen. Myös seurakuntien ylintä päätösvaltaa käyttävissä seurakunnanvaltuustoissa on monin paikoin hyvä naisetiedustus. Esimerkiksi maamme suurimmassa ortodoksis-seurakunnassa Helsingissä valtuutetuista noin puolet on naisia, mikä näkyy myös puhejohtajistossa. Samoin kirkkomme kanttorikunta naisistuu kovaa vauhtia.

Teologisessa mielessä ortodoksinen kirkko saa ulkopuolisilta ajoittain kiitosta Neitsyt Marian vahvasta asemasta. Jumalanäitiä pidetään ylimpänä kirkon kunnioittamien pyhien joukossa. Jumalansynnyttäjä on paitsi Kristuksen, myös kirkon äiti, ja kirkon osoittama arvostus Neitsyt Mariaa kohtaan kertoo myös kirkon suhtautumisesta naisiin ylipäätään.

Ehkä eniten epäilyksiä naisen asemasta aiheuttaa pappeus, joka ortodoksisessa kirkossa on varattu vain miehille. Taus-talla on esimerkiksi ajatus papista Kristuksen kuvana - Kristushan oli miespuolinen eläessään maan päällä. Lisäksi on monia sellaisia tapoja ja perinteitä, joita

voisi helposti pitää naisia alentavina, kuten pään peittäminen huivilla jumalanpalveluksessa tai miesten ja naisten seisominen eri puolilla kirkkosalia. Tällaisia tapoja ei kuitenkaan kenenkään ole pakko noudattaa ainakaan Suomessa, ellei tunne niitä omakseen.

Varmasti on myös käytäntöjä, joita voisi muuttaa. Onneksi näin on tehtykin. Esimerkiksi lasta kirkotettaessa eli tuotaessa aloittamaan kirkollista elämää vietiin poikalapsi ennen pyhään alttariin mutta tyttölapsi vain pyhän portin eteen. Nykyisin sekä tytöt että pojat viedään ikonostaasin keskellä sijaitsevan pyhän portin eteen.

Naisen asemaan liittyvät vahvasti myös kirkon kannanotot seksuaaliterveyden alalla. Toisin kuin esimerkiksi katolinen kirkko tai lestadiolaisuus, ortodoksinen kirkko ei ole antanut jäsenilleen tiukoja määräyksiä lisääntymisterveydestä. Abortti tuomitaan, mutta sen tehnyttä ei suljeta kirkon ulkopuolelle.

Naisen asema ortodoksisessa kirkossa ei ole yksiselitteinen, ja siitä voidaan keskustella. Näin teemme myös tässä lehdes-sä. Antoisia lukuhetkiä!

Mirva Brola

Tyhjän haudan kohtaaminen

Markku Härmäinen

ORTODOKSISEN kirkon pääsiäinen on ylösnousemisen riemujuhla. Osallistumme pääsiäisenä kaikkien kristittyjen yhteiseen iloon ja jaamme apostolien todistusta siitä, että Herramme Jeesus Kristus on noussut kuolleista. Pääsiäisen ilo jatkuu kirkossa ympäri vuoden. Jokaisena sunnuntaina ylösnousemuksen juhla kohtaa meidät jumalanpalveluksissa. Joku uskossaan hyvin vahva saattaa iloita tästä arkenakin.

Kun luemme evankeliumien kertomukset Jeesuksen ylösnousemuksesta huomaamme, että vahvan uskon ilo ja riemu eivät ole ainoita tapoja viettää pääsiäistä. Kaikki neljä evankeliumia kertovat, että pieni joukko naisia (Johanneksen mukaan yksin Magdalan Maria) lähti varhain aamulla haudalle. Kun he saapuivat paikalle, he eivät nähneet Jeesusta, koska hauta oli tyhjä.

Heille ilmestyi enkeli (Luukkaan ja Johanneksen mukaan kaksi enkeliä), joka sanoi: ”Hän ei ole täällä”. Matteuksen mukaan naiset olivat ”peloissaan ja riemuissaan”, Markuksen evankeliumissa ”naiset pakenivat haudalta järkytyksestä vapisten. He eivät

kertoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät”, ja Luukas kertoo, että ”he olivat ymmällä tästä”, ja että ”naiset pelästyivät ja painoivat katseensa maahan”.

Johanneksen evankeliumin mukaan Magdalan Maria seisoi tyhjällä haudalla ja itki, kun enkelit ilmestyivät hänelle. Maria sanoi heille: ”Minun Herrani on viety pois, enkä tiedä, minne hänet on pantu.” Jeesusta, joka seisoi hänen takanaan, Maria luuli puutarhuriksi.

Pääsiäinen ei ole vain ilon ja riemun juhla. Pääsiäinen on myös meille, jotka emme aina löydä Jumalaa ja joille maailma välillä julistaa: ”Hän ei ole täällä.” Pääsiäinen on silloinkin, kun seisomme ja itkemme elämäämme, joka on kovaa ja kuollutta. Elämästämme on tullut Jumalan hauta - mutta se on tyhjä emmekä tiedä, minne hänet on pantu. Pyhä Magdalan Maria rukoile Jumalaa, että mekin tunnistaisimme ylösnoussutta Jeesusta ja saisimme osallistua Herramme iloon.

Aleksej Sjöberg
kirkkoherra

Tampereen ortodoksinen seurakunta

ОТ НАСТОЯТЕЛЯ

У пустой гробницы

В ПРАВОСЛАВНОЙ церкви Пасха – это празднование Воскресения Христова. В эти дни христиане разделяют общую радость и апостольское свидетельство того, что Господь наш Иисус Христос воскрес из мертвых. Радость Пасхи продолжается весь год: каждое воскресение мы вспоминаем Христово Воскресение во время богослужений. Особо твердые в своей вере вспоминают Воскресение и в будни.

Если прочитать евангельские сказания о воскресении Иисуса, можно заметить, что радость и торжество сильной веры – не единственные способы отметить праздник Пасхи. Все четыре Евангелия повествуют о том, что несколько женщин (согласно Евангелию от Иоанна, одна лишь Мария Магдалина) отправились рано утром к гробнице Иисуса. Придя туда, они не увидели его: гробница была пуста.

Им явился ангел (согласно Евангелию от Луки и Иоанна, два ангела) и сказал: «Его здесь нет». В Евангелии от Матфея говорится, что женщины были «испуганы и взволнованы», в Евангелии от Марка они «убежали, дрожа от ужаса, и никому не рассказали об увиденном, потому что боялись».

В Евангелии от Луки сказано, что они были «в замешательстве», «испугались и опустили глаза».

Согласно Евангелию от Иоанна, Мария Магдалина стояла у пустой гробницы и плакала, когда ей явились ангелы. Мария сказала им: «Унесли Господа из гроба и не знаем, где положили его». Иисуса, стоявшего позади нее, Мария приняла за садовника.

Таким образом, Пасха – не только праздник светлой радости. Пасха существует для нас, кто не всегда находит Господа и кто живет в мире, который уверяет: «Его здесь нет». Пасха существует и тогда, когда мы стоим и оплакиваем свою тяжелую жизнь. Наши жизни – словно гробница Господня, которая оказалась пуста, и не знаем мы, где положили Его. Святая Мария Магдалина, помолись Господу, чтобы и мы засвидетельствовали Воскресение Христово и могли разделить радость Господню.

Алексеj Шёберг
Настоятель

православного прихода Тампере

Pasuunan raikua

JESAJAN kirjan profetiassa sanotaan: ”Sinä päivänä puhalletaan suureen pasuunaan, ja Assyrian maahan hävinneet ja Egyptin maahan karkoitettut tulevat ja kumartavat Herraa Pyhällä vuorella Jerusalemissa” (Jes. 27:13). Jumalan kansa eli maanpaossa Assyrian ja Egyptin suurvaltojen maissa. Suureen pasuunaan oli puhallettava vapautuksen ja vapauden merkiksi. Se oli kutsu karkotetuille nousta, vapautua ja palata kotiin.

Mitä pasuunaan puhaltaminen tarkoitti Israelin kansalle? Ensinnäkin, se oli merkki riemuvuodesta, jolloin vapaus oli koittava koko maalle: ”Pyhittäkää viideskymmenes vuosi ... Se vuosi on riemuvuosi. Silloin jokainen maansa menettänyt saa sen jälleen haltuunsa ja jokainen orjaksi myyty saa palata sukunsa luo” (3. Moos. 25:10). Riippumatta köyhyydestä, epäonnesta ja maan pakkomyynnistä aiheutuneesta kärsimyksestä jokaiselle annettiin 50 vuoden välein uusi mahdollisuus aloittaa elämänsä alusta. Jokaiselle annettaisiin ja jokaiselle koittaisi vapaus, jokainen voisi palata kotiin.

Israel odotti pasuunan vapauttavaa kajahdusta, jolla Jumala olisi ilmoittava kansalleen juhluvuoden alkamisesta. Ilosanomana oli saavuttava vuorten yli: ”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman, hän tuo pelastuksen sanoman” (Jes. 52:7). Tämä profetia löysi täyttymyksensä Kristuksessa. Baabelin virtojen itkuille ei ollut enää sijaa. Vanha liitto toimi tilapäisenä esikuvana kirjoitustensa kautta. Evankeliumin, uuden liiton, julistamat tapahtumat ovat tämän esikuvan toteutuminen – kauan valmisteltu todellisuus – pelastuksemme. Jumalan Pojan oli udrauduttava

ristillä avatakseen meille jälleen tien takaisin Jumalan luo. Tästä todisti jo kirkkoisä Meliton Sardeslainen 100-luvulla jKr:

”Sillä laki tuli Sanaksi
ja vanha uudeksi
– ne lähtevät yhdessä Siionista ja Jerusalemissa –
käsky vaihtui armoksi
esikuva totuudeksi
karitsa Pojaksi
lammas ihmiseksi
ja ihminen Jumalaksi”

Kristuksen ylösnousemuksen juhlapäivä aktualisoi nämä menneisyydessä koetut ajan ulkopuolella olevat totuudet alati koettavaksi tapahtumaksi – ne ovat ajankohtaisia juuri tänään: ”Tänään Kristus kukisti kuoleman ja nousi kuolleista”. Mennyt ja tuleva aika saavat täyttymyksensä kirkossa, jossa meitä kutsutaan elämään lakkaamattomassa nykyhetkessä – tänään – tässä päivässä – tämänhetkisessä ja jokapäiväisessä yhteydessä Jumalaan.

Kristuksen ylösnousemusjuhla – vaikka se kyllästääkin koko kirkkovuoden ja valaisee jumalanpalveluskierron koko täytydessään – ei ole vain kerran toistuva tapahtuma. Kristittyinä meillä on ikuinen pääsiäinen ja olemme aina yhteydessä ylösnouseeseen Kristukseen, kuten pääsiäisyöpalveluksen kanonissa todetaan: ”Oi Kristus! Tuonelan tyrmään teljetyt vangit nähtyään äärettömän laupeutesi riensivät iloisin askelin valkeutta kohden ja ylistivät iankaikista pääsiäistä”. Jakakaamme tätä ilosanomaa väsyneen maailman korviin pasuunan kajahdusten tavoin niin, että se kaikuu aina tuonelassa asti. Kristus nousi kuolleista! Totisesti nousi! ●

RIISA / Henna Hietainen

+ Olin

Elia
Oulun metropoliitta

Leo

Helsingin ja koko
Suomen arkkipiispa

+ Arseni

Arseni
Joensuun piispa

Uspenskin katedraali täyttää 150 vuotta

Uspenskin katedraalin juhlavuosi käynnistyy palmusunnuntaina.

KATAJANOKAN kalliolla kohoava Uspenskin katedraali on ollut erottamaton osa Helsingin kaupunkikuvaa 150 vuotta.

Suomen ortodoksisen kirkon ja Helsingin ortodoksisen seurakunnan pääkirkko ja jumalanpalveluselämän keskus on samalla yksi pääkaupunkimme merkittävimmistä nähtävyyksistä ja konserttien näyttämöistä.

Pohjoisen ja läntisen Euroopan suurimmassa ortodoksisessa kirkossa vieraillee vuosittain arviolta puoli miljoonaa kävijää.

Venäläisen kirkkoarkkitehdin ja akateemikon **Aleksei M. Gornostajevin** suunnittelema katedraali on niin kulttuurihistoriallisesti kuin kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus niin kirkolle, seurakunnalle kuin Helsingille.

MONIPUOLINEN OHJELMA

Katedraalin merkivuotta vietetään monin tavoin. Juhlavuosi käynnistyy palmusunnuntaina 25. maaliskuuta kello 18. Tällöin kuullaan Uspenskin Katedraalikuoron ja kamarikuoro Addiction yhteiskonsertissa venäläisen **Maximilian Steinbergin** *Strastna ja sedmitsa (Piinaviikko)* -teos Suomen ensiesityksenä.

Suuren viikon keskeisiin veisuteksteihin sävelletty teos perustuu vanhoihin znamenni-sävelmiin. Konsertin johtaa dir. cant. **Varvara Merras-Häyrynen**.

Konsertti johdattaa suureen viikkoon, joka huipentuu Uspenskin katedraalissa toimitettavaan pääsiäisyön palvelukseen. Sen toimittaa Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leo**. Yle TV1 lähettää pääsiäisyön palveluksen 31. maaliskuuta kello 23.55 alkaen.

Kesällä juhlinta jatkuu Helsinki-päivänä 12. kesäkuuta, jolloin Uspenski avaa ovensa kaupunkilaisille. Juhlavuosi huipentuu Uspenskin katedraalin praasniekkaan eli temppeleijuhlaan 15. elokuuta. Juhlaviikon ohjelma tarkentuu kevään aikana.

TEKSTI: MIRO JÄRNEFELT KUVA: LAURA KARLIN

Helsingin hiippakunnan rakenteet arvioon

UUDEEN 2017 kirkolliskokous päätti, että seurakuntarajat ja -rakenteet arvioidaan ja muutetaan tarvittaessa koko kirkon tasolla vuoteen 2020 mennessä.

Tavoitteena ovat suuremmat hallinnolliset yksiköt ja lakisäänteisen hallinnollisen toiminnan keskittäminen sekä resurssien ja huomion suuntaaminen hengelliseen perustyöhön. Vastuu toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta on paikallisella tasolla.

Kuopion ja Karjalan hiippakunnassa muutoselvitys on liikkeellä. Helsingin hiippakunnassa työ käynnistyi 8.3., kun arkkipiispan nimeämä ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran. Ryhmään kuuluvat Helsingin kirkkoherra **Markku Salminen**, Lappeenrannan kirkkoherra **Timo Tynkkynen** ja Lahden kirkkoherra **Jonas Bergenstad**.

Muutoksen tavoitteena on seurakuntien toiminnan kehittäminen ja seurakuntarajojen päivittäminen. Yhteistyötä vahvistetaan, jotta voimavarat kohdentuisivat seurakunnalliseen perustyöhön hallinnon jäädessä vähemmälle.

Ohjausryhmä ryhtyy kevään kuluessa työstämään muutosta yhteistyössä kirkkoherrojen ja seurakuntien kanssa. Varsinaiset päätökset tehdään kirkollishallituksessa. Tavoitteena on uusien seurakuntien toiminnan käynnistyminen 1.1.2020 alkaen.

Lisää koltankielisiä radiohartauksia

YLEISRADIO lisää koltankielisten ortodoksisen radiohartauksien määrää. Vuoden 2018 aikana lähetetään seitsemän hartautta. Hartaudet ovat kuunneltavissa Yle Saame-kanavan kautta kaikkialla Suomessa.

Hartauksia pitävät diakoni **Erkki Lumisalmi** ja hänen tyttärensä **Anna Lumikivi**.

– Olen oppinut koltan kielen kunnolla vasta koulussa. Sitä ennen minulla oli passiivinen kielitaito, jota isäni piti yllä lapsuudessani lauluin ja leikein, kertoo Lumikivi, joka työstää parhaillaan koltansaamenkielistä lastenlaulukirjaa.

Ortodoksisuudella on tärkeä asema kolttien kulttuurissa. Suomen ortodoksinen kirkko edistää osaltaan koltankielen elvytystä. Esimerkiksi Helsingissä toimitetaan koltankielisiä liturgioita.

– Ortodoksisuus on yleisesti ottaen todella tärkeää koltansaamelaisille. Täällä pohjoisessa koltat käyvät ahkerasti kirkossa, Lumikivi sanoo.

SAARA KALLIO

Myllypurossa esteetön kiitosakatistos

Kaisa-Maija Rauha (oik.) ja Hanna Törnroos viittoivat vuorotellen kiitosakatistoksen. Kuvan viittoma on ns. osoitus, jolla viitataan Jumalaan.

HELSINGIN Myllypuron kappelissa järjestettiin ekumeenisella rukousviikolla tammikuussa esteetön kiitosakatistos. Täpötäydessä kirkkosalissa oli kirkon työntekijöitä ja kirkkokansaa niin ortodoksisesta kuin luterilaisestakin kirkosta. Viittomakielen tulkkit viittoivat palveluksen kuulovammaisille, ja akatistoksesta oli saatavilla myös pistekirjoitusversio näkövammaisille.

– Luterilaisen kirkon puolella Kirkkohallituksen alaisuudessa on toiminut Viittomakielisen kirkkokäsikirjan käännöstöryhmä, joka on tuottanut käännöksen mm. messun peruskaavasta. Ortodoksisen kirkon puolella tällaista käännöstöä ei käsitäkseni ole tehty. Näin ollen tulkkimisessa oli omat haasteensa. Onneksi saimme kuitenkin tutustua akatistoksen tekstiin hyvissä ajoin, kertoi tulkki **Kaisa-Maija Rauha**, jonka mukaan akatistoksen tulkkaminen oli kaikesta huolimatta kiehtova kokemus.

Akatistoksen jälkeen järjestetyssä kahvitilaisuudessa puhui Helsingin ortodoksisen seurakunnan esteettömyystöryhmän puheenjohtaja **Timo Lehtonen**. Esteettömyystöryhmä on kartoittanut kaikki seurakunnan kirkot. Kartoituksessa selvitettiin muiden muassa, mistä seurakunnan kirkoista löytyy induktiosilmukka kuulovammaisille ja miten tilat ovat saavutettavissa pyörätuolilla.

– On hienoa, että nyt olemme näin pitkällä ja voimme osallistua esteettömään kiitosakatistokseen. Vielä on monta askelta, mutta yhdessä pääsemme kaikki maaliin niin, että kaikilla on mahdollisuus tulla kirkkoon kuulemaan, mitä kirkko meille opettaa, Lehtonen totesi.

Moni toivoi esteettömästä akatistoksesta jokavuotista perinnettä, ja ajatusta kannatti myös Myllypuron pappi **Joosef Vola**.

– Toimitin nyt ensimmäistä kertaa viitottua palvelusta. Esteettömästä kiitosakatistoksesta voisi hyvin tulla perinne seurakunnassamme.

TEKSTI JA KUVA: SAARA KALLIO

Kasvatustyön kehittämishanke alkaa Lahdessa ja Helsingissä

HYPPÄÄ kyytiin nuori ortodoksi -hankkeessa etsitään seurakuntien kasvatustyöhön uusia monialaiseen yhteistyöhön perustuvia keinoja ja rakennetaan uudenlaista aluetoimintamallia. Kehittämishanke toteutetaan yhteistyössä Helsingin ortodoksisen seurakunnan itäisen alueen ja Lahden ortodoksisen seurakunnan kanssa. Hanke toimii yhteistyössä alueiden työntekijöiden ja seurakuntalaisten kanssa.

– Yhteistyö on luonteva ratkaisu, koska Lahden seurakunnan kaakkoisimmat alueet ovat ihan Helsingin seurakunnan rajalla ja Lahden seurakuntalaisia käy kirkossa myös Järvenpäässä, perustelee Helsingin seurakunnan kasvatustyöntekijä **Iida Lonkila**.

Ortodoksisen seurakuntien toiminta-alueiden laajuus ja pitkät etäisyydet luovat haasteen ortodoksisen yhteisöllisyyden saavuttamiselle. Ongelma korostuu etenkin kasvatustyössä, koska lapsi-, perhe- ja nuorisotyön on kilpailtava muiden identiteetin muodostuskohteiden ja saavutettavuuden kanssa.

– Jalkaudumme seurakuntiin ja kartoitamme kevään aikana keskustelutilaisuuksissa sitä, mitä alueilla tarvitaan kasvatustyön näkökulmasta. Luvassa on mm. paneelikeskusteluja. Syksyllä aiheisto kootaan yhteen ja ensi vuonna toivottavasti päästään toteuttamaan uusia toimintamuotoja.

Tilaisuuksiin toivotaan seurakuntalaisia keskustelemaan toiveistaan ja ajatuksistaan.

– Kutsumme hankkeen alueen ihmisiä kirkkoon keskustelemaan ja vaihtamaan ajatuksia. Tulkaa mukaan näihin tilaisuuksiin, jos haluatte vaikuttaa oman alueenne kasvatustoimintaan, rohkaisee Lonkila.

Hyppää kyytiin nuori ortodoksi -hankkeen keskustelutilaisuudet:

8.4. Järvenpään kirkko klo 12–14 (Kartanontie 45)

14.4. Tikkurilan kirkko klo 12–14 (Läntinen Valkoisenlähenteentie 28)

14.4. Porvoon kirkko klo 15–17 (Vanha Helsingintie 2)

11.5. Hyvinkään kirkko klo 18–20 (Tsasounakuja 1)

Simo Säteri hyppäsi pomppupallon kyytiin kasvatustoimen leirillä 2016.

TEKSTI: SAARA KALLIO KUVA: LAURA KARLIN

Kirkolta kielteinen lausunto eutanasiasta

KANSALAISALOITE eutanasian eli armo-kuoleman sallimisesta Suomessa luovutettiin eduskunnalle vuosi sitten helmikuussa. Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta aloitti kansalaisaloitteen käsittelyn marraskuussa. Valiokunta on pyytänyt asiasta lausuntoja eri tahoilta.

Suomen ortodoksinen kirkko antoi lausuntonsa helmikuun lopussa. Kirkko suhtautuu yksimielisen kielteisesti eutanasian sallimiseen. Lausunnon mukaan kirkko rinnastaa eutanasian murhaan, mikäli se tehdään potilaan tietämättä, ja itsemurhaan, mikäli potilas on sitä itse pyytänyt.

Lausunnossa huomautetaan, että eutanasian sallineissa Belgiassa ja Hollannis-

sa on havaittu ongelmia lain noudattamisen valvonnassa. Kirkon mukaan ongelmat ovat erittäin vakavia ja itse lain hengen vastaisia. Lausunnossa kysytäänkin, kuinka Suomessa kyettäisiin varmistamaan lain noudattaminen.

Ortodoksinen kirkko pyrkii kaikin tavoin ylläpitämään elämää. Kirkko katsoo, että voimassa olevat lait takaavat potilaalle asianmukaisen ja riittävän hoidon myös elämän loppuvaiheessa. Kirkko hyväksyy esimerkiksi saattohoidossa käytetyn nukuttamisen hyvänä osana kokonaishoitoa.

Lisäksi elämän loppuvaiheissa oleva henkilö voi pidättäytyä hoidoista ja sallia

kuoleman tulon, jotta kärsimystä ei pidettäväisi. Kirkko näkee asianmukaisena, että lääkärin velvollisuus on luopua hyödyttömistä tai jopa haittaa aiheuttavista aktiivihoidoista.

Ortodoksinen kirkko korostaa, että potilaille tulee tarjota hyvää hoitoa elämän loppuun asti paikasta ja asemasta riippumatta. Se, ettei tavoite aina toteudu nyky-Suomessa, ei ole peruste eutanasian sallimiselle vaan edellyttää saattohoidon kehittämistä kunnissa ja sairaanhoitopiireissä.

Äänioikeus 16-vuotiaille seurakuntalaisille

LAKIA Suomen ortodoksisesta kirkosta on muutettu. Vuoden alusta voimaan astunut lakimuutos antaa aiempaa nuoremmille seurakuntalaisille äänioikeuden valtuuston ja kirkkoherran vaalissa.

Äänioikeusikäraja Suomen ortodoksisen kirkon seurakuntavaltuuston ja kirkkoherran vaaleissa laski 18 vuodesta 16 vuoteen. Muutoksen tavoitteena on parantaa nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa seurakuntien toimintaan ja hallintoon.

Päätös äänioikeusikärajan laskemisesta tehtiin kirkolliskokouksessa jo vuonna 2011, mutta asian käsittely eduskunnassa saatiin päätökseen vasta viime vuoden lopussa. Lakimuutos vahvistettiin 14.12. presidentin esittelystä.

Seurakunnanvaltuuston vaalissa äänestävän on jatkossa oltava 16 vuotta täyttänyt viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä ja kirkkoherran vaalissa äänestävän viimeistään hakuajan päättämispäivänä. Seurakunnanvaltuuston vaalissa ehdolle asettumisen edellyttää edelleen vähintään 18 vuoden ikää.

Ikärajan laskun lisäksi lakiin tehtiin muitakin muutoksia. Uuden lain myötä kirkolliskokouksen toimikausi pitenee kolmesta neljään vuoteen. Nykyisten kirkolliskokousedustajien toimikausi päättyi toukokuussa 2019. Seuraavat seurakuntavaltuustovaalit järjestetään loppuvuodesta 2019.

LYHYESTI

Seurakunnantarkastuksia tulossa

HELSINGIN hiippakunnassa tehdään tänä vuonna kolme seurakunnantarkastusta. Kevään aikana tarkastetaan Haminan seurakunta, alkusyksystä Turun ja loppuvuodesta Lappeenrannan seurakunta. Vuonna 2019 tarkastusvuorossa on Helsinki.

Piispojen yhteiset palvelukset

ARKKIPIISPA Leo, metropoliitta **Elia** ja piispa **Arseni** toimittavat tänä vuonna kolme yhteistä jumalanpalvelusta. Ne ovat helluntain liturgia Oulussa (20.5.), Uspenian liturgia Helsingissä (15.8.) ja Suomen ortodoksisesta kirkosta annetun asetuksen 100-vuotispäivän juhla-liturgia Valamon luostarissa (25.11.).

Äitejä muistetaan palmusunnuntaina

ANSIOITUNEITA äitejä palkitaan tänä vuonna mitalein Uspenskin katedraalissa palmusunnuntaina 25.3. liturgian yhteydessä. Aiemmin muistaminen on tapahtunut Kuopiossa. Muutos johtuu arkkipiispan istuimen siirrosta Helsinkiin.

Rukous liittyneenä hengelliseen mietiskelyyn on luvattu maa, jossa virtaa maito ja hunaja.

– Elia Presbyteeri

"Tehtiinhän sitä
ennenkin töitä, mutta
jaksettiin silti käydä
kirkossa."

Tuomo Pussi
sivu 24

Maria Lampisella on kaksi munakäätyä. Käsissä oleva on hankittu Brysselistä.

KÄÄTY KAULAAN JUHLAYÖNÄ

TEKSTI JA KUVA MIRVA BROLA

■ Juhlien juhlan eli pääsiäisenä ortodoksit lahjoittavat toisilleen pääsiäismunia. Ne voivat olla syötäviä tai koristeita, ja lahjoja annetaan heti pääsiäisyön liturgian jälkeen sekä pääsiäisviikon kuluessa.

Vähemmän tunnettu on vaurasta venäläisperheistä lähtöisin oleva perinne, jossa aviomies antaa puolisolleen munakorun pääsiäislahjaksi. Vuosien saatossa ketjuun kiinnitetyistä munista muodostuu näyttävä kaulakoru.

Koruseppä **Karl Fabergé** valmisti aikoinaan Pietarissa koristeellisia miniatyyrimunia, joita hankittiin lahjaksi varakkaiden venäläisperheiden naisille. Munista tuli suosittuja, ja pian niitä valmistivat myös muut pietarilaiset kultasepät.

Helsinkiläinen **Maria Lampinen** tutustui perinteeseen 80-luvulla Yhdysvalloissa, jossa hän vietti pääsiäistä Pyhän Vladimirin pappis-seminaarissa.

– Näin siellä ensi kertaa pappien rouvilla pitkiä, näyttäviä munaketjuja, ja kysyin, mitä ne ovat. Ne jäivät hyvin mieleen, Lampinen kertoo.

Perheen muutettua Helsinkiin vuonna 1990 hän sai lisätietoa asiasta isä **Timo Lehmuskoskelta**, jonka **Tarja**-vaimon kaulaa koristi myös näyttävä pääsiäismunakorru. Silloin Lampisetkin innostuivat asiasta, ja **Juha**-puolison kanssa munia hankittiin ensiksi helsinkiläisistä kultasepäniikkeistä.

– Silloin oli posliinisia ja emalisia munia saatavilla. Korumunia hankittiin aluksi useampia, sittemmin vain yksi pääsiäistä kohti. Juha on hankkinut niitä esimerkiksi Tallinnassa ja Pietarissa käydessään, Maria Lampinen kertoo.

Paksuun käätyyn on sittemmin kertynyt mittava kokoelma erilaisia värikkäitä korumunia.

– Elämä ei ole tasaista, joten tämäkin ketju saa olla kirjava ja värikäs. Minullakin ketju on jo niin painava, että tietää olleensa naimisissa.

Munakäätyä on tapana käyttää vain pääsiäisen juhlaikauden ajan. Se laitetaan kaulaan pääsiäisyön palveluksessa.

– Se on juhlallinen hetki, kun korun laittaa kaulaansa pääsiäisenä. Tämä on niin värikäs, että pitää laittaa sellainen taustavaate päälle, Lampinen naurahtaa.

Töissä korua ei tule juuri käytettyä painavuutensa takia. Munakoruja voi toki käyttää monella tapaa: vain yhtä muna ketjussa tai korvakoruina.

Aiemmin munakäätyjä näki Suomessa lähinnä Helsingissä, jossa venäläistaustaisia ortodokseja on enemmän. Sittemmin tapa on levinnyt muuhunkin Suomeen.

Naisen asemasta kirkossa saa keskustella

Naiset ovat aina olleet kirkon vahva turva, mutta heihin kohdistuvia pakanuudesta periytyviä ennakkoluuloja ei ole vielä saatu kitketyksi.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA ORTODOKSIVIESTIN ARKISTO

Tuntemattomaksi jäänyt neuvostoliittolainen ortodoksi vertasi naisia kirkon jalkaväkeen. Niin kuin jalkaväki sodassa, Venäjän kirkon naiset, sukupolvi toisensa jälkeen, loivat ahdistetun kirkkonsa historian. Samoin naisten työ kirkossa on usein raskasta ja hohdotonta. Tästä syystä naisten merkitys, työ ja sen tulokset unohtuvat aivan liian usein.

Ortodoksinen kirkko elää jatkuvassa dialogissa yhteiskunnan kanssa, mistä on aina seurannut muutosvaatimuksia kirkolle. Noin 150 viime vuoden aikana naiset ovat laakanneet olemasta miehensä holhouksen alaisia, he ovat saaneet äänioikeuden eikä heidän työssään käymistään enää rajoiteta.

Raskauden ehkäisy ja keskeytys ovat muuttaneet naisten asemaa ja antaneet heille perhesuunnittelussa vallinnanvapauden, jollaista apostolit ja kirkkoisät eivät voineet kuvitellakaan. Kirkon on silti vastattava näihin kysymyk-

siin. Itä-Suomen yliopiston tutkija, tohtori **Eeva Raunistola-Juutinen** huomauttaa, että kirkko ei elää maailmassa tasavaroista erillisenä saarekkeena.

NAISEN ALISTAMINEN ON PAKANALLISTA

Ortodoksinen usko perustuu ilmoitukseen ja kirkon rikkaaseen traditioon. Sukupuolten tasa-arvon lisääntyminen ei ortodoksisessa kirkossa ole johtanut samanlaiseen villiin teologiseen spekulaa-

tion, jota protestanttisella puolella joskus esiintyy. Oman traditiomme pohjalta on sen sijaan syntynyt merkittävää ortodoksista nais-teologiaa, jossa traditiosta on löydetty unohdettuja puolia.

Traditioiden naiskuva ei ole yksiselitteinen. Kirkkoisä Tertullianus, joka vanhana lipsahti harhaoppiseksi, kutsui naista ”helvetin portiksi”. Hänen ja monet muut näkemykset nojaavat esikristilliseen naiskäsitukseen. Amerikkalainen ortodoksi-

teologi **Deborah Belonick** on kuitenkin osoittanut tällaisten naisvihamielisten oppien läheisen suhteen antiikin pakanalliseen filosofiaan, jossa mies oli aina naisen yläpuolella.

Kristillisessä ihmiskuvassa määreet mies ja nainen ovat yhteisen ihmisyyden muotoja. Platonin ja Aristoteleen filosofiassa mies ja nainen olivat aivan eri olioita: nainen vain epäonnistunut mies. Ajatusta naisen synnynnäisestä huonomuudesta ei voi pitää kristillisenä.

Vanhan testamentin (1. Moos. 3:16) määräys naisesta miehelle alamaiseksi liittyy syntiinlankeemuksen tilaan. Se ei tarkoita, että luomisjärjestyksessä nainen olisi miestä huonompi. Ihmisen sukupuolet eivät periä Jumalan alkuperäisestä luomistyöstä. Traditio ei pelkästään takaa naisten tasa-arvoa vaan se myös vaatii kirkkoa toimimaan.

– Uusi aika haastaa kirkkoa katsomaan traditiotaan ja traditioitaan uudella tavalla ja löytämään uusia ilmauksia ikuisille totuuksille. Sen täytyy soveltaa traditiotaan suhteessa naiseen, jotta evankeliumi ja pyhä traditio tulisi paremmin tässäkin ajassa ilmaistuksi, toteaa rovasti **Heikki**

”Traditioiden naiskuva ei ole yksiselitteinen”

Naisten pappouden suurin este on, ettei heitä ole koskaan vihitty papeiksi.

Huttunen, Euroopan kirkkojen konferenssin pääsihteeri.

NAISET TEOLOGIAN OPISKELIJOINA

Huttunen pitää naisen ja kirkon välisen suhteen pahimpana ongelmana edelleen sitä, että usko ylempiarvoiseen miessukupuoleen ei ole vielä kukaan hävinnyt.

– Miesten ja naisten suhteissa Suomi on varsin tyyppillinen länsimaa. Naisten yliopistotason teologinen koulutus on tavallista, ja maallikkoviroissa nainen voi edetä hyvin korkealle. Suomessa naisteologeja kohtaan ollaan kuitenkin jossain määrin epäoikeudenmukaisia, koska heille tarjoutuvat virat eivät vastaa lahjakkaiden naisteologien määrää.

Biologisiin argumentteihin vedoten naiset on suljettu ulos korkeimmasta koulutuksesta lähes tuhat vuotta. Eeva Raunistola-Juutinen toivoo, että myös teologian osaston opettajakuntaan saataisiin tulevaisuudessa enemmän naisia. Tämä vaikuttaisi positiivisesti arvoihin ja asenteisiin.

Raunistola-Juntusen mukaan Itä-Suomen yliopiston teologian osastolla on runsaasti naisopiskelijoita. Opetusalan suuntautumisvaihtoehdossa on opiskellut sekä naisia että miehiä tasapuolisesti. Kirkon ja kulttuurin suuntautumisvaihtoehto antaa kelpoisuuden papin tehtäviin, joten pääosa sen opiskelijoista on miehiä. Raunistola-Juntusen mukaan kirkkomusiikin opiskelijoista enemmistö on nyt naisia, vaikka ensimmäinen nainen aloitti vasta 1974 kanttoriopinnot silloisessa Ortodoksisessa pappisseminaarissa Kuopiossa.

ONKO NAISDIAKONIEN TIE NYT AUKI?

Heikki Huttusen mukaan naisten merkitys diakoniatyössä on kasvanut yhdessä naisten teologisen koulutuksen kanssa. Venäjällä monet naiset opiskelevat teolo-

giaa, ja Yhdysvalloissa naisia on sairaaloiden sielunhoitajina.

Myös naisten vihkimisestä diakoneiksi on puhuttu paljon. Olihan Hagia Sofian kirkossa Konstantinopolissa monia naisdiakoneja 400-luvulla ja vuonna 692 kanonista lakia säätäneen Trullon konsiilin 40. kanoni antoi määräykset naisdiakonien vihkimisestä. Joskus 1300-luvulla naisdiakonit hävisivät kirkosta. Tarkkaa vastausta siihen, miksi näin kävi, ei tiedetä.

– Opillisia syitä olla vihkimättä naisia diakoneiksi ei ole, Huttunen sanoo.

Viime vuonna Aleksandrian patriarkka ja Koko Afrikan paavi

Theodoros II vihki naisia diakoneiksi. Aleksandrian kreikkalais-ortodoksinen kirkko teki tässä historiaa. Jostain syystä naisdiakonien vihkiminen Euroopassa ei näytä olevan näköpiirissä. Huttusen mukaan yksi tärkeä syy on, että kirkko on aina ollut hidaslakkeinen.

Toisaalta koko diakoniatyön järjestämisen kirkossa on edelleen avoin kysymys. Lisäksi jotkut pelkäävät naisdiakonien avaavan naisille tien myös papeiksi.

MIKSI NAISESTA EI SITTEEN PAPPIA?

Nykyisen teologisen käsityksen mukaan naista ei voi pitää miestä huonompana eikä myöskään kuukautisten takia saastaisena ja kelvottomana. Huttunen huomauttaakin, että ortodoksinen dogmi ei sinällään riitä naisten sulkemiseen pois pappudesta. Esimerkiksi tunnettu teologi **Kallistos Ware** ei näe opillisia esteitä naisen pappisvihkimykselle.

Ajatus naisten vihkimisestä papiksi ei kuitenkaan ole yksimielinen. Papin tehtävä on eukaristian jakaminen, ja hän on tässä ikoninen Kristuksen edustaja. Osa teologeista katsoo, että papin ikonisuus sulkee naisen pois tästä tehtävästä, koska Jeesus oli maan päällä kiistatta miespuolinen. Tätä tulkintaa kannatti muiden

muassa tärkeä amerikkalainen teologi **Thomas Hopko**. Hän kuitenkin ilmaisi erittäin selkeästi, että keskustelua naispappudesta ortodoksisessa kirkossa täytyy jatkaa eri mielipiteitä kunnioittaen.

Naisten pappuden suurin este on se, että heitä ei ole koskaan vihitty papeiksi. Ajatus siitä, että Kristuksen kirkko on toiminut systemaattisesti väärin liki 2000 vuoden ajan, ei sovi yhteen sen kanssa, että kirkko on Kristuksen ruumis. Naisdiakonin viran palauttaminen olisi kadonneen tradition ennallistamista mutta naisen piispana tai pappina, joka siunaa ehtoollisen, muuttaisi traditiota.

ORTODOKSINAINEN JA EHKÄISY

Kirkon sukupuolimoraalin opetus ei ole muuttunut. Eeva Raunistola-Juutinen tiivistää tämän ytimekkäästi:

– Ortodoksisen kirkon ajattelun mukaan seksuaalinen kanssakäyminen tapahtuu naisen ja miehen välillä solmitussa avioliitossa. Toisaalta keskusteluissa korostetaan, että kirkko ei näe jälkeläisten tuottamista sukupuolielämän ainoana tarkoituksena.

Viime vuosisata toi raskauden ehkäisyyn keinoja, jotka ovat muuttaneet radikaalisti perhettä ja yhteiskuntaa. Ortodoksisella kirkolla ei ole yhtenäistä kantaa ehkäisyyn, Raunistola-Juutinen sanoo. Suhde rippi-isään on ekumeenisen patriarkaatin mukaan ratkaiseva perheen ehkäisykysymysten ratkaisussa.

Abortti ei ole ehkäisykeino. Kanoninen traditio rinnastaa abortin murhaan. Tämä kanta on ehdoton, joskin sen tulkintaa voidaan soveltaa tapauskohtaisesti pastoraalisesti, koska abortin syynä on usein naisen elämän kuormittavuus.

Raunistola-Juutinen muistuttaa, että aikoinaan ortodoksisessa kirkossa on pidetty aborttia koskevia oppikeskusteluja ilman, että paikalla on ollut yhtään naista.

– Naisteologina onkin kiinnostavaa tarkastella, kuinka kirkon traditiosta poikkeavia asioita voidaan toisinaan hyväksyä, ehkä pastoraalisuuden nimissä, hän huomauttaa. ●

”Nunnana voi olla myös maailmassa”

Luostarikilvoittelu naisen tienä

TEKSTI JA KUVA MATTI P. PULKKINEN

JUMALAN edessä emme ole orjia tai vapaita, emme miehiä emmekä naisia. Tie luostarissa kilvoitteleville on hyvin samanlainen sukupuolesta riippumatta. Kenelle luostarikilvoittelu sopii? Äiti **Ksenia** valitsi perheekseen Lintulan luostarin sisaret 29-vuotiaana, lähes 25 vuotta sitten. Hän tietää, mitä luostarikilvoittelua harkitsevan kristityn pitää kysyä itseltään:

– Oletko valmis luopumaan ajatuksesta perustaa perhe? Oletko valmis luopumaan omaisuudesta? Oletko valmis kuuliaisuuteen? Tärkeintä kuitenkin on luja usko Jumalan johdattukseen ja ortodoksisen kirkon opetukseen. Jumalanpalveluksia täytyy rakastaa. Ilman vahvaa uskon pohjaa luostarielämä ei lähde käyntiin vaan käy sietämättömäksi, sillä usko on luostarielämän ydin.

Maailmasta siirrytään luostariin vaiheittain. Monet tulevat Lintulaan jo nuorina, mutta leskeyteen tai eron päättynyt avioliitto ei estä luostarielämää, jos lapset ovat lentäneet pesästä eivätkä tarvitse enää huoltajaa. Talkoolainen pääsee seuraamaan nunnan elämää läheltä. Jos hän tuntee kutsusta luostarielämään, hän voi pyrkiä luostariin kuuliaisuus-sisareksi.

Noin kolmen yhtäjaksoisen luostarivuoden kulutta päämäärässään vahva kuuliaisuusisar vihitään viitankantajaksi. Nunnaksi vihkimisen ajankohta riippuu täysin siitä, milloin nainen on hengellisesti valmis antamaan lupauksen luostarissa pysymisestä ja muista nunnan velvollisuuksien täyttämistä. Iguemenian siunauksella sisar vihitään silloin pieneen skeemaan, ja hänestä tulee nunna.

– Nunnana voi olla myös maailmassa, luostarin ulkopuolella, mutta se ei koskaan ole helpotettu versio nunnana elämisestä, vaan paljon vaikeampi tie kuin luostarikilvoittelu, äiti Ksenia sanoo.

KIUSAUKSET VOI VOITTA

Jumalanpalveluksien ja rukousten lisäksi työ on kilvoittelijan korvaamaton apu. Tämän äiti Ksenia tietää.

– Paras lääke kaikkia kiusauksia vastaan on oma intensiivinen hengellinen elämä ja ruumiillinen työ. Ensiarvoisen tärkeää on hengellinen lukeminen. Se suuntaa ajatukset oikeisiin asioihin ja innostaa rukoukseen. Lisäksi tarvitaan sopivasti mitoitettua

Äiti Ksenia valitsi luostarielämän lähes 25 vuotta sitten.

ruumiillista työtä, kuten keittiö- tai puutarhatöitä ja Lintulassa tuohusten valmistamista.

Myös henkinen tai luova taiteellinen työ, joka saa innostumaan ja tuottaa tyydytystä tekijälleen, suojaa kiusauksilta. Äiti Ksenia itse kääntää venäjämästä suomeksi, ja Lintula on ollut myös Suomen sivistykselle ja hengelliselle elämälle korvaamattomia palveluksia tehneen äiti Kristodulin koti ja perhe.

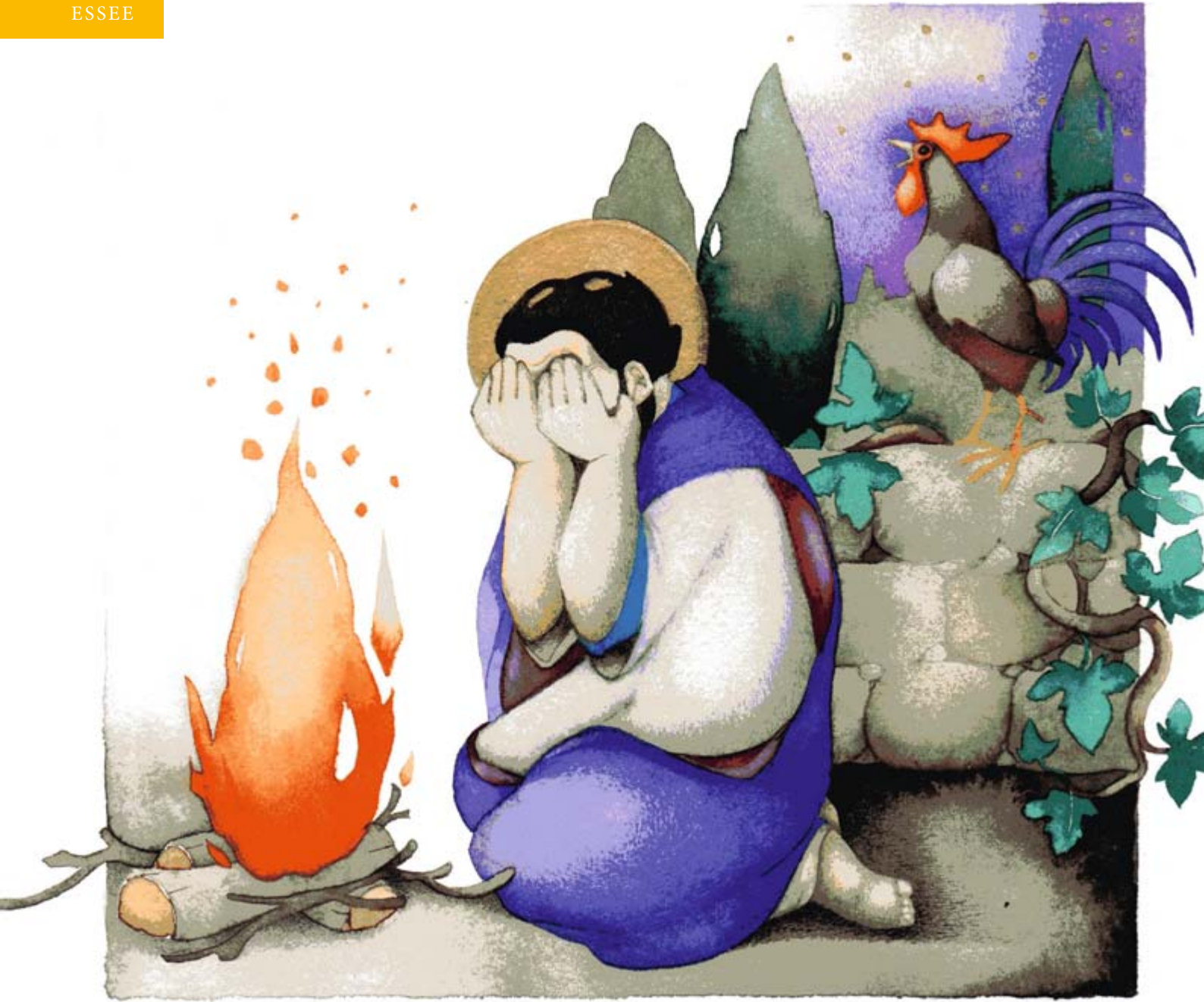
Luostarielämässä kilvoittelija kieltäytyy vapaaehtoisesti monista maailman iloista, kuten lapsista ja perheestä. Luostariyhenteisön rakkaus korvaa perheen ja avioelämän.

– Olemme kuitenkin vain ihmisiä. Luostarissa yritämme saada luonteemme särmiä hiotuksi sileämmäksi. Nunnan on opittava rakastamaan äitiään ja kanssasisariaan. Jos vain sulkeudumme keljaan rakastamaan maailmaa, heitämme helposti kirjalla sitä, joka koputtaa ovellemme. Rakkauteen on kasvettava.

Eihän kukkakaan kasva latvasta vetämällä, vaan sen on saatava kehittyä omaan tahtiinsa. Siksi yritykset oikaista hengellisessä kasvussa johtavat vain harmeihin.

Lintulan hautausmaa on aivan luostarin vieressä, ja tuonilmaisiiin siirtyneet ovat aina läsnä sisarten hengellisinä auttajina.

– Kuten uskontunnustuksemme sanoo, odotamme kuolleiden ylösnousemusta ja tulevan maailman elämää, äiti Ksenia muistuttaa. Tämän elämän rajat eivät ole pysyviä. ●

Pääsiäisen ihmiskartta

TEKSTI JA KUVITUS RIIKKA JUVONEN

Jerusalemmissä syödään illallista. On pesahin aatto, juutalainen kansa valmistautuu muistamaan Egyptin orjuudesta vapaaksi pääsemistä.

Jeesus opetuslapsineen on kokoontunut tuttavansa taloon Siioninvuorelle. Yläkerrassa sijaitsevasta ruokasalista aukenee näkyä autiomaan iltataivasta

vasten piirtyville kukkuloille, Getsemanen puutarhaan ja Kidronin puron tummaan uomaan.

Kohta tulee pimeä. Isäntä sytyttää vierailleen lyhdyt.

YLÄSALIN MYSTEERI

Mooseksen lain mukaan pääsiäisen aloit-

tava seder-ateria nautitaan nisan-kuun neljäntoista tai sitä edeltävän päivän iltana.

Koska Jeesus tietää, mitä huomien tuo tullessaan, hän on valinnut jälkimmäisen ajankohdan.

Perinteen mukaan pöydässä on happamatonta leipää, kitkeriä yrttejä, makeaa

taatelitahnaa, suolavettä muistuttamassa vuodatetuista kyynelistä sekä tuoreita herneenversoja uuden elämän merkinä.

Ennen lampaanpaistiin ryhtymistä Jeesus siunaa leivän. ”Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini.” Jokainen opetuslapsi saa palan matsaa.

Kiitettävään Jumalaa Jeesus laittaa viinimaljan kiertämään. ”Juokaa tästä te kaikki. Tämä on minun vereni, uuden liiton veri, joka kaikkien puolesta vuodetaan syntien anteeksiantamiseksi.” Kaikki hörppäävät samasta pikarista.

Niin Matteuksen, Markuksen, Luukkaan kuin Johanneksenkin evankeliumeissa kuvattu Jerusalemin viimeinen ehtoollinen on olennainen osa kristillistä perintöä. Se on pohja, josta jokainen eukaristia kumpuaa.

Yli kahden vuosituhannen takaisen tapahtuman salaperäisyys on johdattanut ja johdattaa tulkintoihin, joista kaikkien kuuluisin lienee renessanssinero Leonardo da Vincin vuosina 1495–1498 maalaama teos La Ultima Cena eli Pyhä ehtoollinen Milanon Santa Maria delle Grazie -kirkossa.

Siinä opetuslapset ovat juuri saaneet kuulla Jeesukselta jonkun heistä ilmiantavan hänet ylipapeille ja roomalaisille. ”Herra, en kai se ole minä?” veljet kyselevät kauhuissaan. Jeesus ei kuitenkaan vastaa, ei ainakaan selvin sanoin.

Ehkä arvoituksellisuus vinkkaa ihmisen heikkouteen, siihen, että kaikki voivat olla potentiaalisia luopioita. Tai sitten kyseessä on viimeinen yritys herättää synnintekijän omatunto, pelastaa hänet itseltään.

”Rabbi, en kai se ole minä?” Juudas kysyy muiden mukana.

”Itsepä sen sanoit”, Jeesuksen vastaus jää ilmaan riippumaan.

PETTURI PARKA

Pääsiäiskertomuksen henkilögalleria puristaa sydäntä. Siinä näyttäytyy ihmisyyden kirjo. Vaikka kukaan meistä ei tahdo muistuttaa Juudasta, niin jotain tuttua hänessäkin on.

Jos ohitetaan Egyptistä 1970-luvun lopulla löytynyt gnostilainen Juudaksen evankeliumi ja pitäydytään Uuden testamentin kerronnassa, nähdään Jeesuksen kavaltajassa ihmispiru, jonka nimestä on tullut suoranainen vilpillisyyden attribuutti.

Juudas Iskariot oli ilmeisesti kotoisin Juudean Keriotin kaupungista. Samoin kuin muutkin Jeesuksen opetuslapset, hän oli alun alkuun tuiki tavallinen mies, Matti Meikäläinen, ei sen kummempi.

Ehkä omasta halustaan tai luontaisen nuukuutensa ansiosta hän oli saanut tehtäväkseen huolehtia veljestön yhteisistä varoista, joista hän Raamatun mukaan pihisti surutta itselleen.

Ensimmäinen viittaus Juudaksen kaksinaamaisuudesta liittyykin juuri rahaan.

Kun Maria, Jeesuksen ihailija, valuttaa alabasteripullollisen kallisarvoista nardusöljyä sankarinsa jaloille, Juudas puuskahtaa moisen olevan järjetöntä tuhlausta. Öljy olisi kuulemma pitänyt myydä ja denaarit tallettaa yhteiseen kukkaroon, siihen, joka oli hänen taskussaan.

Tapaus tukee näkemystä, että Juudas petti Jeesuksen rahasta, kolmenkymmenen hopeakolikron takia. Kerrankos me ihmiset valitsemme taloudellisen hyödyn omantuntomme kustannuksella.

Useat tutkijat uskovat kuitenkin, että Juudaksen motiivit olivat rahanahneutta monimutkaisemmat. Ehkä hänen vaikuttiminaan olivat kateus, alemmuudentunto tai turhautuminen siihen, ettei uudesta, johon hän oli ladannut niin suuret odotukset, ollut poliittisesti radikaalimpi.

Johanneksen evankeliumissa Juudas poistuu Siionin vuoren talosta heti Jeesuksen asetettua ehtoollisen ja ilmaantuu uudelleen esiin öisessä Getsemanessa, miekoin ja seipäin varustetun roska-joukon etunenässä.

On säkkipimeää. Jeesusta kiinni otta- maan tulleiden miesten soihtujen valo-

keilat läikehtivät oliivipuiden rungoilla. On vaikea erottaa mikä on puu, mikä ihminen. Juudas merkitsee Jeesuksen suudelmalla.

Jeesuksen tultua tapetuksi Juudas katuu. Rahat eivät tuo lohtua. Murheissaan hän viskaa ne temppelein lattialle ja tekee itsemurhan. Hirttäytymällä tai syöksymällä alas kalliokielekkeeltä, yhden tekevää.

Merkittävää sen sijaan on, ettei hän Jeesuksen kavaltaessaan ilmeisesti ajatellut, millaiset seuraukset hänen teollaan olisi. Ehkä hän tarkoitti vain vähän kiusata, horjuttaa idolinsa ja haluaa, panna vauhtia rattaisiin mutta tilanne riistäytyi käsistä. Niin kuin usein. Niin kuin meillä.

ENNEN KUKON LAULUA

Yksi Jerusalemin kauneimmista kirkkoista on vuonna 1941 rakennettu Pietarin ja Kukonlaulun kirkko Siionin vuoren itärinteellä paikalla, missä ylipappi Kaifaan palatsin uskotaan sijainneen.

Ylipappi Kaifas oli kovin Jeesuksen vainoajista. Hänestä se, että nimitti itseään Messiaaksi, oli jumalanpilkkua, josta piti rangaista kuoleamalla.

Sitä paitsi Kaifas, kuten muukin pappiskerma ja juutalainen yläluokka, tahtoi eroon väkeväsanaisesta saarnaajasta, joka uhmasi tiukkoja sabattisääntöjä ja ajoi rahanvaihtajat ynnä muut bisneksentekijät ulos temppeleistä.

Vangitsemisen jälkeen Jeesus raahtaan köysissä Kaifaan talon tyrmään. Opetuslapset ovat pelästyksissään vilah-taneet kuka mihinkin piiloon. Ainoastaan Johannes ja Pietari seuraavat mestariaan ylipapin pihaan.

Aiemmin, matkalla Öljymäelle, Jeesus on ennustanut, että veljet kääntäisivät hänelle vielä selkensä.

”Vaikka kaikki muut luopuisivat sinusta, minä en koskaan luovu”, Pietari uhoaa

”Herra, en kai se ole minä?”

vain kuullakseen, että kyllä se tapahtuu, vieläpä kolme kertaa, ennen kuin kukko laulaa.

Ehkä siksi, todistaakseen uskollisuutensa, Pietari sivaltaa miekalla korvan irti yhdeltä Jeesuksen kiinniottajista.

”Pane miekkasi tuppeen.

Kuka miekkaan tarttuu, se miekkaan kaatuu.” Jeesus varjelee ystävänsä väkivallan syöveriltä.

Kaifaan pihalla palaa nuotio. Jerusalemin kevätö voi olla kylmä. Palvelusväki ojentelee käsiään kohti liekkejä, kipunat sinkoilevat taivaalle.

Pietari istuu muiden mukana ringissä. On hiljaa. Ei tee numeroa itseltään. Tiedä vaikka hänetkin vangittaisiin jos paljastuisi, että hän on samaa joukkoa Jeesuksen kanssa.

Mutta kun viitan lieve, jolla hän on peittänyt kasvonsa, valahtaa sivuun, yksi piikatytöistä tunnistaa hänet yhdeksi Jeesuksen seuralaisista. ”En ymmärrä mistä puhut.” Pietari ärähtää ja siirtyy syrjemälle.

Sitten toinenkin tyttö äkkää hänet. Taas Pietari vannoo, ettei tunne Jeesusta. Se ei paikallaolijoita vakuuta. Hän on yksi vangitun seuraajista, koska puhuikin samalla tavalla, Galilean murretta.

Pietari oikein kiroaa. ”Minä en tunne sitä miestä. Uskokaa jo!” Samassa kiekuu kukko.

Voi Pietaria! Suurieleinen miehenköttiläs, jonka kantti ei sittenkään kestänyt tiukan paikan tullen. Harvan kestää. Pietarin silmistä valuivat raskaat kyneleet. Niin kuin meidänkin silloin, kun petymme itseemme.

PILATUKSEN PARVEKKEELLA

Päivän valjetessa Jeesus viedään maaherra Pontius Pilatuksen luo. Kuolemantuumion langettamiselle täytyy saada roomalaisten suostumus.

”Oletko sinä juutalaisten kuningas?”

maaherra kysyy. ”Sinä sen sanoit.” Jeesus ei juuri itseensä puolusta. Ylipappien ja kaupungin eliitin syytöksiin hän ei vastaa mitään. Pilatus ymmärtää, että hän on kateuden uhri.

Pääsiäisjuhlan kunniaksi on tapana päästää vapaaksi yksi vanki.

Rahvas saa valita. Pilatus toivoo, että väki valitsisi Jeesuksen ja haetuttaa siksi toiseksi vaihtoehdoksi sellistä Barabbaan, murhaajaksi tiedetyn raakalaisen.

Mutta Jeesuksen vastustajat yllyttävät huutamaan vapaaksi Barabbaan.

Ruotsalainen kirjailija Pär

Lagerkvist on julkaissut vuonna 1950 teoksen Barabbas. Se kuvaa täpärästi teloitukselta säästyneen ihmisen elämäntuskaa, kun hän ei koe ansainneensa onnenpotkuaan.

Lahja painaa Barabbaan harteilla. Samoin meidän, ellemme usko olevamme rakkauden arvoisia.

Pilatus katsoo surullisena parvekkeeltaan. Kansanpaljous lainehtii alapuolella.

”Mitä minä sitten teen Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?”

”Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!” karjutaan someraivon vallassa.

PÄÄSIÄINEN

Magdalan Maria rientää yrttikimppuineen aamun hämärissä Herran haudalle.

Hän ei pelkää niin kuin opetuslapset. Hänen kaikkensa on laskettu Joosef Arimatialaisen lahjoittamaan kallioluolaan, kiventaakse. Jeesuksen menettämisen rinnalla oma henkikulta ei paljon paina.

Ja niin käy, että vähätelty nainen, syntisäkki, jonka Kristus nosti jaloilleen, saa

olla ensimmäinen todistamassa ylösnousemuksen ihmettä.

Maria itkee. Jeesus pyyhkii kyneleet. ”Maria”, hän kutsuu. Pääsiäisen juhlapöytä on katettu. Meille jokaiselle.

Getsemanessa Jeesus pyytää Pietaria valvomaan kanssaan. ”Olen tuskan vallassa, kuoleman tuskan.” Hänen äänensä värisee.

Mutta Jeesuksen painaessa päänsä rukoukseen Pietari nukahtaa yhtä autuaallisesti kuin toisetkin veljet. ●

”Pane miekkasi
tuppeen”

Трубный звук

В пророчестве Исаий сказано: "вострубит великая труба, и придут затерявшиеся в Ассирийской земле и изгнанные в землю Египетскую и поклонятся Господу на горе святой в Иерусалиме" (Ис. 27:13). Народ Божий жил в изгнании в землях великих держав Ассирии и Египта. Великая труба должна была возвестить избавление и свободу. Это был призыв к восстанию, освобождению и возвращению домой.

Что трубный звук означал для народа Израиля? Во-первых, это был знак о начале года радости, несущего свободу всей стране: "и освятите пятидесятый год ... да будет это у вас юбилей; и возвратитесь каждый во владение свое, и каждый возвратитесь в свое племя. (Лев. 25:10). Всем, уделом кого становились страдания по бедности, ввиду неудачи или продажи земли, раз в пятьдесят лет предоставлялась возможность начать новую жизнь. Каждый получал свою часть, становился свободным и мог вернуться домой.

Израиль ждал трубного зова, которым Бог сообщал о наступлении

юбилейного года. Весть должна была разноситься выше гор: "Как прекрасны на горах ноги благовестника, возвещающего мир, благовествующего радость, проповедующего спасение, говорящего Сиону: "воцарился Бог твой!" (Ис. 52:7). Это пророчество исполнилось во Христе. Плачу на реках Вавилонских более нет места. Ветхий Завет и его тексты несут в себе предзнаменование грядущего, исполнением которого являются события, о которых повествуют Евангелия и Новый Завет – наше спасение. Сын Божий должен был быть распят, чтобы вновь открыть нам путь к Богу. Об этом свидетельствовал отец Церкви первого века св. Мелитон Сардикский:

"Ибо закон стал Словом и ветхое – новым. Вместе они вышли от Сиона и Иерусалима – предписание стало милостью, предзнаменование – правдой, агнец Сыном, овца человеком и человек стал Богом"

Праздник Воскресения Христова актуализирует эти осознанные в прошлом вневременные истины, как присно проживаемое событие, частью которому можно стать и сегодня: "Ныне Христос победил смерть и воскрес из мертвых". Прошлое и будущее исполняются в Церкви, где мы пребываем в настоящем и каждодневном единстве с Богом в бесконечно длящийся момент настоящего, уже сегодня.

Праздник Воскресения Христова, хотя и наполняет весь церковный год и в своей полноте весь его освещает, это не просто однажды повторяемое событие. Для нас, христиан, Пасха бесконечна, как об этом и свидетельствует канон, читаемым за ночным пасхальным богослужением: "Безмерное Твое благоутробие адовыми узами содержимии зряще, к свету идяку Христе, веселыми ногами, Пасху хваляще вечную". Сделаем же эту радость для слуха уставшего мира подобной трубному гласу, разносящемуся до глубин преисподней.

Христос воскрес! Воистину воскрес!

RIISA / Henna Hietainen

+ *Olvi*
Илия
Митрополит Оулу

Lev
Лев
Архиепископ Хельсинки и всей Финляндии

+ *Arseni*
Арсений
епископ Йоэнсуу, местоблюститель кафедры Куопио и Карелии

Право голоса на приходских выборах с 16 лет

ВНЕСЕНЫ поправки в Закон о Православной церкви Финляндии. С начала текущего года вступили в силу поправки, которые дают право голоса на приходских выборах с более раннего возраста – с 16 лет.

Возрастная граница для голосования на выборах приходских советов уполномоченных и выборах настоятелей была снижена с 18 до 16 лет. Целью этой поправки является расширение возможностей молодежи влиять на управление и деятельность прихода.

Решение о снижении возрастной границы голосования было принято на церковном соборе еще в 2011 году, но оно прошло одобрение парламента только в конце прошлого года. Поправка была принята и представлена президенту 14 декабря 2017 года.

В дальнейшем на выборах приходских советов упол-

номоченных могут проголосовать прихожане, достигшие возраста 16 лет самое позднее в первый день выборов, и на выборах настоятеля те, кому исполнилось 16 лет самое позднее в последний день срока подачи заявления кандидатами. Для избрания в приходской совет уполномоченных кандидату по-прежнему должно быть минимум 18 лет.

Помимо снижения возрастной границы для голосования, в закон были внесены и другие изменения. Согласно внесенным поправкам, срок полномочий Поместного собора увеличивается с трех лет до четырех. Срок полномочий действующего Поместного собора истекает в мае 2019 года.

Следующие выборы в приходские советы уполномоченных пройдут в конце 2019 года.

В дом «Хелена» требуются сопровождающие

ДОМ УХОДА за престарелыми «Елена» - традиционная богадельня, предлагающая услуги проживания в атмосфере родного языка и своей культуры, в первую очередь, православным и/или русскоязычным пожилым людям. Деятельностью богадельни руководит Фонд Святой Елены. Богадельня расположена в районе Хельсинки Херманн. При богадельне действует домовый православный храм во имя святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии.

С 1914 года в церкви богадельни совершаются регулярные богослужения. В последние годы за богослужением, помимо церковно-славянского языка, используется и финский язык. Жильцы богадельни могут посещать бого-

служения используя роллаторы и кресла-каталки. В храме много сидячих мест, поэтому участвовать в богослужении можно сидя.

Мы нуждаемся в добровольцах для сопровождения нуждающихся до храма, чтобы как можно большее количество жильцов могло присутствовать за богослужениями. Если Вы заинтересовались, свяжитесь с нами! Нас можно найти в fb или связаться с руководителем богадельни, используя контактную информацию ниже.

Контактная информация:

Руководитель Богадельни Елены: Ольга Хейсканен,
Тел.: 040 0244 987 • Эл.почта: olga.heiskanen@helenakoti.fi

Русскоязычные вечера в Лахти, Котка, Хамина и Коуволла

Дни проведения вечеров:

Лахти Ср 18.4, 2.5, 16.5, 30.5

Коуволла Вт 3.4, 17.4, 1.5, 15.5, 29.5

Котка Ср 28.3, 11.4, 25.4, 9.5, 23.5

Хамина Вт 27.3, 10.4, 24.4, 8.5, 22.5

Программа вечеров: Священник дежурит в храме с 16:00, 16:30 Общая панихида, 17:00 Вечерня и 17:30 Беседа о православии на русском языке.

Дополнительная информация на русском языке на сайтах приходов и в социальных сетях

FB Monikulttuurinen seurakuntatyö Lahdessa, Kotkassa ja Haminassa

VK Мультикультурное служение

Мультикультурная работа. Священник Алекси Савельев
моб. 040 683 80 50 aleksi.saveljeff@ort.fi

AUTTAVA PUHELIN aukoo elämän solmuja

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Auttava puhelin on ollut ihmisten apuna arkielämän solmukohdissa jo 25 vuotta. Puhelinpäivystys on pyyteetöntä vapaaehtoistyötä, joka perustuu ortodoksisen ihmiskäsitykseen.

TEKSTI SAARA KALLIO KUVAT SAARA KALLIO, PIXABAY

Päivystäjän tärkein tehtävä on kuunnella ja olla läsnä. Moni soittaja kärsii yksinäisyydestä, johon ei ole olemassa helppoa ja yksinkertaista lääkettä. Usein soittajalle merkitsee paljon jo se, että on joku, jolle voi puhua.

– Alun perin toiminnan tarkoitus on ollut se, että olemme korva, jolle ihmiset voivat puhua. Tämä on peruslinjaus edelleen. Yleisin ongelma soittajilla on yksi-

näisyys. Ei ole ketään, jolle he osaisivat tai voisivat puhua, sanoo **Vankka Karttunen**, joka on toiminut Auttavan puhelimen päivystäjänä seitsemän vuotta.

ARKISTA TYÖTÄ

Puhelut alkavat harvoin dramaattisissa merkeissä. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Kristiina Aminoff** sanoo, että toisinaan osalla päivystäjiksi aikovista on

varsin hohtokkaita käsityksiä päivystystyöstä. Puheluja kuilun partaalta tulee kuitenkin ani harvoin.

– Joillakin on tästä työstä sellainen kuva, että tämä on hektistä ja dramaattista työtä, jossa pelastetaan jatkuvasti ihmishenkiä. Loppujen lopuksi tämä on aika arkista työtä.

Vankka on samoilla linjoilla. Hän törmää työssään uhkaaviin tilanteisiin hyvin

Vankka Karttunen ja Kristiina Aminoff kertovat, että pari kertaa vuodessa aupulaiset tapaavat toisiaan myös virkistystoiminnan merkeissä. Päivystäjät ovat käyneet yhdessä esimerkiksi teatterissa.

harvoin. Niistä hän pyrkii selviämään puhumalla soittajan kanssa – pitkään.

– Pyrin keskustelemalla laukaisemaan uhkaavat tilanteet. Siihen menee aikaa, mutta yleensä se onnistuu. Kokemuksen pohjalta sanoisin, että ihminen, joka uhkaa tappaa itsensä, ei sitä tee. Hän haluaa ennen kaikkea huomiota ja keskustelua apua.

Jo lähes 15 vuotta päivystystyötä tehnyt **Tuomas** (nimi muutettu) haluaa korostaa, että Auttava puhelin on kaikille tarkoitettu palvelu. Päivystäjille voi soittaa, vaikka meneillään ei olisikaan mitään suurta kriisiä.

– Ymmärrän, että saatetaan arastella soittamista, mutta tämä palvelu on aivan kaikille. Kriisin ei tarvitse olla mikään elämää suurempi, että meille voi soittaa. Tukevaa ja rohkaisevaa puhetta ei ole koskaan liikaa tässä maailmassa. Kun ajattelen itseäni nuorempana, olisin päässyt paljon helpommalla, jos olisin silloin osannut puhua ongelmistani muille.

Vaikka päivystysvuoroja ei ole kovin usein, on työ itsessään henkisesti kuormittavaa. Siksi päivystystyötä ei suositella

liian herkille ihmisille, joilla on taipumus jäädä miettimään puheluja pitkiksi ajoiksi. Vankka sanoo, että raja työn ja vapaa-ajan välillä on selvä. Puhelut eivät seuraa kotiin.

– Opin jo aikoinaan työelämässä sen, että asioita ei pidä jäädä loputtomasti märehtimään. Siinä vain kuluttaa itsensä loppuun ja aivan turhaan, koska monesti ne mietityttävät asiat ovat jo tapahtuneet. Menen päivystyksestä yleensä suoraan kotiin, teen voileivän, luen kirjaa ja sitten menen nukkumaan.

– Asiat jäävät vaivaamaan äärimmäisen harvoin. Lopetettuani päivystysvuoron käyn tuulettumassa puolen tunnin kävelyllä. Jos on viikonloppu, saatan viedä kirkkoon rukouspyynnön niiden ihmisten puolesta, joiden kanssa olen puhunut, jatkaa Tuomas.

Vankalla on yleensä ratkaisukeskeinen lähestymistapa soittajien murheisiin ja ongelmiin. Kaikkiin ongelmiin ei kuitenkaan löydy aina ratkaisua ja silloin korostuu kuuntelun merkitys.

– Pyrin pitämään soittajan asiaan kliinisen välimatkan. Siitä ei ole hyötyä, jos

menen mukaan soittajan ongelmiin. Kaikkiin asioihin ei ole ratkaisua ja silloin pitää vain kuunnella, kulkea hetki soittajan vierellä. Joskus se on ainoa asia, mitä on tehtävissä.

PEREHDYTYKSELLÄ PUHELIMEN ÄÄREEN

Kristiina, Tuomas ja Vankka korostavat, että päivystäjien ei tarvitse olla mielenterveysalan ammattilaisia. Auttavan puhelimen päivystäjät eli aupulaiset, kuten he itseään kutsuvat, ovat maallikkoja, jotka saavat tehtävänsä perusteellisen perehdytyksen. Ennen perehdytystä on kaikille avoin infotilaisuus ja sen jälkeen alkuhaastattelut, joissa kartoitetaan päivystäjiksi aikovien motiiveja ja lähtökohtia työhön.

Auttavan puhelimen uudet päivystäjät, jotka aloittavat työnsä tänä vuonna, ovat käyneet koulutuksen, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä Mielen-terveysseuran kanssa.

– Koulutus on räätälöity puhelinpäivystystä ajatellen. Myös jatkokoulutusta pyrimme järjestämään tarpeen vaatiessa.

Jos puheluissa toistuu jokin tietty teema, siihen tarpeeseen pyritään vastaamaan ja järjestämään lisäkoulutusta, lupaa Kristiina.

Työnohjaus on päivystäjien jaksamisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Päivystäjät käyvät työnohjauksessa kahdeksan kertaa vuodessa ja samalla he tapaavat myös muita puhelinpäivystäjiä, joiden kanssa voi vaihtaa kokemuksia työstä.

– Työnohjauksessa käydään sellaisia puheluja läpi, jotka ovat jollain tavalla jääneet askarruttamaan ja vaivaamaan. Toisinaan on koulutuksellista sisältöä. Ennen kaikkea työnohjaus on ryhmähengen ylläpitämistä. Ryhmähenki päivystäjien kesken on kaiken a ja o tällaisessa toiminnassa, sanoo Tuomas.

Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja työ pyritään räätälöimään kunkin päivystäjän jaksamisen mukaan. Jos omassa elämässä on meneillään poikkeuksellisen raskas vaihe, ketään ei pakoteta puhelimen ääreen. Aikaa itselleen saa ja pitää ottaa.

– Toki toivomme, että ihmiset sitoutuisivat toimintaan, koska tähän on panostettu paljon ja monesti päivystäjät myös kehittyvät työssään. Jos he yhtäkkiä lopettavat, he vievät osaamisensa pois, ja se on sääli. Toiminta suunnitellaan elämäntilanteen mukaan ja taukoa on mahdollista pitää tarpeen vaatiessa, Kristiina muistuttaa.

– Töihin ei saa tulla kompensoimaan omia ongelmiaan. Päivystäjien kesken meillä on sopimus, että jos jollakin on vaikea tilanne meneillään, kannattaa pitää paussia päivystyksestä, jatkaa Vankka.

Tällä hetkellä Auttavalla puhelimella on noin parikymmentä puhelinpäivystäjää, jotka vuorottelevat keskenään. Juhlapyhien voisi kuvitella ruuhkauttavan puhelimen, mutta Vankan mukaan tilanne vaihtelee.

– Oletamme usein, että juhlapyhät ovat erityisen ruuhkaisia, mutta ei se aina niin mene. Joskus on hyvin rauhallista, toisi-

naan kiireistä. Sitä on vaikea ennakoida. Enemmän ahdistusta ja soittoja tuntuvat aiheuttavan isot uutistapahtumat, kuten Turun puukotus viime vuonna.

KRISTILLISYYDEN YTIMESSÄ

Vapaaehtoistoiminta, jota aupulaisetkin edustavat, on syvää kristillisyyttä. Se on ortodoksisen ihmiskäsityksen mukaista pyyteetöntä toimintaa, joka heijastelee Jumalan valoa ja rakkautta. Jokainen vapaaehtoinen palvelee seurakuntaa, kirkkoa ja Jumalaa epäitsekästi ja omastaan antaen.

– Toiminnan ytimessä on ortodoksinen ihmiskuva. Näemme ihmisen Jumalan kuvana ja kohtelemme häntä yhdenarvoisesti, kunnioittavasti ja rakkaudellisesti. Olemme täällä palvelemissa toisiamme, koska siten ikään kuin tuomme Jumalan kuvaa ihmisten keskelle, kertoo Kristiina.

Moni epäröi vapaaehtoistoimintaan osallistumista, vaikka mieli tekisikin tarttua tuumasta toimeen. Kristiina rohkaisee kaikkia mukaan. Jokaiselle löytyy jotakin ja lopulta kyse on etenkin yhteisöllisyydestä.

– On kyse siitä, että tulee jakamaan meidän kanssamme tätä seurakuntayhteisyyttä. Jokaisella on jotain osaamista. Kannattaa tulla mukaan, niin keksimme aina jotakin, mitä voimme yhdessä tehdä. Tulkaa jakamaan tätä yhteisöä.

PUHUMINEN AVAA MIELEN LUKKOJA

Puhelinpäivystys on ajoittaisesta raskaudestaan huolimatta henkisesti kasvattavaa ja palkitsevaa puuhaa, joka opettaa myös teki- jäänsä. Antaessaan saa.

Vankalle vapaaehtoistyö päivystäjänä on opettanut ennen kaikkea kärsivällisyyttä ja ongelmanratkaisukykyä.

– Olen oppinut tässä työssä pitkämielisyyttä. Osaan kuunnella ihmisiä paremmin. Olen oppinut etsimään monipuolisemmin ja pehmeämmin ratkaisuja ongelmiin.

– Tässä työssä saa olla sellainen ilon lähettäjä, sanoo vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff.

– Osaan antaa paremmin tilaa muille. Aina ei tarvitse olla päällepäsmärinä sanomassa, mitä pitää tehdä. Tehtäväni ei ole opettaa soittajia, vaan kuunnella ja tukea soittajia heidän omassa valinnoissaan. Päivystäjän ego ei saa olla liian suuri, muotoilee Tuomas.

Tuomas iloitsee siitä, että kirkko tarjoaa Auttavan puhelimen palveluja ihmisille. Kaikilla on elämässään ylä- ja alamäkiä. Puhuminen toiselle tuo perspektiiviä asioihin.

– Ajattelen niin, että on hirveän arvokasta, että kirkko tarjoaa tällaisen palvelun. On selvää, että me kaikki olemme välillä elämässämme eksesissä. Etäisyyden ottaminen omiin asioihin ja niistä puhuminen jollekin toiselle avaa mielen lukkoja ja lisää omaa ymmärrystä. Silloin alkaa löytyä ratkaisujakin. Martti Lindqvist on kiteyttänyt saman asian nasevasti seuraavasti: ”Moni ongelma olisi lääkitty, jos jokainen löytäisi yhden sellaisen ihmisen, jolle voisi kertoa tarinansa pelkäämättä tulevansa hylätyksi ja selitetyksi.” ●

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Auttava puhelin on kaikille avoin, matalan kynnyksen tukipuhelin soittajan kotikuntaan, kirkkokuntaan tai uskontoon katsomatta. Puhelut ovat anonyymejä ja luottamuksellisia. Auttava puhelin päivystää tiistaisin, perjantaisin ja lauantaisin klo 18–22 numerossa (09) 8564 6299. Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

”Näemme ihmisen Jumalan kuvana.”

Elielille (vas.) parasta pääsiäisen ajassa ovat juhlinta perheen kanssa ja yökirkossa käynti.

Pyhän melun viikko

Kirkkaalla viikolla seurakunnat kestitsevät koululaisliturgiaan osallistuvia nuoria.

TEKSTI JA KUVAT TEEMU PERHIÖ

Kryptan täyttää hälinä ja broilerikastikkeen tuoksu. Kirkkaan viikon koululaisliturgiasta on lampsi Uспенkin katedraalin holviin nälkäisin vatsoin.

Alkaa jokavuotinen rituaali, josta on tullut erottamaton osa pääsiäisen aikaa: oppivelvollisuuttaan suorittavien ortodoksinuorten ravitseminen. Tänä vuonna ruokitaa 1 500 oppilasta.

Palkattu keittäjä **Marina Boubentchik** on aloittanut ahkeruimisen jo aamukuudelta. Kahdeksalta eineet on paketoitu lämpölaatikoihin ja lähetetty kohti Katajanokkaa.

Päivän menu on kotiruokien aatelia: broilerikastike riisillä, kylkeen salaatti.

Jälkiruoaksi tietenkin kulitsaa ja pashaa.

– Lopuksi voi olla myös pieni yllätys, ruokailuja vapaaehtoisena järjestävä **Ulla Pesola** vihjaa.

Lapset hymyilevät. Kyllähän me tiedämme mikä se on!

JUHLAKAUDEN AVAJAISET

Koululaisten ruokailun järjestäminen on jo perinteeksi muodostunut osa kirkasta viikkoa, seitsemän päivän jaksoa, joka aloittaa pääsiäisen juhlauden.

Ortodoksisessa kirkossa koko juhlaudsi kestäää 40 päivää. Sen päättää helatorstai, Kristuksen taivaanastumisen juhla.

Pääsiäispalvelukset kirkkaalla viikolla vedetään yhtä riemullisesti kuin pääsiäis-

Benjamin Nguyen nauttii kevään lämpenevistä ilmoista.

Ruokailun kohokohta: Isä Mikko Leistola jakaa koululaisille ylösnousemus-munia.

yönä. Alttarin ovet pidetään koko viikon ajan auki ja papeilla on yllään valkoiset jumalanpalveluspuvut.

Liturgioissa veisataan ylösnousemuksen riemua. Koko seurakunta kutsutaan juhlimaan, mutta erityisesti lapsiperheet ja koululaiset.

Kirkkaan viikon nimi on itsensä selittävä: ylösnousemuksen juhla on niin kirkas.

BUFFET ON AUKI

Hälinä keskeytyy, kun pastori **Juha Hirvonen** ottaa komennon. Hän kertoo käytäytymissäännöt ja jakaa pöydät ruoanhakuvuoroihin.

– Muistakaa viedä roskat roskikseen, kuuluu isä Juhan valistus.

Jono kiemurtelee kohti keittiötä. Jokainen nuori vaikuttaisi ottavan salaattia lautaselleen. Se annostellaan itse, jotta ruokaa ei menisi hukkaan. Kastiketta annetaan kuitenkin reilua kauhallinen.

– Ruokailujen järjestämisellä on tarkoitus näyttää, että lapset ja nuoret ovat seurakunnalle tärkeitä, Pesola muistuttaa.

Tarjoiluissa on otettu huomioon allergiat ja erityisruokavaliot: perusversion lisäksi vaihtoehtoina on kasvis, maidoton, vegaani ja gluteeniton.

Pesola kertoo ruokailun ympäristöpolitiikan olevan pakon sanelemaa. Lautaset ovat kertakäyttöisiä, koska tilat ja resurssit eivät mahdollista kestoastioiden käyttöä.

– Mutta lautaset ovat kierrätysmateriaalista tehtyjä ja aterimet puiset.

SUU MAKEAKSI

Lautaset alkavat tyhjentyä ja aterimia asetetaan kello viiteen. Musta jätesäkki syö vuorostaan ruokailuvälineet sisäänsä ja alkaa sulatella saalistaan.

Ruokailun kohokohta lähestyy: paju-kori nousee papin olalle kuin säkki pukin selkään. Viimeiset vedot on aika kirjata nyt, sillä paljastus tulee 1, 2, 3...

Kyllä! Suklaamunia!

– Ylösnousemus-muna, isä Juha tämentää. Niitä on tilattu koko viikkoa varten kuusisataa kappaletta.

Papit kulkevat lasten keskellä kuin painemenet karjalaumassa. Toinen käsi paju-korissa, toinen ylösnousemuksen munia ojentaen. Sen sijasta voi ottaa myös kettukarkin.

Läheisessä pöydässä munat on jo kuorittu. **Eliel** tuumaa, että herkkujen lisäksi pääsiäisessä parasta ovat yökirkko ja perheen kanssa vietetyt juhlat.

Benjamin Nguyenille pääsiäisajassa parasta on kevät, kun tulee lämmin. Yökirkossakin on käyty.

Siru Juuri-Ojalle kohokohtia ovat olleet vihtojen tekeminen ja siskon kanssa virpominen. Juuri ennen pääsiäistä on myös Juuri-Ojan synttärit, joten syitä juhlamielelle riittää.

Mieluisimmasta pääsiäishermosta nuoret eivät pääse yksimielisyyteen. Pasha, mämmi ja suklaamunat saavat tasaisesti kannatusta.

PYHÄN MELUA

Pääsiäisenä kirkko täytty lapsista.

– Ja se siinä on parasta, toteaa ortodoksisen uskonnonopettaja **Leena Nikkilä-Hyttinen**. Hän on käynyt ruokailuissa vuodesta 1992 lähtien.

Isä Juhallakin on opiskelijoita mukanaan. Hän toimii rehtorina Hetaniityn ala-asteella. Koulussa on parisenkymmentä ortodoksisen uskonnon opiskelijaa, joista suurin osa on tullut liturgiaan ja ruokailuun.

– Aloitin uskonnon opettajana vuonna 1985 enkä ole yhtään kertaa jättänyt tätä välistä, isä Juha muistelee.

– Joka pääsiäinen tänne on päästävä. Kaikki ne lasten äänet kirkossa, pyhän melua!

Tähän aikaan vuodesta papit todella näkevät, kuinka paljon kirkossa onkaan lapsia. Isä Juhan katse kiertää kammiossa.

– Olemme yhteistä perhettä. ●

Vapaaehtoiset työntekijät jakavat ruokaa reilut kauhalliset jokaiselle nuorelle. Salaatti annostellaan itse.

Nimi: Tuomo Pussi
Ikä: 69
Perhe: puoliso Tiina, aikuiset lapset ja lapsenlapsia
Asuu: Imatralla
Ammatti: eläkkeellä
Harrastukset: tennis, hiihtäminen, jumppa ja lentopallo

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

Ortodoksisuus rauhoittaa

”OLEN kuulunut ortodoksiseen kirkkoon koko ikäni ja kirkko on minulle tärkeä yhteisö. Lapsena lisalmessa vietin paljon aikaa kirkossa äitini kanssa. Kun muutin Imatralle ja sain puolisoni **Tiinan** kanssa lapsia, kirkko jäi elämässämme vähän taka-alalle. Urheilun parissa vierähti parikymmentä vuotta. Lapset harrastivat suunnistusta ja minä potkin palloa. Lapset kastettiin aikoinaan luterilaisiksi, ja he kävivät seurakunnan kerhoissa ja leireillä. Silloin perheemme kävi enemmän luterilaisessa kirkossa ja huomasin, että onhan se aika riisuttu ortodoksiseen kirkkoon verrattuna. Puolisoni liittyi ortodoksiseen kirkkoon 15 vuotta sitten.

Kun lapset lähtivät kotoa, elämään tuli tyhjiö ja mietimme puolison kanssa, että mitäs nyt. Vaimoni oli maalannut jo aikaisemmin ikoneja, joten yhteys ortodoksiseen kirkkoon oli silläkin tapaa luontevasti olemassa. Vanhemmiten uskonnon merkitys on vain kasvanut elämässämme. Ollessamme vielä työelämässä aloimme käydä kirkossa aluksi lauantai-iltaisina. Vigiliapalvelus mukavalla tavalla pysäytti viikon aherruksen aloittaen viikonlopun ja levon. Ortodok-

”Kun olin pieni, päivähoitopaikkani oli kirkko.”

sisuus antaa kiireiselle ihmiselle mahdollisuuden rauhoittumiseen. Olen ollut kirkon isännöitsijänä kahdeksan vuotta. Se on mukavaa puuhaa.

Lapsuudessani ortodoksisuus oli vahvasti esillä. Kun olin pieni, päivähoitopaikkani oli kirkko. Äiti lauloi kuorossa ja oli mukana tiistiseurassa. Perheen kudesta veljeksestä minä olen nuorin. Sukuni on alun perin Suistamolta lähtöisin. Perheeni oli jonkin aikaa evakossa Lapualla, ja ainoa siskoni menehtyi siellä keuhkotautiin. Hänet on haudattu Lapualle. Kotona ei lapsuudessani juuri puhuttu evakkomatkaan ja evakkouteen liittyvistä asioista. Olen aikuisiällä käynyt kerran Suistamalla, mutten silloin käynyt etsimässä siellä vanhan kotimme kivijalkaa. Nykyään Suistamalla on hyvin vähän asukkaita.

Kirkossamme Imatralla käy ihan kohaltaisesti väkeä, jopa enemmän kuin lute-

rilaisessa kirkossa, vaikka meitä ortodokseja on vähemmän. Jumalanpalvelus on kirkon päätehtävä ja kaiken ydin. Palveluksiin pitäisi nuoria ihmisiä saada enemmän mukaan. Ihmiset tekevät itse itselleen kiireen. Tehtiinhän sitä ennenkin töitä, mutta jaksettiin silti käydä kirkossa. Nykyään on niin paljon harrastuksia ja vaihtoehtoja, joista valita. Siinä on kirkolle haastetta pysyä mukana ihmisten elämässä. On kuitenkin hienoa, että ortodoksisuus kiinnostaa ja seurakuntamme tilaisuuksiin tulee ihmisiä seurakunnan ulkopuoleltakin. Tiistiseurassa ja ikonimaalauksessa käy paljon luterilaisia. Jotkut heistä sitten liittyvät ortodoksiseen kirkkoon.

Käyn tiistiseurassa ja olen mukana Imatran Nikolaoksen miehissä, joka koostuu aktiivisista kirkossa käyvistä miehistä. Pari kertaa kuukaudessa on talloppäivä. Teemme joka kerralla pieniä hommia pois alta. Karsimme puita, puhdistamme rännejä, kunnostamme kesäkalusteita ja sen sellaista. Juomme aina kahvit ja keskustelemme uskonasioista. Työn ohessa tulee samalla tärkeää sosiaalista kanssakäymistä ja sielunhoitoa.” ●

Tänään Pyhän hengen armo kokosi meidät yhteen, / ja me kaikki otamme kannettavaksemme Sinun ristisi ja lausumme: / Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimeen, / Hoosianna korkeuksissa!

– Stikiira, 6. sävelmä

Can Stock Photo

"Vanhemmilla on iso vastuu uskonnon ja kulttuurin siirtämisessä."

*Joanna Nikoleishvili
sivu 30*

Kuun vaiheilla on keskeinen sija pääsiäisen määrittämisessä.

LIKKUVAINEN JUHLIEN JUHLA

TEKSTI MIRVA BROLA

■ Jokainen tietää, että pääsiäisen ajankohta vaihtelee vuodesta toiseen. Ortodoksien kirkkovuoden suurinta juhlaa voidaan viettää jo maaliskuun lopussa, joskus taas huhtikuun loppupuolella tai jossain siinä välillä. Mistä tämä vaihtelu oikein johtuu?

Periaatteessa pääsiäisen ajankohta määräytyy varsin yksinkertaisen säännön mukaan: pääsiäissunnuntai on ensimmäisenä sunnuntaina kevätpäiväntasausta (yleensä 21.3.) seuraavan täydenkuun jälkeen.

Asia on kuitenkin monimutkaisempi kuin miltä se näyttää. Lisäksi soppaa sekoittaa se, että pääsiäistä vietetään eri maissa, kirkoissa ja uskonnoissa eri aikoihin.

Juutalaista pääsiäistä vietetään aina nisán-kuun 15. päivästä alkaen. Ajanlasku perustuu kuukalenteriin, ja juutalainen pääsiäinen on aina keväällä täydenkuun aikaan.

Alkuvuosisatojen kristityistä osa vietti pääsiäistä yhtä aikaa juutalaisten kanssa, osa taas eri aikaan. Niinpä asiasta piti päättää kirkolliskokouksessa Nikeassa vuonna 325. Kokouksessa hyväksyttiin pääsiäisen ajoittuminen kevätpäiväntasausten jälkeisen täydenkuun jälkeiselle sunnuntaille. Taustalla oli ajatus, etteivät kristityt saisi viettää pääsiäistä yhtä aikaa juutalaisten kanssa.

Nikeassa hyväksytyt sääntö ei ole yksiselitteinen, sillä siinä olete-

taan kevätpäiväntasausten aina osuvan 21:een maaliskuuta. Myös täydenkuun määrittäminen tuottaa ongelmia: laskennalliset ja todelliset kuun vaiheet sattuvat lähelle toisiaan, mutta voivat osua eri päivillekin. Pääsiäistä onkin vietetty kirkollisten taulukoiden, ei tähtitieteen laskelmien pohjalta.

Vuosisatojen myötä tähtitiede kehittyi. Havaittiin esimerkiksi, ettei kevätpäiväntasausta pysynyt paikallaan, vaan siirtyi eteenpäin juliaanissa kalenterissa. Länsimaissa siirryttiinkin uuteen, gregoriaaniseen ajanlaskuun, kun taas ortodoksinen kirkko pysyi ”vanhassa luvussa”.

Juliaanisen kalenterin jättämisestä johtuu, että sen mukaan vietetty pääsiäinen siirtyy vuosien saatossa yhä lähemmäs kesää. Tällä hetkellä juliaanista pääsiäistä vietetään aikavälillä 4.4.–8.5., kun taas uudessa ajanlaskussa pääsiäinen osuu aikavälille 22.3.–25.4.

Voisivatko ortodoksit ympäri maailman juhlia pääsiäistä yhtä aikaa? Tilanteeseen on esitetty erilaisia ratkaisuja: pääsiäistä voitaisiin aina juhlia huhtikuun toisena sunnuntaina, tai käyttöön voitaisiin ottaa korjattu juliaaninen kalenteri. Voidaan myös kysyä, tarvitseeko ortodoksien pääsiäisen vieton olla lainkaan sidoksissa juutalaisten juhlaan.

Mirhantuojanaiset haudalla

Ensimmäiset ihmiset, jotka kokivat Kristuksen ylösnousemuksen, olivat naisia.

TEKSTI REIJO MARJAMAA KUVA ORTODOKSIVIESTIN ARKISTO

Kristus nousi kuolleista! Tämä pääsiäistervehdys, joka kaikuu helatorstaihin saakka, palauttaa mieleemme enkelin sanat, jotka evankeliumikertomuksen naiset saivat kuulla tyhjässä hautakammiossa: ”Te etsitte Jeesus Nasa-

retilaista. Hän on noussut kuolleista, ei hän ole täällä”.

Ensimmäiset ihmiset, jotka kokivat Kristuksen ylösnousemuksen, olivat naisia: Magdalan Maria, Johanna ja Jaakobin äiti Maria ja muitakin naisia oli heidän

kanssaan.

Nämä naiset kertoivat ylösnousemuksesta apostoleille ja heistä tuli – kuten pyhä Johannes Krysostomos on kirjoittanut – ”apostolien apostoleja”, jotka ensimmäisinä julistivat hyvää sanomaa: ”Kris-

tus on noussut haudasta, kuten Hän sen ennakoita ilmoitti”.

Joosef Arimatialainen oli huolehtinut, että Jeesuksen ruumis oli ennen sapatin alkamista otettu alas ristiltä ja viety kalliioon hakattuun uuteen hautaan. Hautaaminen oli kuitenkin tapahtunut kiireessä. Tavanmukainen ruumiin hautaan valmistaminen ja hajuvoiteilla voiteleminen oli jäänyt tekemättä tai ainakin keskeytynyt sapatissääntöjen takia.

Pyrkiessään nyt noudattamaan paikallista hautaustapaa heti ensimmäisenä päivänä sapatin jälkeen naiset hankkivat mirrhavoidetta ja lähtivät aamuvarhaisella haudalle voidellakseen Jeesuksen ruumiin tapojen mukaisesti. Näin juuri heistä tuli ylösnousemuksen ensimmäiset todistajat.

PAIMEN LYÖTIIN, LAMPAAT HAJOSIVAT

Jeesuksen seurassa olleet opetuslapset olivat hajalla, kun heidän opettajansa vangittiin ja surmattiin.

Vaikka opetuslapset olivat Jeesuksen seurassa nähneet kaikki hänen ihmetöksensä, kuulleet hänen sanansa ja opetuksensa ja vielä tunnustaneetkin, että ”Sinä olet Kristus, Jumalan poika”, heidän uskollisuutensa petti ja he piileskelivät peläten juutalaisia. Pietari vieläpä kielsi edes tuntevansa Jeesusta. Kävi niin, että kun paimen lyötiin, lampaat hajosivat.

Aivan toisenlaisen kuvan saamme evankeliumikertomuksen naisista. Mirhantuojujen uskollisuus oli kaikkia pettymyksiä uhmaava syvä, vilpittömä uskollisuus ja rakkaus Kristusta kohtaan.

Samat naiset olivat seuranneet Kristusta kärsimyksen tiellä kohti Golgataa ja itkeneet hänen ristinsä juurella. Heidän sydämensä kipua lisäsi nyt myös huoli siitä, kuinka suuri kivi saadaan vieritetyksi pois haudan ovelta.

Heidän hämmästyksensä oli suuri, kun haudalle päästyään he näkivät haudan avoinna kiven vieritettynä pois. Hautaan päästyään he saivat uskollisuudelleen pal-

kinnon. Ensimmäisinä ihmiskunnan edustajina he kuulivat taivaan lähettilään sanovan sen suurimman ilosanoman: Kristus elää, kuolema on voitettu, paratiisin ovet ovat avoinna.

Mirhantuojujanaisia muistamme yhdes- sä Joosef Arimatialaisen kanssa sunnuntaina 15. huhtikuuta.

”MINÄ ANNOIN TEILLE ESIMERKIN”

Mirhantuojujat saivat myös tehtävän, jota on jatkettu näihin päiviin saakka: menkää viemään ilosanomaa. Naiset olivat haljeta ilosta ja samalla he pelkäsivät, kestäkö heidän sydämensä suuren tehtävän: julistaa kanssaihmisille suurinta ja pyhintä voittosanomaa, ”Kristus on noussut kuolleista.”

Kertomus mirhantuojujanaisista osoittaa, kuinka kristillinen elämänsenne ilmenee haluna toimia. Kristillinen elämä ja usko eivät ole yksipuolista jumalallisten asioitten pohdiskelua, vaan lisäksi käytännön elämään suuntautuvaa palvelamista ja myötäelämistä.

Vapahtaja itse antoi palvelemisen esikuvan ollessaan yhteisellä aterialla opetuslastensa kanssa.

Hän sanoi: ”Jos nyt minä, teidän heranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, tulee myös teidän pestä toistenne jalat. Minä annoin teille esimerkin, jotta tekisitte saman minkä minä tein teille”.

Kertomuksen naisten tavoin meidänkin tulee lähteä liikkeelle ja toimia siellä, missä havaitsemme kärsimystä ja hätää – tuttavapiirissä, työyhteisössä, lähiympäristössä ja laajemminkin maailmassa. Jeesuksen esimerkissään antama palvelu-va asenne ohjaa meidät itsetutkisteluun ja oman elämämme kriittiseen arviointiin. Joudumme kysymään, millä asenteella itse olemme liikkeellä, kun kohtaamme lähimmäisemme.

KRISTUKSEN RINNALLA KIRKOSSA

Jos asenteenamme on mirhantuojujanais-ten tavoin halu palvella ja osoittaa myötä-

*”Kristillinen
elämänsenne
ilmenee haluna
toimia”*

tuntoa, ei meidän tarvitse pelätä edessä olevia esteitä. Mirhantuojujanaiset saivat havaita, että suuri kivi oli jo vieritetty pois. Saman ihmeen edessä voimme mekin olla.

Esteet, jotka kuvittelemme ylivoimaisiksi, ovatkin kadonneet, kun ennakkoluuloistamme välittämättä lähdemme liikkeelle ja suostumme kohtaamaan toisen ihmisen niin, että annamme aikaamme, suostumme kuuntelijoiiksi, olemme tukihenkilöinä ja myötäeläjinä toisten ihmisten arjessa ja juhlassa, iloissa ja murheissa.

Mirhantuojujanaiset vakuuttavat meille, että Kristus on ylösnoussut. Sitä samaa me vakuutamme koko pääsiäisen juhla-kauden ajan toisillemme.

Me todistamme uskostamme sillä, että pysyttelemme Kristuksen rinnalla kirkossa, jota Kristus johtaa. Osallistumme Kristuksesta kirkon pyhien salaisuuksien kautta, ja arjen elämässä todistamme, mitä kristillinen rakkaus ja palvelu tarkoittavat.

Pääsiäisen juhla-kausi opastaa meidät rukouksen hyvän tuoksun ja palvelemisen parantavien voiteiden käyttöön läheistemme hyväksi, jotta hekin voisivat iloita:

Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!●

Kirjoittaja on pastori ja Kajaanin ortodoksisen seurakunnan pappi.

Pyhä Kolminaisuus

Jokainen kristitty kastetaan Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen

Pyhän Kolminaisuuden nimen kuulemme jokaisessa jumalanpalveluksessa. Erityisen koskettava Pyhän Kolminaisuuden läsnäolo on kasteen sakramentissa. Jokainen meistä kristityistä on kastettu Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen eli Pyhän Kolminaisuuden nimeen.

Oppi kolminaisuudesta on Jumalan ilmoittama totuus. Kaikkein pyhimmän Kolminaisuuden mysteeri on kristillisen uskon ja elämän keskeinen salaisuus. Ainoastaan Jumala voi tehdä sen tunnetuksi, kun hän ilmoittaa itsensä Isänä,

Poikana ja Pyhänä Henkenä.

Jumalan Pojan ihmiseksi tulo ilmoittaa, että Jumala on ikuinen Isä ja että Poika on yhtä olemusta Isän kanssa, eli että hän on Isässä ja Isän kanssa yksi Jumala. Pyhän Hengen lähettäminen ilmoittaa, että hän on yhdessä Isän ja Pojan kanssa sama yksi Jumala.

Pyhän Kolminaisuuden persoonat esiintyvät useissa rukouksissa. Näitä ovat muun muassa Isä meidän -rukous, rukous Herrallemme Jeesukselle Kristukselle, rukous Pyhälle Kolminaisuudelle (Pyhä Ju-

mala, pyhä Väkevä, pyhä Kuolematon armahda meitä...) sekä Taivaallinen kuningas -rukous.

Pyhä Kolminaisuus vaikuttaa kirkon elämässä mysteeriöitten eli sakramenttien välityksellä esimerkiksi kasteessa, mirhavoitelussa, ehtoollisessa, avioliittoon vihkimisessä, pappisvihkimyksessä, synnintunnustuksessa ja sairaanvoitelussa. On otettava huomioon, että ortodoksinen kirkko ei ole määritellyt sakramenttien lukumäärää, vaikka seitsemän niistä on keskeisiä.

Matti P. Pulkkinen

KOLMINAISUUS VANHASSA TESTAMENTISSA

Vanha testamentti puhuu muutamassa kohdin Jumalan eri persoonista. Raamatun ensimmäisen jakeen ”*Alussa Jumala loi taivaan ja maan*” (1. Moos. 1:1) heprean-kielinen alkuteksti puhuu Jumalasta monikossa, vaikka verbi ”loi” on yksikössä.

Ennen ihmisen luomista Jumala myös ikään kuin neuvottelee jonkun kanssa: ”*Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme*” (1. Moos. 1:26). Samoin Pyhän Kolminaisuuden

Rukous herrallemme Jeesukselle Kristukselle

HERRA, Jeesus Kristus, Jumalan Poika, puhtaimman äitisi, ruumiittomien enkeliesi, profeettasi, edelläkävijäsi ja kastajasi Johanneksen, kaikille maailmaan Jumalan sanaa julistamaan lähteneiden pyhien apostolien, pyhien kunniakkaitten ja jalosti voittaneiden marttyyrien, pyhien jumalankantajien ja kaikkien pyhien esirukouksien tähden torju vastustajan herkeämättömät hyökkäykset minua vastaan.

Herrani ja Luojani, sinä et tahdo syntisten kuolemaa, vaan parannuksen tekoa ja elämää. Suo parannus minullekin, kurjalle ja ansiottomalle. Varjele minua pahan hengen hyökkäyksiltä. Varjele minua käärmeen kavalilta juonilta, jottei se nielaisi minua kadotukseen.

Herrani ja Lohduttajani, sinä otit heikkouteni tähden ihmisen muodon ja katoavan ruumiin, auta minua avuttomuudessani ja lohduta sie luani. Istuta sydämeeni pyrkimys täyttää sinun käskysi ja voimaa olla lankeamatta pahoihin tekoihin päästäkseni osalliseksi autuudestasi.

Herra, sinuun minä panen toivoni. Pelasta minut. Aamen.

persoonat neuvottelivat keskenään, kun Aadam maistoi hyvän ja pahan tiedon puusta. Silloinkin Jumala puhui itselleen ja sanoi: ”*Ihminen on nyt niin kuin me: hän tietää sekä hyvän että pahan.*” (1. Moos. 3:22).

Jumala ilmestyi Aabrahamille Mamren tammistossa: ”*Kun hän (Aabraham) kohotti katseensa, hän näki kolmen miehen lähestyvän. Heti heidät nähtyään hän juoksi teltan ovelta heitä vastaan ja tervehditi heitä kumartaen maahan asti.*”

Hän sanoi: ”*Herrani, suothan minulle sen kunnian, ettet kulje palvelijasi ohi. Minä haen hiukan syötävää, niin että voitte virkistäytyä ennen kuin jatkatte matkaanne.*”

EROTTAMATTOMIA OLEMISESSAAN JA TEOISSAAN

Lähetyskäsky on Jumalan antamana tehtävänä kirkon elämässä. Kristus kehotti opetuslapsiaan: ”*Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen*” (Matt. 28:19). Tämä velvoittaa meitä kaikkia kristillisen kirkon jäseniä – ei pelkästään lähetyskentillä vaan myös kotimaassa.

Me ortodoksit palvomme yhtä Jumalaa, joka on kolminainen, ja Kolminaisuutta,

”*Isän, Pojan ja Pyhän Hengen jumaluus on yksi*”

joka on ykseys, persoonia toisiinsa sekoittamatta ja jumalallista olemusta jakamatta. Isä on oma persoonansa, niin kuin Poikakin on oma persoonansa ja Pyhä Henki on oma persoonansa, mutta Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen jumaluus on yksi. Jumalan persoonat ovat erottamattomia olemisessaan, mutta erottamattomia myös teoissaan.

Yhteisessä jumalallisessa toiminnassaan jokainen Kolminaisuuden persoona ilmaisee ominaisuutensa; ennen kaikkea silloin, kun Jumala lähettää Poikansa ihmiseksi ja antaa Pyhän Hengen lahjan. ●

Lähde: *Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan opintomateriaali*

Pieni kirkkosali on liturgian ajan miesten aluetta. Naiset seisovat salin ulkopuolella.

Ortodoksivähemmistö tyytyväinen katolisessa Puolassa

Puolan pieni ortodoksivähemmistö elää vahvan katolisen kirkon vierellä mutta ei varjossa. Nuorten huolena on löytää ortodoksiopuliso.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Aktiiviseurakuntalaisissa nuoret ovat Puolassa vähemmistönä mutta luostareissa keski-ikä on alle 40 vuotta.

Varsovalaisella puiden reunustamalla Paryska-kadulla numerossa 27 sijaitseva kivitalo näyttää tavaliselta vauraalta talolta, eikä ensisilmäyksellä erotu ympäristöstä mitenkään. Talossa toimii ortodoksinen pappisseminaari ja kivitalon uumenissa on myös pieni kirkko.

Sunnuntaiamun liturgiaan on saapunut kolmisenkymmentä osallistujaa. Pappien ja munkkien lisäksi vain muutama miespuolinen seurakuntalainen seuraa jumalanpalvelusta kirkkosalista. Muu kirkkoväki seisoo kapealla käytävällä ja sen takana olevassa portaikossa.

Liturgian jälkeen on kirkkokahvien aika. Jokainen paikalle tullut osallistuu

yhteiseen tilaisuuteen. Paikalla on niin yksinäisiä naisia ja miehiä kuin lapsiperheitäkin.

– Minulle on tärkeää osallistua jumalanpalvelukseen kerran viikossa. Tosin täällä ei juuri koskaan ole ikäisiäni parikymppisiä nuoria aikuisia, ja koen olevani muutoinkin todella harvinainen poikkeus, kertoo 22-vuotias taloustieteen opiskelija **Olga Karpiuk**.

Hänen sosiaalisessa verkostossaan perhettä lukuun ottamatta lähes kaikki ovat katolilaisia, ja joukossa on muutama ateistikin.

– Olen kiitollinen vanhemmilleni, että he panostivat ortodoksinen kulttuuri-perinnön säilyttämiseen. Esi-isämme

taistelivat sen puolesta, että minä saan nyt olla ortodoksi. Olen ylpeä, että saan olla ortodoksi, Karpiuk sanoo.

Hän kokee olevansa katolilaisessa ympäristössä täysin hyväksyty vähemmistökirkon edustajana.

– Ystävät, naapurit, työtoverit, opiskelukaverit ja lapsuuden leikkikaverinikin ovat aina olleet täysin suvaitsevaisia.

Karpiukin ainoa ongelma liittyy avioliittoon.

– Vanhempani hyväksyisivät, jos aviointuisin ei-ortodoksin kanssa, mutta isovanhempieni maailmaan sellainen ajatus ei mahdu mitenkään. Suuri toiveeni on, että löydän katolilaisen tai ateistimiehen, jonka voin kääntää ortodoksiksi.

Nuoria aktiivisia aikuisia on Karpiukin kokemuksen mukaan ortodoksipiireissä niin vähän, ettei hän enää edes haaveile ortodoksi puolison löytämisestä.

LASTEN KASVATTAMINEN TÄRKEÄÄ

Itä-Puolan pienestä maalaiskylästä kotoisin oleva varsovalainen **Joanna Nikoleishvili**, 36, on saapunut kirkkoon 10- ja 7-vuotiaiden lastensa ja puolisonsa kanssa.

– Lapset ovat katolilaisessa koulussa. Heidän koko elämämpiirinsä sukua ja kirkkoa lukuun ottamatta on katolilainen.

Siksi heille on äärimmäisen tärkeää käydä kirkossa ja tavata muita ortodoksilapsia. Vanhemmilla on iso vastuu uskonnon ja kulttuurin siirtämisessä, Nikoleishvili sanoo.

Lasten koulu on ainoa asia, jossa Nikoleishvili arjessaan törmää katolilaisuuteen.

– Työpaikallani Brasilian suurlähetystössä ei koskaan keskustella uskonnoista. Perheeni, sukuni ja ystäväni ovat ortodokseja. Normaalisti en arjessa huomaa eläväni katolisessa maassa.

Vaikka kirkossa ei käy kovin paljon nuoria, Puolan luostareissa on kuitenkin paljon nuoria munkkeja ja nunnia.

– Luostariin meno on ortodoksinuorelle hyvin mahdollinen vaihtoehto elämälle. Luostari antaa mahdollisuuden aloittaa alusta, ottaa uuden suunnan elä-

Olga Karpiuk ja Joanna Nikoleishvili ovat ylpeitä ortodoksitaustastaan ja haluavat elää ortodoksi-perinteiden mukaan.

mälle. Luostarissa voi elää maailmasta vapaata hengellistä elämää, Nikoleishvili ja Karpiuk sanovat.

Puolassa on neljä munkki- ja neljä nunnaluostaria sekä kolme yhden munkin luostaria. Luostareissa asuvien keski-ikä on alle 40 vuotta.

VAIN AKTIIVI ON OIKEA ORTODOKSI

Varsovan pappiseminaarin johtaja, kirkkoherra **Jerzy Tofiluk** tervehtii lämpimästi kaikkia seurakuntalaisia kahvihetimitä.

– Minun mielestäni oikea ortodoksi on vain sellainen, joka on aktiivinen. Passiivisuus on kirkkomme suurin ongelma. Vain noin 15 prosenttia

Puolan ortodokseista käy kirkossa, Tofiluk sanoo.

Arviot Puolan ortodoksikirkon jäsenmäärästä vaihtelevat 500 000–600 000 välillä. Tofilukin mukaan luvut ovat suuresti liioiteltuja. Hän arvioi Puolan ortodoksien määräksi vain

noin 150 000.

– Varsova on kirkkomme keskuspaikka ja Varsovassa on noin 12 000 ortodokseja, joista vain noin 1 500 osallistuu esimerkiksi pääsiäisyön messuun.

PAPPIEN PÄIVITYS NYKYAIKAAN

Tofiluk osallistuu aktiivisesti ortodoksi-pappien koulutukseen.

– Papeilla on suuri vastuu kirkossa. Monet papit elävät menneitä aikoja ja vie-raantuvat seurakuntalaisista, etenkin

Pappi Jerzy Tofiluk toivoo Puolan ortodoksi-pappien huomioivan nykyistä paremmin nuoret seurakuntalaiset ja nykyajan haasteet.

nuorista, ja siksi nuoret eivät käy kirkossa. Pappien tulisi päivittää itsensä nykyaikaan.

Hän iloitsee siitä, että ortodoksikirkon suhde valtioon on hyvä.

– Valtio ei odota ortodoksikirkolta mitään, ja suhteemme ovat neutraalit. Ortodoksikirkko ei ole poliittisesti aktiivinen toisin kuin katolinen kirkko.

Vuoropuhelua katolisen kirkon kanssa Puolan ortodoksikirkolla on vähän.

– Puolan ekumeenisessa neuvostossa ovat edustettuina kaikki Puolan kristilliset kirkkokunnat, mutta neuvoston jäsenet eivät ole tavanneet toisiaan pariin vuoteen, koska katolinen kirkko ei ole kiinnostunut dialogista.

Arjen tasolla vuoropuhelua ja vuorovaikutusta ortodoksien ja katolilaisten välillä on kuitenkin enemmän.

– Ihmisten keskinäiset suhteet ovat yleensä hyvät, eikä jännitteitä ole. Hyvistä suhteista kertoo sekin, että opetetaan myös katolisen kirkon pappiseminaareissa, Tofiluk sanoo. ●

Puolan ortodoksinen kirkko

- sai itsenäisen eli autokefaalisen aseman Konstantinopolin patriarkaatilta vuonna 1924
- kirkkoa johtaa Varsovan ja Puolan metropoliitta Sawa
- kirkolla on kuusi hiippakuntaa, noin 300 kirkkoa, 270 seurakuntaa ja 400 pappia
- liturgisina kielinä käytetään kirkkoslaavia ja puolaa

”Olen ylpeä, että saan olla ortodoksi”

Basunens ljud

I **JESAJAS** profetias bok sägs ”Den dagen skall den stora basunen ljuda, och alla skall komma, de som gick förlorade i Assyrien, de som skingrades i Egypten, och de skall tillbe Herren på Jerusalems heliga berg” (Jes 27:13). Guds folk levde i landsflykt i stormakterna Assyrien och Egypten. Att blåsa i basunen var ett tecken på befrielse och frihet. Det var en inbjudan till de landsflyktiga att resa sig, befria sig och återvända hem.

Vad innebar basunens ljud för Israels folk? Främst var det tecknet på ett jubelår, då hela landet skulle få frihet: ”Ni skall helga det femtionde året och utropa frihet åt alla invånare i landet. Det skall vara ett friår för er: var och en skall få tillbaka sin egendom och få komma tillbaka till sin släkt” (3Mos 25:10). Vart femtionde år erbjöds alla möjligheten att påbörja sitt liv på nytt, oberoende av det lidande, som vållats av fattigdom, olycka och förlust av jord. Envar skulle få, envar skulle befrias, envar fick återvända hem.

Israel väntade på det befriande ljudet från basunen, då Gud skulle utlysa ett jubelår för sitt folk. Glädjebudet skulle komma över bergen: ”Härligt är att höra budbärarens steg när han kommer över bergen, han som bär bud om seger, som ropar ut goda nyheter, bär bud om räddning” (Jes 52:7). Denna profetia fick sin uppfyllelse i Kristus. Det fanns inte längre plats för gråten vid Babylons floder. Det gamla förbundet verkade som en tillfällig förebild genom sina skrifter. Evangeliet, det nya förbundets, händelser är fullbordade av denna förebild – en länge förberedd verk-

lighet – vår frälsning. Guds Son skulle offra sig på korset för att vägen tillbaka till Gud skulle öppnas för oss alla. Om detta vittnade redan kyrkofadern Meliton av Sardes på 100-talet e.Kr.:

”Ty lagen har blivit ord och det gamla nytt – som utgår från Sion och Jerusalem – och budet nåd och förebilden verklighet och lammet Son och fåret en människa och människan Gud.” (Sv. Övers. Per Beskow)

Genom Kristi uppståndelses fest blir dessa tidlösa sanningar till händelser, som kan upplevas idag så som i forna tider – de är aktuella idag: ”Idag besegrade Kristus döden och uppstod från de döda”. Det förgångna och den kommande tiden får sin fullbordning i kyrkan, där vi kallas att leva i en ständigt närvarande tid, idag, denna dag, denna stund och varje dag i gemenskap med Gud.

Kristi uppståndelses fest – som uppfyller hela kyrkoåret och upplyser hela gudstjänstcykeln – är ingen engångshändelse. Som kristna har vi ständigt påsk och vi står alltid i förbindelse med den uppståndne Kristus, som det sägs i påsknattsgudstjänstens kanon: ”De som i dödsrikets bojor hölls fångna, såg din gränslösa barmhärtighet, o Kristus. De skyndade med glada steg mot ljuset, och klappade händer i jubel över en evig påsk.” Låt oss likt basunstötter, som dånar ända till dödsriket, dela detta glädjebudskap till vår trötta värld. Kristus är uppstånden från de döda! Sannerligen uppstånden! ●

RIISA / Henna Hietainen

+ Olin

Elia, metropolit
av Uleåborg

Leo, ärkebiskop
av Helsingfors
och hela Finland

+ Arseni

Arseni, biskop
av Joensuu

Påskan i Syrien

Påskfirandet börjar före Stora Fastan med en förlåtelsegudstjänst.

TEXT CHADY OCH RAHAF TRAD FOTO CAN STOCK PHOTO

Påskfirandet i Syrien börjar före Stora Fastan, med en förlåtelsegudstjänst, då vi ber Gud om syndernas förlåtelse, förlåter varandra och rengör våra hjärtan från hat. Sedan håller vi en fest där vi äter kött och djurprodukter för sista gången innan fastan.

Under fastan hålls dagliga böner, men varje fredag läser man en lovprisning Jungfru Maria i vissa kyrkor, och i andra kyrkor ber man för Kristi lidande på väg till korset.

En särskild liturgi hålls för Lasarus uppståndelse från de döda och följande dag firar alla kristna palmsöndagens liturgi. Alla kristna bär palmkvistar för att ta emot Kristus, barnen bär på ljus och kläs i vita kläder.

Sedan inleds lidandeveckan. På måndag och tisdag läses omskärelsebönerna, på onsdag välsignas oljan. På torsdagen firas liturgin till åminnelse av nattvar-

Trappe till kloster Mar Takla nära Damascus i Syrien.

dens instiftande och Kristi tvagning av lärjungarnas fötter. De tolv lidandeevangelierna läses.

På långfredagen celebreras Herrens gravsättnings liturgi. Sorgemusik spelas och vanligen klär man sig i svarta kläder. På denna dag undviker människorna att kyssa varandra för att inte likna Iskariot, som förrådde Kristus med en kyss.

På lördagen hålls en festliturgi för att fira det oskapade ljusets utflöde från Jesus Kristus heliga grav. Denna dag färgar vi

ägg och bakar kakor inför Påskan.

På Påskdagen firar vi uppståndelsens liturgi med jublande musik: Kristus är uppstånden från de döda, med döden övervann Han döden och åt dem, som är i gravarna gav Han liv.

Då lyckönskar människorna varandra i kyrkorna och äter med sina familjer och vänner. Då passar vi på att besöka släktingar, som vi inte har sett på länge och säger Kristus är uppstånden! Sannerligen uppstånden! ●

Under fastan hålls dagliga böner.

HARHAOPIN VASTUSTAJA KEISARIN VIHOISSA

Pyhä Eutykhios, Konstantinopolin patriarkka (6.4.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

EUTYKHIOS syntyi noin vuonna 512 Fryygiassa. Varhain lapsena alkanut koulutie vei hänet 12-vuotiaana Konstantinopoliin etsimään syvempiä totuuksia, joihin maallinen oppi ei yllä. Eutykhios ryhtyi opinnoista suoriuduttuaan munkiksi ja 30-vuotiaana hän oli jo pappi. Silloin sattui ajalle tyypillinen hallinnollinen sotku, ja Eutykhios toimi hetken Laziksen piispana, kunnes huomattiin, että joku toinen olikin vihitty tähän asemaan häntä aikaisemmin. Eutykhios palasi tyytyväisenä munkiksi Amaseiaan. Hänestä tuli koko hiippakunnan luostarien valvoja.

Suuri kysymys Kristuksen inhimillisen ja jumalallisen luonnon suhteesta oli ratkennut monofysitistisen harhaopin tuomioon Khalcedonin kirkolliskokouksessa vuonna 451. Siellä Pyhä Leo Suuren linjanvedosta tuli myös kokouksen kanta (ks. Ortodoksiviesti 1/2018 s. 34). Idässä suuret alueet, kuten Egypti, eivät ole tähän päiväänsäkään mennessä taipuneet Khalkedonin synodin päätökseen. Näitä idän kristittyjä kutsutaan miafysiiteiksi. Itään oli yritetty ajaa keisari Zenon mahtikäskyllä yhteistä tunnustusta, jota läntinen kristikunta ei kuitenkaan hyväksynyt, koska hallitsija halusi ohittaa kirkolliskokouksen. Tästä seurannut skisma ortodoksinen keisari Justinianus alkoi korjata heti valtaan noustuaan vuonna 527.

Jotta kadotettu yhteys Rooman paavin ja Konstantinopolin välillä korjautuisi, keisari kutsui koolle paikallisen, ”Kolmena päänä” tunnetun kirkolliskokouksen. Eutykhios osallistui siihen iäkkäänä kotiin jääneen Amaseian metropoliitan edustajana. ”Kolmen pään” kirkolliskokouksessa haluttiin julistaa anateema kolmelle jo kuolleelle, monofysiitiksi katsotulle piispalle. Kun ei oltu aivan varmoja, oliko anateema vainajille edes mahdollinen, nuori Eutykhios osoitti Vanhan testamentin perusteella sen mahdolliseksi.

Kun Konstantinopolin patriarkka Menas kuoli, keisari Justinianus halusi Eutykhioksen tämän seuraajaksi. Eutykhios kutsui heti koolle viidennen kirkolliskokouksen Konstantinopoliin vuonna 553. Kokous poisti joukon opillisia ongelmia. Sen päätösliturgiassa Rooman paavi sekä Konstantinopolin, Aleksandrian ja Antiokian patriarkat toimivat ensi kertaa historiasa yhdessä.

Athoksella Hilendarin luostarissa säilytettävä Pyhän Eutykhioksen ikoni 1500-luvun lopulta.

Justinianus rakensi kirkkoja, vastusti harhaoppeja ja taisteli kirkon yhtenäisyyden puolesta ansaiten näin ikuisen maineen. Hän oli kiinnostunut teologiasta, vaikka ei koskaan oppinut lukemaan. Siksi jotkut harhaoppiset saivat hänet innostumaan aftartodokistien harhaopista. Siinä Kristuksen ruumiin väitettiin aina olleen katoamaton. Kristus muka kuitenkin muutti ruumiinsa haavoittuvaksi, jotta ristin sovitus tulisi mahdolliseksi. Tällainen hokkuspokkus oli vain monofysitismiä uudessa, lapsellisessa muodossaan. Eutykhios sanoi tämän keisarille suoraan. Justinianus, jolla oli taipumusta hillittömyyksiin, halusi kostaa. Eutykhiosta vastaan tekaistiin syyte: patriarkka söi kanan sisältämyksiä ja viipyi rukoillessaan liikaa polvillaan.

Hänet palautettiin lyhyen vankeuden jälkeen Amaseian hiippakuntaan, jossa hän paransi rukouksillaan sairaita, etenkin lapsipotilaita. Koska lähialueet kärsivät persialaisten hyökkäyksistä, Amaseiaan tulvi pakolaisia, joille Eutykhios järjesti kovalta työllä ja hartailta rukouksilla leipää.

Vuonna 576 Justinianus kuoli. Kun Eutykhios palasi Konstantinopolin patriarkaksi, hänen ensimmäinen liturgiansa Hagia Sofiassa kesti kuusi tuntia, koska kaikki halusivat saada ehtoollisen hänen kädestään. Hänen toinen, menestyksekkäs patriarkan kautensa päättyi apostoli Tuomaan sunnuntaina vuonna 582 lyhyeen sairauteen. ●

Kanttori Jenni Hakkarainen (vas.) kiinnostui yksiaänisestä kirkkolaulusta opiskeluaikoina. Yksiaänen kuoro harjoittelee hänen johdollaan viikoittain Tampereella.

Alkukirkon yksiaänisyyden lähteillä

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

Ortodoksinen kirkkolaulu on alkujaan ollut yksiaänistä. Moniääninen kirkkolaulu on pitkään ollut Suomessa yleisempää, mutta kiinnostus alkukirkon musiikkia kohtaan kasvaa alati. Maassamme toimii Suomen bysanttilaisen musiikin seura, ja Tampereella on veisattu kanttori **Jenni Hakkaraisen** johdolla yksiaänisesti reilut neljä vuotta.

– Perustin yksiaänen kuoron syksyllä 2013. Olin tullut Tampereelle töihin helmikuussa, eikä minulla ollut vielä omaa kuoroa harjoitettavana. Laulamme vigilian ja liturgian znamennisävelmiä ja bysanttilaisia sävelmiä suomeksi, kertoo Jenni Hakkarainen.

Bysanttilainen kirkkolaulu edustaa ortodoksisen kirkon vanhinta laulumuotoa. Sen pohjalta syntyi Venäjällä 1000-luvulla yksiaänen znamennilaulu. Znamennisävelmiä on sovittanut suomeksi Itä-Suomen yliopiston tutkijatohtori **Maria Takala-Roszczenko** ja bysanttilaisia sävelmiä on sovittanut TT **Jaakko Olkinuora** (nyk. munkki **Damaskinos**).

– Käytämme myös virallista vigilian ja liturgian sävelmistöä, koska kaikkia tekstejä ei ole yksiaänisillä melodioilla vielä olemassa suomenkielisinä, Hakka-

rainen sanoo.

Tampereen kuoroon kuuluu kahdeksan henkilöä. Nuorin laulajista on 37-vuotias, vanhin 78-vuotias. Haasteena on saada erilaiset äänet soimaan yhtenäisesti. Lisää haastetta tuo sekin, että osa kuorolaisista ei lue nuotteja. Silloin laulaja opetellaan tavu tavulta. Lisäksi korostuu korvakuulolta opettelu merkitys.

– Laulamme täysin yksiaänisesti sekä ison-pohjaäänellä säestettynä. Välillä miehet ja naiset vuorottelevat melodian laulamissa. Yksiaänen laulu on hyvin vaikea laji, sillä kaiken tulisi mennä tavu tavalta oikein. Vokaalin värin ja muodon tulisi olla kaikilla samanlainen, kuvailee Hakkarainen.

Eeva Savolainen on laulanut Tampereen yksiaänisessä kuorossa kolme vuotta. Aiemmin hän lauloi liedejä ja aarioita. Aluksi matalien äänien laulaminen tuntui Savolaisesta haasteelliselta hänen sopraanotaustansa vuoksi.

– Vähitellen olen laulajana rohkautunut tässäkin lajissa. Olen laulanut koko ikäni ja ajattelin, että pääsisin laulaen helpommin sisälle tähän kirkkoon, sillä olen melko uusi ortodoksi. Ihailen valtavasti ortodoksisen kirkon kanttoreita,

koska heillä on niin puhdas äänenmuodostus, Savolainen paljastaa.

Vanhon kirkkolaulujen laulaminen palveluksissa on Savolaisen mukaan kauris, lempeä ja puhdistava kokemus.

– Tulee puhdistunut olo. Näiden melodioiden laulaminen on terapeutista, vaikkei helppoa olekaan.

Kuoro laulaa vigilioissa Tampereella noin kerran kuussa ja liturgioissa muissa pyhäköissä, kuten Kolhossa, Valkeakoskella ja Porissa.

– Bysanttilaisen pääsiäiskanonin lauloimme Kolhon kirkossa kahtena pääsiäisyönä, vuonna 2016 ja 2017. Ne olivat hienoja kokemuksia, muistelee Hakkarainen.

Jenni Hakkarainen toivottaa uudet laulajat tervetulleiksi kuoroon laulukokeen kautta. Lyhyessä kokeessa testataan musiikallisuutta.

– Pyydän pyrkijää laulamaan lyhyehkössä laulukokeessa erilaisia melodioita. Laulajan on osattava kuulla sävelten erot. On myös osattava pysyä sävelessä, sillä osa kuorolaisista laulaa ison-pohjasäveltä. ●

Kysy lisätietoja Tampereen Yksiaänisestä kuorosta kanttori Jenni Hakkaraiselta, p. 044 301 0974 tai jenni.hakkarainen@ort.fi

Sirkka-Liisa Ranta (toim.)

SYDÄN KARJALASSA

Tammi 2017

Sydän Karjalassa -kirja valottaa karjalaisten elämää kulttuurihistorian näkökulmasta 1800-luvun puolestavälistä toisen maailmansodan jälkeiseen siirtolaisaikaan. Tuhti tietopaketti kuvaa karjalaisten arkea ja juhlaa erilaisine tapoineen. Ihmiselämän tärkeät siirty-

mävaiheet syntymästä kuolemaan käsitellään huolellisesti, ja lukijaa ilahduttaa kirjan yltäkyläinen valokuvamateriaali ja tietolaatikot, joiden ansiosta lukukokemus ei käy liian raskaaksi.

Kirjassa kerrotaan tuiki tavallisista arjen askareista pyykkäämisestä ruoanlaittoon, kalastukseen ja peltotöihin. Myös juhliin liittyvät erilaiset perinteet ja riitit tulevat lukijalle tutuiksi. Tietenkin myös evakkomatkan raskaita vaiheita ja uusille asuinpaikkakunnille sopeutumista käsitellään. Teos koostuu eri alojen asiantuntijoiden artikkeleista, jotka Sirkka-Liisa Ranta on koonnut ja toimitannut yhtenäiseksi kirjaksi. Kirjoittajina ovat Rannan lisäksi Laura Jetsu, Mirikka Jukarainen, Teppo Korhonen, Ildikó Lehtinen, Juha Nirkko, Terhi Pietiläinen, Anna Rauhalta, Pirkko Sallinen-Gimpl ja Eila Stepanova.

Karjalassa ortodoksit olivat enemmistönä Salmin, Suistamon, Suojärven, Soanlahden, Korpiselän ja Impilahden kunnissa.

Ortodoksilukijaa kiinnostavat kuvaukset etenkin karjalaisesta ortodoksisuudesta. Ristinmerkin tekoa kutsuttiin Karjalassa silmien ristimiseksi. Ortodoksiperheissä isovanhemmat pitivät usein huolen siitä, että joka ilta ja aamu ristittiin ja rukoiltiin ikonin eli *oprasan* edessä. Uskonnon asemaa karjalaisten arjessa olisi voitu käsitellä kirjassa laajemminkin omana lukunaan. Nyt maininnat uskonnot ja sen merkityksestä jäävät melko pinta-puolisiksi.

Sydän Karjalassa -kirjaa voi pitää kulttuuritekona. Karjalaisten historia on osa Suomen ja suomalaisten historiaa, karjalainen mielenmaisema on osa suomalaista mielenmaisemaa. Jokaisen suomalaisen pitäisi perehtyä maansa historiaan, tuntea sen käännekohtat ja kipupisteet, sekä myös niistä kumpuava rikkaus. Iloluontoiset karjalaisevakot omine tapoineen ovat tuoneet kaunista lisäväriä suomalaiseen kulttuuriin.

SAARA KALLIO

Anneli Sarhima

VAIETUT JA VAIENNETUT. KARJALANKIELISET KARJALAISET SUOMESSA.

SKS 2017

Me suomalaiset olemme tottuneet ajattelemaan maata kaksikielisenä. Yhtenäiskulttuurin vaatimus on jyrännyt alleen todellisuudessa monikielisen maan. Kielitieteen professori Anneli Sarhimaan teos *Vaietut ja vaiennetut – Karjalankieliset karjalaiset Suomessa* tekee näkyväksi seurauksia maamme karjalan kieltä puhuvalle väestölle.

Teos vyöryttää lukijan eteen karjalan kielen jo ennen viime sotia kohdistuneen syrjinnän ja väheksynnän. Kieltä pidettiin venä-

läisvaikutteilla saastuneena suomen murteenä. Osansa kritiikistä saa myös ortodoksinen kirkko. Karjalankieliset seurakuntalaiset jäivät ikään kuin kahden tulen väliin venäläismielisten ja suomalaismielisten toimijoiden kentällä. Sarhimaan teoksen mukaan kumpakaan osapuolta ei kiinnostanut karjalankielisten seurakuntalaisten kielellisten oikeuksien ajaminen.

Varsinkin sotien jälkeen karjalan kieli jäi kotien kieleksi, jossa se seka-avioliittojen myötä hiljeni edelleen. Kirjassa esitetyn arvioiden mukaan tästä huolimatta tänäkin päivänä karjalan kieltä hyvin puhuvien suomalaisten määräksi arvioidaan 5 000–11 300.

Sarhima tuo teoksessaan ansiokkaasti esiin, miten kotoperäinen karjalan kieli on jäänyt Suomessa lähes täysin vaille valtion tukea sekä lainsäädännöllistä suojaa. Lukijan hiljaiseksi vetävien kehityskulkujen vastapainoksi kirjoittaja esittelee ilonpilkahduksia kulttuurin alueella. Karjalaksi on saatavilla suomesta käännettyä kaunokirjallisuutta, verkosta voi tilata karjalankielisen kalenterin ja Wikipediasta voi käyttää livvinkarjalaksi.

Sarhimaan teoksen keskeinen ansio on siinä, ettei se jää elämään menneeseen tai vain toteamaan nykytilannetta. Kirjoittaja ottaa virkistävän vahvasti kantaa tutkijan painoarvolla kielen voimaannuttamisen mahdollisuuksiin. Kirja on puheenvuoro, joka olisi ollut hyvä käyttää jo vuosikymmeniä sitten.

Mitä se kertoo suomalaisesta yhteiskunnasta, että aika sille on kypsä vasta nyt?

ANU HEIKKILÄ

SEURAKUNNAN KIRJASTO
Liisankatu 29 A 2.krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma–ti klo 10–15,
ke–to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET
Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån–ti 10–15, on–to 15–19

PARISH LIBRARY
Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

БИБЛИОТЕКА ПРИХОДА
открыта по понедельникам
и вторникам в 10–15 ч, по средам и
четвергам в 15–19 ч.
Liisankatu 29 a, 2-й этаж

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 140 vuotta arkkipiispa Hermanin syntymästä. Merkkivuoden kunniaksi huhtikuun kirjallisuuspiirin aiheena on Arkkipiispa Hermanin elämä, josta esitelmöi rovasti Veikko Purmonen lauantaina 21.4.2018 klo 11–13 kirjastossa.

Kotikirkossa toimitetaan lauantaina 28.4. klo 10 liturgia arabiaksi. Tervetuloa!

Universal Pictures International

Lahdessa
vietetään lasten
pääsiäisjuhlaa
ma 2.4.
Liity seuraan!

sivu 38

Rooney Mara
näyttelee Maria
Magdaleenaa
samannimisessä
elokuvasa.

MAGDALAN MARIA VALKOKANKAALLA

TEKSTI MIRVA BROLA

■ Jeesuksen seuraaminen hänen elinaikanaan oli radikaali teko kenelle tahansa. Erityisen poikkeuksellinen valinta se oli pienen maalaiskylän naimattomalle naiselle, kuten Magdalan kylästä kotoisin olevalle Marialle.

Aiemman Raamatun käännöksen mukaisesti Maria Magdaleena tunnetaan Jeesuksen seuraaja on nyt saanut nimeään kantavan elokuvan. Se kertoo Jeesuksen läheisimpänäkin opetuslapsena tunnetun naisen näkökulmasta Kristuksen opetustyöstä ja pääsiäisen tapahtumista.

Kalastajakylässä asuva Maria (**Rooney Mara**) tuntee voimakasta vetoa hengelliseen elämään eikä halua naimisiin isänsä valitseman miehen kanssa. Mariasta yritetään ajaa pois pahaa henkeä, mutta hän karkaakin perheensä luota liittyäkseen Jeesuksen (**Joaquin Phoenix**) seuraajiin.

Elokuva seuraa evankeliumien kertomuksia hieman valikoiden. Tarkkojen tapahtumakuvausten sijaan keskiöön nousevat varsinkin Magdalan Marian ja muiden opetuslasten väliset suhteet, myös mustasukkaisuus, sekä Juudaksen (**Tahar Rahim**) kavalluspäätöksen motiivit. Myös Jeesus epäroli tulevien tapahtumien edellä.

Garth Davisin ohjaama *Maria Magdaleena* antaa vain viitteitä Marian ja Jeesuksen keskinäisistä väleistä, joista on esitetty monenlaisia näkemyksiä. Historiallisena hahmona tiedämme Mariasta hyvin vähän. Lännen kirkon puolella Magdalan Marian mainetta on tahrintu väite hänestä prostituoituna.

Idän kirkon puolella Mariaa kunnioitetaan pyhänä apostolienvertaisena. Kun apostolit julistivat Kristuksen ylösnousemista koko maailmalle, Magdalan Maria julisti ylösnousemista apostoleille itselleen. Magdalan Maria muistetaan yhtenä mirhankantajanaisista, jotka ensimmäisinä menivät Jeesuksen haudalle ja löysivät sen tyhjänä.

Elokuva voidaan nähdä pyrkimyksenä Magdalan Marian kunnianpalautukseen. Samalla se nostaa esiin naisen asemaa alkuseurakunnassa. Varsinainen pääsiäisen ilosanoma ei teoksessa juuri nouse esiin. Elokuva kuitenkin antaa paljon ajattelemisen aihetta katsojalle ja tuo uuden, tuoreen näkökulman evankeliumien kertomuksiin. Samalla se elävöittää mielikuvaa Jeesuksen ajan yhteiskunnasta.

Elokuvan Suomen ensi-ilta on perjantaina 23. maaliskuuta.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Kristinoppileiriläisten vanhempainilta

Seurakuntasalilla (Unioninkatu 39) tiistaina 17.4. klo 18. Tervetuloa saamaan tietoa kristinoppileireistä, tutustumaan kasvatustyöntekijöihin sekä kyselemään mieltä askarruttavia kysymyksiä. Lisätietoja: lida Lonkila

Esikoululaisten päiväleirit

Leirit on tarkoitettu eskarilaisille ja muille 6-vuotiaille. Kutsukirjeet lähetetään koteihin. Esikoululaisten päiväleirit järjestetään alueilla seuraavasti: 21.4. Helsinki, 21.4. Tapiola ja 28.4. Tikkurila.

TAPAHTUU HAMINASSA, KOTKASSA JA LAHDESSA

Haminan, Kotkan ja Lahden seurakuntien kripa

Seurakunnat järjestävät yhteisen kristinoppileirin 15 vuotta täyttäneille nuorille. Leiri pidetään Helsingissä Vuosaarella Kulttuurikeskus Sofiassa 13.–20.6. Kurssin ohjelmassa on jumalanpalvelusten lisäksi oppitunteja, keskusteluja, ulkoilua, askartelua, nuotioiltoja, saunomista, pelejä ja leikkejä sekä paljon muuta. Leirin hinta seurakunnan jäsenille 160 euroa. Ilmoittautumiset 29.4. mennessä.

Lisätietoja: Haminan kirkkoherra Ville Kiiveri, p. 040 962 0063 ja Lahden kirkkoherra Jonas Bergenstad, p. 0400 330 484.

”Moni nuori köhii, kun pitäisi lähteä kripalle vieraiden kanssa, mutta viikossa porukka hitsautuu niin hyvin yhteen, että viimeisenä iltana itketään vanhoen ikuista ystävyyttä. Sama juttu vuodesta toiseen. On hienoa tarjota nuorille tämä mahdollisuus”, sanoo isä Ville Kiiveri. Kuva viime vuoden kripalta Vuosaaresta.

TAPAHTUU HÄMEENLINNASSA

La 24.3. klo 12 virpovitsojen siunaus Linnan kappelissa – tuokaa omia koristeltuja oksia siunattavaksi joko Hämeen linnaan tai lauantaina klo 17 vigiliaan.

Ma 2.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen. Kaikki lapsiperheet liikkeelle kirkkoon juhlimaan Kristuksen ylösnousemista. Liturgian jälkeen seurakuntakodilla ateria ja muuta ohjelmaa lapsille.

To 5.4. klo 9 koululaisliturgia ja ateria Forssassa

Pe 6.4. klo 9 koululaisliturgia pääkirkossa ja ateria seurakuntakodilla Lapset ovat tervetulleita kirkkoon. Jos he eivät jaksa seistä kirkon puolella koko palvelusta, kirkon eteistilan vieressä on pieni sivuhuone, jossa on piirustusvälineitä, paperia ja lastenkirjoja. Palvelus kuuluu myös sinne.

TAPAHTUU KOTKASSA

Kesäoppaaksi kirkkoon?

Etsimme Kotkan kirkkoon reippaita nuoria huolehtimaan kirkon opastuksesta kesäkaudella. Vapaamuotoiset hakemukset sähköpostilla kotka@ort.fi 30.4. mennessä. Kerro myös kielitaidostasi.

TAPAHTUU LAHDESSA

Lasten pääsiäisjuhla

Seurakuntasalissa ma 2.4. liturgian jälkeen (n. klo 11.30). Kaikki seurakuntalaiset ovat tervetulleita juhlimaan Herramme Jeesuksen Kristuksen ylösnousemisen päivää iloisesti yhdessä lasten kanssa. Lastenkerholaiset ilahduttavat jälleen esityksillään. Luvassa on myös yhteisiä leikkejä ja pääsiäisherkuja. Kaikki ovat lämpimästi tervetulleita iästä riippumatta! Lisätietoja Anastasia Lappalaiselta, puh. 040 867 5887 tai s-posti anastasia.lappalainen@gmail.com

ДЕТСКИЙ ПАСХАЛЬНЫЙ ПРАЗДНИК

Пн 2.4. В приходском зале после литургии (около 11.30)
Приглашаем всех на детский праздник Воскресения Христова.

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Juha Lampinen, kasvatustoimen esimies 040 527 9580
Kaarina Lyhykäinen, uskonnonopetus- ja aikuiskasvatustavastaava 040 512 5825
Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944
Joakim Pietarinen, nuorisokanttori 044 331 1995
Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapsityö, 0400 531 896
Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja nuoret aikuiset, 040 825 8230
lida Lonkila, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja varhaisnuoret 040 350 2431
Kristiina Klubb, kasvatustyöntekijä, perhetyö 040 725 5713
 Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Suurtalousisäntä
Ari Kanerva 040 775 0894
Talonmies/vahtimestari
Petri Jeskanen 040 575 7974
 kaunisniemi.helsinki@ort.fi
Kokki/siivooja Tarja Friman
 040 761 8604

После праздничного богослужения гостей праздника ожидают представление от учеников воскресной школы, игры и угощения. Добро пожаловать всем не зависимо от возраста!
Дополнительная информация по тел. 040 867 5887 – Анастасия Лаппалайнен или по эл.почте anastasia.lappalainen@gmail.com

Virpomisvitsojen koristeluilta lapsille

La 24.3. klo 16.40 seurakuntasalissa. Illan päätteeksi siirrymme kirkkoon osallistumaan jumalanpalveluksen loppuosaan, jossa myös virpomisvitsamme siunataan. Lisätietoja Anastasia Lappalaiselta, puh. 040 867 5887 tai s-posti anastasia.lappalainen@gmail.com

ВОСКРЕСНАЯ ШКОЛА ДЛЯ ДЕТЕЙ

Каждое второе воскресенье месяца во время двуязычных богослужений (рус/фин). Три возрастные группы (1–3 года, 3–6 лет, 7–14 лет). Все занятия проводятся на русском языке. По завершении занятия руководитель приводит детей в храм ко причастию. Дополнительная информация по тел. 040 867 5887 (Анастасия Лаппалайнен) или эл. почте anastasia.lappalainen@gmail.com

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Tampereen seurakunnan lasten kesäleiri Torpalla 4.–8.6.

Kesäleiri on tarkoitettu 8–14-vuotiaille. Leiri pidetään Torpan kurssikeskuksessa Siivikkalassa 4.–8.6. Leirihinta on 45 €/leiriläinen (sisaruksilta 40 €). Ilmoittautuminen netin kautta: www.ort.fi/tampere/ilmoittautuminen. Leirille mahtuu 25 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Ilmoittautuminen päättyy 4.5. Mahdollisten peruutuspaikkojen tiedustelu sähköpostilla: nemanja.balcin@ort.fi. Leirille ilmoittautuneille lähetetään toukokuussa kirje, jossa on lasku ja lisätietoja leiristä. Vanhat ja uudet leiriläiset, tervetuloa!

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Nuortenillat

Lappeenrannan seurakunnan kristinoppileirille Valamoon osallistuville järjestetään tänä keväänä nuorteniltoja. Luvassa on hengailua, jutustelua, tutustumista ja tarjolla pizzaa tai muuta naposteltavaa. Jokaisella kokoontumiskerralla osallistutaan seurakunnan jumalanpalveluksiin. Seuraavat kerrat: Lappeenrannassa 25.3. klo 10 ja 6.5. klo 10. Seurakunta auttaa kyytiasioissa mielellään. Jos kysyttävää, ota yhteyttä: leiripappi Joonas Ratilainen, p. 050 410 4126 tai joonas.ratilainen@ort.fi, leirinjohtaja Artturi Hirvonen, p. 045 697 6242 tai tuomasart@gmail.com, leirikanttori Ella Kinnunen, p. 050 501 0587

Lastenkerhot

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 lastenkuoro sekä klo 18 askartelukerho. Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17 lasten musiikkikerho. Kerhoissa on pieni välipala. Kerhot eivät kokoonnu 26.–27.3. ja 2.–3.4.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь». Кружок в Лаппеенранта по понедельникам в 17 и в Иматра по вторникам 17 детский музыкальный кружок. Кружки не собираются 26.–27.3. и 2.–3.4.

Kesätyötä nuorille kirkkojen oppaina

Seurakunta etsii reippaita nuoria huolehtimaan Lappeenrannan ja Imatran kirkkojen kesäaukiapidosta ja opastuksesta. Lappeenrannan kirkko avautuu 5.6. ja Imatran kirkko 12.6., ja ne ovat avoimina tiistaista sunnuntaihin kello 11–15 elokuun loppuun saakka. Lähetä vapaamuotoinen hakemus seurakunnan sähköpostiin 30.4. mennessä osoitteella lappeenranta@ort.fi.

Oona Ortodoksi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

Kirkolliset juhlat 23.3.–6.5.

*25.3. Palmusunnuntai, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmestys

*1.4. Herran pääsiäinen, jota edeltävät suuren viikon palvelukset

2.4. 2. pääsiäispäivä

8.4. Tuomaan sunnuntai

15.4. Mirhantuojujen sunnuntai

22.4. Halvaantuneen sunnuntai

29.4. Samarialaisnaisen sunnuntai

6.5. Sokeana syntyneen sunnuntai

ARKKIPIISPA LEON PALVELUKSIA

*25.3. klo 10 jumalallinen liturgia,

palmusunnuntai ja Jumalansynnyttäjän ilmestys, Uspenskin katedraali

29.3. klo 12 suuri torstai, jalkojenpesupalvelus, Uspenskin katedraali

30.3. klo 14 suuri perjantai, ehtoopalvelus, Uspenskin katedraali (läsnä, ei toimita)

30.3. klo 18 suuren lauontain aamupalvelus, Uspenskin katedraali (läsnä, ei toimita)

*31.3. klo 23.30 pääsiäisyön

jumalanpalvelus, Uspenskin katedraali

15.4. klo 10 jumalallinen liturgia, diakoniksi vihkiminen, Hämeenlinnan kirkko

RADIO & TV

JUMALANPALVELUKSET

Su 25.3. klo 11–12 Yle Radio 1

Palmusunnuntain ja Neitseen Marian ilmestyksen liturgia Pyhän apostoli Andreuksen kirkosta Rovaniemeltä. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Jaakko Vainio ja kuoroa johtaa kanttori Anneli Pietarinen.

La 31.3. klo 23.55 alkaen Yle TV 1 ja Yle Radio 1. Pääsiäisyön jumalanpalveluksen televisiointi ja radiointi Uspenskin katedraalista Helsingistä. Palveluksen toimittaa arkkipiispa Leo yhdessä papiston ja kuoron kanssa. Suora lähetys.

Su 8.4. klo 11–12 Yle Radio 1

Apostoli Tuomaan sunnuntain liturgia Pyhän apostoli Johannes Teologin ja Karjalan valistajien kirkosta Kuopiosta (Kuopion kotikirkko). Palveluksen toimittaa piispa Arseni ja kuoroa johtaa ylidiakoni Jyrki Härkönen.

Su 22.4. klo 11–12 Yle Radio 1

Halvaantuneen sunnuntain liturgia Valamon luostarin Kristuksen kirkastumisen kirkosta Hei-dävedeltä. Palveluksen toimittaa luostarin johtaja, arkkipiispa Sergei ja kuoroa johtaa munkki-diakoni Nasari.

Su 6.5. klo 11–12 Yle Radio 1

Sokeana syntyneen sunnuntain liturgia Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkosta Tampereelta. Palveluksen toimittaa kirkkoher-ra Aleksej Sjöberg, kanttoritieto vielä avoin.

AAMUHARTAUDET

joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.50
31.3. Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo
21.4. Kanttori Riikka Patrikainen

ILTAHARTAUDET

17.4. Rovasti Rauno Pietarinen

SVENSKA ORTODOXA RADIOANDAKTER i Radio Vega

9.4 Andrum kl. 6.54, protodiakon Andreas Salminen

2.5 Andrum kl. 6.54, protodiakon Andreas Salminen

Mo'lidva sluuzb da ceerkavlaaulid, Yle Sápmi
26.3. klo 10 Anna Lumikivi

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoinna ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Isännöitsijä Kaj Rosenberg,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoinna ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen,
p. (09) 85 646 103
Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196
Pastori Teo Merras,
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200
Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944
Pastori Joosef Vola,
p. 040 545 2250
Ylidiakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen,
p. (09) 8564 6140, 040 587 0739
Kirsi-Maria Hartikainen, p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)
Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557
Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.),
p. (koti) (09) 135 2902
Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040
5920 684, veikko.purmonen@gmail.com
Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790
Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599
Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757
Pastori Alexandre Björklund, p. 040 550 0103
Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi
Ylidiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580
Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Uspenskin katedraali

**Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1,
Katajanokka, p. (09) 85 646 200,
sähköposti: uspenski@ort.fi.**

Isännöitsijä Kari Moilanen, p. 040 520 3411
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leis-
tola, ylidiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara
Merras-Häyrynen, diakoni Heikki Kaski

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ma 26.3. klo 18 iltapalvelus

Ti 27.3. klo 9 EPL

Ti 27.3. klo 18 yleinen sairaanvoitelu

Ke 28.3. klo 9 EPL

Ke 28.3. klo 18 iltapalvelus

To 29.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

To 29.3. klo 12 jalkojenpesupalvelus

To 29.3. klo 18 aamupalvelus (12 kärsimys-
evankeliumia)

Pe 30.3. klo 9 hetkipalvelus, kuninkaalliset hetket

Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus

Pe 30.3. klo 18 aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)
La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Su 1.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ma 2.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia (lasten pääsiäinen)
Ti 3.4. klo 10 koululaisliturgia
Ti 3.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 4.4. klo 10 koululaisliturgia
Ke 4.4. klo 17 ehtoopalvelus
To 5.4. klo 10 koululaisliturgia
To 5.4. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 6.4. klo 10 koululaisliturgia
La 7.4. klo 17 vigilia
Su 8.4. klo 10 liturgia
Ma 9.4. klo 10 koululaisliturgia
La 14.4. klo 17 vigilia
Su 15.4. klo 10 liturgia
Ke 18.4. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-syntyttäjän Kozelshtshanin ikonin kunniaksi)
La 21.4. klo 17 vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia
La 28.4. klo 17 vigilia
Su 29.4. klo 10 liturgia
La 5.5. klo 17 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 23.3. klo 17 EPL
*Su 25.3. klo 9 aamupalvelus, liturgia sekä doksologia Kreikan kansallispäivänä
Ti 27.3. klo 17 aamupalvelus, nymfios kreikaksi
To 29.3. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus, ru, en
Ke 4.4. klo 17 ehtoopalvelus (auf Deutsch)
Su 8.4. klo 10 liturgia, rom, en
Su 8.4. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 9.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 10.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 11.4. klo 8 liturgia
Ke 11.4. klo 17 ehtoopalvelus
To 12.4. klo 17 ehtoopalvelus
Su 15.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 15.4. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 16.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 17.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 18.4. klo 8 liturgia
Ke 18.4. klo 17 ehtoopalvelus
To 19.4. klo 17 ehtoopalvelus
Su 22.4. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 23.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 24.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 25.4. klo 8 vedenpyhitys ja liturgia
Ke 25.4. klo 17 ehtoopalvelus
To 26.4. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.4. klo 10 liturgia arabiaksi
Su 29.4. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 30.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 1.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 2.5. klo 8 liturgia
Ke 2.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 3.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 5.5. klo 17 vigilia, ru
Su 6.5. klo 10 liturgia, ru
Su 6.5. klo 18 Jeesuksen rukous

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti
p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Tatjana Wilenius
Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701

JUMALANPALVELUKSET

Pe 23.3. klo 17 yleinen panihida
La 24.3. klo 10 liturgia
*Su 25.3. klo 10 liturgia
Ke 28.3. klo 17 yleinen sairaanhoito
To 29.3. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
Pe 30.3. klo 9 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)
Pe 30.3. klo 18 iltapalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)
La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ma 9.4. klo 17 parastaasi
Ti 10.4. klo 10 liturgia
Pe 13.4. klo 17 yleinen panihida
La 14.4. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 20.4. klo 17 yleinen panihida
La 21.4. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Ti 27.4. klo 17 yleinen panihida
Ke 28.4. klo 10 liturgia
Pe 4.5. klo 17 yleinen panihida
La 5.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola
Kanttori Kirsi-Maria Hartikainen

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 24.3. klo 17 vigilia
*Su 25.3. klo 10 liturgia
Ma 26.3. klo 17 EPL
Ke 28.3. klo 17 aamupalvelus
To 29.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
To 29.3. klo 17 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)
Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus
Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus
La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ti 3.4. klo 10 liturgia
Ke 4.4. klo 10 liturgia
To 5.4. klo 10 liturgia
Pe 6.4. klo 10 liturgia
La 7.4. klo 17 vigilia
Su 8.4. klo 10 liturgia
Ke 11.4. klo 17 ehtoopalvelus
La 14.4. klo 17 vigilia
Su 15.4. klo 10 liturgia
Ke 18.4. klo 17 ehtoopalvelus
La 21.4. klo 17 vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia
Ke 25.4. klo 17 ehtoopalvelus
La 28.4. klo 17 vigilia
Su 29.4. klo 10 liturgia
Ke 2.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 5.5. klo 17 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio, p. 040 5922 066

Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markku Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 9.30 rukouspalvelus
To 29.3. klo 15 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)
Pe 30.3. klo 16 ehtoopalvelus
*La 31.3. klo 20 pääsiäisyöpalvelus
Ti 3.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia
La 21.4. klo 10 liturgia

Helenakoti

M:t Pstis, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Pappi Viktor Porokara, pastori Joosef Vola
Palvelukset kaksikielisiä su/si

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 yhteinen katumuksen sakramentti ja vigilia
*Su 25.3. klo 10 liturgia
To 29.3. klo 17.30 aamupalvelus, 12 kärsimys-evankeliumia
Pe 30.3. klo 12 ehtoopalvelus, Kristuksen ristiltä otto
Pe 30.3. klo 17.30 aamupalvelus, Kristuksen hautaus
La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 19.30 pääsiäisyöpalvelus, Herran pääsiäinen
Ma 2.4. klo 10 liturgia
La 14.4. klo 17.30 vigilia
Su 15.4. klo 10 liturgia
La 5.5. klo 17.30 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli, Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkin aamupalvelus klo 8.30–9.
Ehtoopalvelus klo 16.30–17. Lauantaisin-liturgia klo 10.30.
To 29.3. klo 16.30 jalkojenpesupalvelus
Pe 30.3. klo 8.30 aamupalvelus (kärsimysevanke-liumit)
Pe 30.3. klo 16.30 akatistos Kristuksen kärsimyk-sille ja ristiltä otto
La 31.3. klo 8.30 aamupalvelus (hautauspalvelus)
La 31.3. klo 16.30 ehtoopalvelus
*La 31.3. klo 22 pääsiäisyöpalvelus
Su 1.4. klo 11 luterilainen jumalanpalvelus
Su 1.4. klo 16.30 pääsiäispäivän suuri ehtoopa-lvelus
Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä, ks. www.sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868

Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335

Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579

Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko, Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia
*Su 25.3. klo 10 liturgia
Ti 27.3. klo 17 yleinen sairaanhoito
Ke 28.3. klo 17 iltapalvelus (suuren torstain aamupalvelus)
To 29.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
To 29.3. klo 17 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)
Pe 30.3. klo 9 hetkipalvelus (kuninkaalliset hetket)
Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus

Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)

La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ma 2.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ti 3.4. klo 10 koululaisliturgia

Ke 4.4. klo 10 koululaisliturgia

To 5.4. klo 10 koululaisliturgia

Pe 6.4. klo 10 koululaisliturgia

La 7.4. klo 17 vigilia

La 7.4. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (moleben pyhälle Ksenia Pietarilaiselle)

Su 8.4. klo 10 liturgia

Ma 9.4. klo 10 liturgia

La 14.4. klo 17 vigilia

La 14.4. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (Moleben pyhälle Ksenia Pietarilaiselle)

Su 15.4. klo 10 liturgia

Ke 18.4. klo 9 aamupalvelus

Ke 18.4. klo 17 ehtoopalvelus

To 19.4. klo 9 liturgia

La 21.4. klo 17 vigilia

La 21.4. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (moleben pyhälle Ksenia Pietarilaiselle)

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 25.4. klo 9 aamupalvelus

Ke 25.4. klo 17 akatistos

To 26.4. klo 9 liturgia

La 28.4. klo 17 vigilia

La 28.4. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (moleben pyhälle Ksenia Pietarilaiselle)

Su 29.4. klo 10 liturgia

Ke 2.5. klo 9 aamupalvelus

Ke 2.5. klo 17 ehtoopalvelus

To 3.5. klo 9 liturgia

La 5.5. klo 17 vigilia

La 5.5. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus (moleben pyhälle Ksenia Pietarilaiselle)

Su 6.5. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja

ponomarkerho yli 6-vuotiaille pojille.

Espoon keskus

Trapesa, Kirkkojärventie 1 (Espoon juna-

asema, 2. krs.), Espoo

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Ma 26.3. klo 18 yleinen sairaanvoitelu

Pe 30.3. klo 9 aamupalvelus (12 kärsimys-

evankeliumia)

Pe 6.4. klo 9 liturgia ja vedenpyhitys (elävöittävän

lähteen juhla)

Trapesan praasniekka 14.–15.4.

La 14.4. klo 18 ehtoopalvelus

Su 15.4. klo 10 liturgia

Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan

Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko,

Täktomintie 4

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus (Kristuksen

ristiltäotto)

Ma 2.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia

Ke 25.4. klo 10 koululaisliturgia

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

To 29.3. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia (ehtoilli-

sen asettamisen muisto)

Ke 25.4. klo 18 ehtoopalvelus

Metsolan hautausmaan tsasouna

Kaikkien pyhien tsasouna,

Myyryntie 8, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 9 liturgia

Ke 28.3. klo 10 aamupalvelus

Ke 28.3. klo 18 EPL

Pe 30.3. klo 10 aamupalvelus (12 evankeliumia)

Ke 4.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia (mukana

koululaisia)

Ti 10.4. klo 17 panihida, litania haudoilla

La 14.4. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 15.4. klo 10 liturgia

La 5.5. klo 17 vigilia

Su 6.5. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho

Kuukauden 1. ja 3. sunnuntai yli 3-vuotiaille.

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone,

Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Pe 30.3. klo 18 aamupalvelus (Kristuksen

hautaus)

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

To 5.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia (koululai-

sia)

Ke 18.4. klo 18 ehtoopalvelus

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 2.5. klo 18 ehtoopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka

kuukauden 4. sunnuntai.

Karjalohja

Pyhän Markuksen kappeli,

Sakkolan tila, Sakkolan kylätie

La 12.5. klo 10 liturgia (praasniekka)

Tammisaari

Tammisaaren ev. lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 18

JUMALANPALVELUKSET

La 21.4. klo 10 liturgia

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas

p. (09) 221 1400

Papisto: pappismunkki Hariton ja pappismunkki

Foma

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

To 29.3. klo 8 liturgia

To 29.3. klo 17 12 evankeliumia

Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus

Pe 30.3. klo 17 Kristuksen hautauspalvelus

La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 2.4. klo 10 liturgia

La 7.4. klo 17 vigilia

Su 8.4. klo 10 liturgia

La 14.4. klo 17 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 25.4. klo 8 liturgia

La 28.4. klo 17 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

La 5.5. klo 17 vigilia

Su 6.5. klo 10 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356

Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339

Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,

040 1930733

Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,

jukka.alava@iki.fi

Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)

p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081

Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700

Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalow

p. 040 749 1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko

Läntinen Valkoisenlänhtentie 48

Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ke 28.3. klo 9 EPL

Ke 28.3. klo 17.30 yleinen sairaanvoitelu

To 29.3. klo 9 aamupalvelus

To 29.3. klo 17.30 ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 30.3. klo 9 aamupalvelus

Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus

Pe 30.3. klo 17.30 aamupalvelus

La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 2.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ti 3.4. klo 10 liturgia

Ke 4.4. klo 10 liturgia

Ke 4.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

To 5.4. klo 10 liturgia

Pe 6.4. klo 10 liturgia

La 7.4. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 8.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ma 9.4. klo 10 liturgia

Ke 11.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 14.4. klo 17 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

Ke 18.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 25.4. klo 9 liturgia

Ke 25.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 28.4. klo 17 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

Ke 2.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 5.5. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 6.5. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Myyrämäki

Pyhän Martinin ev.-lut.

kappeli, Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 7.4. klo 10 liturgia

La 5.5. klo 10 liturgia

Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ke 28.3. klo 17 EPL

To 29.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

To 29.3. klo 17 aamupalvelus (12 evankeliumia)

Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus (Kristuksen hautakuvan esiinkanto)

Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)

La 31.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ti 3.4. klo 10 liturgia

La 7.4. klo 17 vigilia

Su 8.4. klo 10 liturgia

Ke 11.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 14.4. klo 10 liturgia

Ti 17.4. klo 20 Jeesuksen rukous

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 25.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 28.4. klo 10 liturgia

Ti 1.5. klo 20 Jeesuksen rukous

La 5.5. klo 17 vigilia

Su 6.5. klo 10 liturgia

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
pappi Tapio Rautamäki, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 10 aamupalvelus ja liturgia (virpovitojen siunaus)

To 29.3. klo 17 aamupalvelus (12 evankeliumia)

Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus (Kristuksen hautakuvan esiinkanto)

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Pe 6.4. klo 10 liturgia

Su 15.4. klo 10 liturgia

To 29.4. klo 10 liturgia

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia (akatistoksen lauantai)

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ti 27.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

To 29.3. klo 17 aamupalvelus (12 evankeliumia)

Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus (Kristuksen hautakuvan esiinkanto)

*31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

To 5.4. klo 10 liturgia

La 14.4. klo 17 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

To 19.4. klo 17.30 akatistos

La 28.4. klo 17 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

To 3.5. klo 17.30 akatistos

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets,
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papiisto: pastori Alexandre Björklund, ylidia-
koni Gennadij Stolbow, diakoni Ioann Markolai-
nen

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

La 24.3. klo 10 liturgia

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ma 26.3. klo 17 iltapalvelus

Ti 27.3. klo 9 EPL

Ti 27.3. klo 17 iltapalvelus

Ke 28.3. klo 9 EPL

Ke 28.3. klo 17 iltapalvelus

To 29.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

To 29.3. klo 17 iltapalvelus (12 kärsimys-
evankeliumia)

Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus (Kristuksen
ristiltäotto)

Pe 30.3. klo 17 iltapalvelus (Kristuksen
hautauksen muisto)

La 31.3. klo 9.30 hetkipalvelus

La 31.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 2.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ke 4.4. klo 9 liturgia

To 5.4. klo 9 koululaisliturgia, su, sl

La 7.4. klo 17 vigilia

Su 8.4. klo 10 liturgia

Ti 10.4. klo 12 yleinen panihida

Ke 11.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 14.4. klo 16.30 yleinen panihida

La 14.4. klo 17 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

Ke 18.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 21.4. klo 16.30 yleinen panihida

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 25.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 28.4. klo 16.30 yleinen panihida

La 28.4. klo 17 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

Ke 2.5. klo 17 ehtoopalvelus

La 5.5. klo 16.30 yleinen panihida

La 5.5. klo 17 vigilia

Su 6.5. klo 10 liturgia

TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30.
Pononmarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo 10–
12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen,
Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

*LÖ 31.3. KL 23.30 PÅSKNATTEN, KRISTI
UPPSTÄNDELSE

Lö 5.5. kl 17 vigilia

Sön 6.5. kl 10 liturgi

Svensk studiecirkel

Lördagen 5 maj kl. 15:30 i Mirolybovsalen (Elisabetsg. 29, 4 vån.)

"Glimtar in i den tidiga kyrkans liv - Eusebios Kyrkohistoria." Fr Mikael Sundkvist berättar om den tidigaste historieskrivningen om kyrkan från början av 300-talet. Välkomna!

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka),
Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

*Sat 31.3. at 23.30 paschal services

Thu 29.3. at 18 Vespers and the Divine Liturgy

Sun 8.4. at 10 liturgy, rom, en

Στο παρεκκλήσιο του

Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,

Teemu Toivonen, 040 511 3846

*Κυριακή 25.3. στις 9.00 ὄρθρος και Θεία
Λειτουργία

Τρίτη 27.3. στις 17.00 ακολουθία του Νυμφίου

Κυριακή 15.4. στις 9.00 ὄρθρος και Θεία

Λειτουργία

Хельсинкский приход

Настоятель прихода

Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,

markku.salminen@ort.fi

Κанцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Русскоязычный священник

Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123,

vaslav.skopets@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси,

тел. 09 85 646 141

Русскоязычный священник дежурит в

-сторожке Свято-Троицкого храма

каждый вторник 10–12.

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki,

тел. 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец

Регент Ирина Червинский–Матси

Внештатное священство

Священник Александр Бьёрклунд

Протоиерей Геннадий Столбов

Диакон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 24.3. в 10 литургия

Сб 24.3. в 17 Всенощное бдение

*Вс 25.3. в 10 литургия

Пн 26.3. в 17 вечерня

Вт 27.3. в 9 Литургия преждеосвященных

даров

Ср 28.3. в 9 Литургия преждеосвященных

даров

Ср 28.3. в 17 вечерня

Чт 29.3. в 9 вечерня и литургия

Чт 29.3. в 17 Утреня с чтением 12-ти Евангелий

Страстей Христовых

Пт 30.3. в 14 Вечерня Великой Пятницы с

выносом Плащаницы

Пт 30.3. в 17 Утреня Великой субботы с чином погребения Плащеницы
Сб 31.3. в 9.30 часов
Сб 31.3. в 10 вечера и литургия
*Сб 31.3. в 23.30 Полунощница и ночное Пасхальное богослужение
Пн 2.4. в 9 Утреня и литургия
Ср 4.4. в 9 Литургия с участием школьников
Чт 5.4. в 9 Литургия с участием школьников
Сб 7.4. в 17 Всенощное бдение
Вс 8.4. в 10 литургия
Вт 10.4. в 12 Панихида
Ср 11.4. в 17 вечерня
Сб 14.4. в 16.30 Панихида
Сб 14.4. в 17 Всенощное бдение
Вс 15.4. в 10 литургия
Ср 18.4. в 17 вечерня
Сб 21.4. в 16.30 Панихида
Сб 21.4. в 17 Всенощное бдение
Вс 22.4. в 10 литургия
Ср 25.4. в 17 вечерня
Сб 28.4. в 16.30 Панихида
Сб 28.4. в 17 Всенощное бдение
Вс 29.4. в 10 литургия
Ср 2.5. в 17 вечерня
Сб 5.5. в 16.30 Панихида
Сб 5.5. в 17 Всенощное бдение
Вс 6.5. в 10 литургия

Кружки на русском языке при -Свято-Троицком храме.

Внимание! Занятия проходят в приходском зале Свято-Троицкого храма. Адрес: Rauhankatu 18, Helsinki (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu).

Семейный клуб

Каждый вторник с 11 по 13.30. Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Клуб открыт для родителей с маленькими детьми и всех тех, кто хочет пообщаться на русском языке и провести интересно время. Во время работы клуба в Свято-Троицком храме -дежурит русскоязычный священник.

Воскресная школа (на русском языке)

Каждое воскресенье с 10 до 12. Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Школа открыта для детей от 3 лет. С детьми проводятся занятия на тему праздников или воскресных евангельских текстов, читаемых на литургии, а так же занимаются поделками и познавательными играми. -Занятия проходят до начала Евхаристии.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресениям, а также на богослужениях церковных праздников на церковнославянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желаящим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и -Свято-Троицкого храма. Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019

Вечерня и беседы о православии на русском языке

Двенадцать бесед посвящены Символу веры По средам вечерня на церковнославянском языке в 18 в Свято-Троицком храме, после беседы о православии на русском языке.

Вход на территорию храма со стороны Rauhankatu

Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии, Hämeentie 55, 00580 Helsinki, тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 24.3. в 17 исповедь, Всенощное бдение
*Вс 25.3. в 10 литургия
Чт 29.3. в 17.30 Утреня с чтением 12-ти Евангелий Страстей Христовых
Пт 30.3. в 12 вечерня
Пт 30.3. в 17.30 Утреня Великой субботы с чином погребения Плащеницы
Сб 31.3. в 9 вечера и литургия
*Сб 31.3. в 19.30 Полунощница и ночное Пасхальное богослужение
*Вс 1.4. в 10 литургия
Сб 14.4. в 17.30 Всенощное бдение
Вс 15.4. в 10 литургия
Сб 5.5. в 17.30 Всенощное бдение
Вс 6.5. в 10 литургия

Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского
Myllypurontie 1, 00920 Helsinki

Священник Йосеф Вола,
тел. 040 545 2250

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.
• Чаепитие по воскресеньям после Литургии
• Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости
Божией, Kallvikinniementie 35, 00980 Helsinki,
тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в
Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жено-мироносиц Kirkkojärventie 1, 02770 Espoo

Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа

Спасо-Вознесенская
церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoisenlähteentie 48,
01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Дьякон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках.

Чаепитие по воскресеньям после литургии.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin tiistaiseura

Kokoontuu seurakuntasalilla joka toinen tiistai klo 16 (ohjelmassa ilmoitettuja poikkeuksia lukuun ottamatta).

27.3. Osallistumme yhdessä sairaanvoiteluun Uspenskin katedraalissa klo 18.

10.4. Tuomaan tiistai. Vierailu seurakunnan hautausmaalle, tapaaminen hautausmaan portilla klo 16. Mahdollisuus osallistua yleiseen panihidaan klo 18.

24.4. Valamo-ilta. Vieraana Valamon ystävien pj, isä Johannes Lahtela. Ohjelmassa myös Valamo-aiheinen elokuva.

Raamattupiiri

Kotikirkossa tiistaisin ehtoopalvelus klo 17, jonka jälkeen raamattupiiri kokoontuu ortodoksisessa kirjastossa.

Suomalais-venäläinen nuorten laulukerho

Kaksikielinen kerho 9–14-vuotiaille nuorille.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Jumalansyntyttäjän syntymän kappelissa toimitetaan arkisin klo 5.45 aamurukoukset, puoliyöpalvelus/paraklesis, aamupalvelus ja illalla klo 18.30 Jeesuksen rukous-palvelus tai akatistos. Keskustelutarja jatkuu aiheesta "usko arjessa" 5.4., 19.4., 3.5., 24.5. ja 14.6. kello 16-18. Olohuone-lafka on auki torstaista lauantaihin kello 13–16 (suurella viikolla olohuone suljettu). Mahdollisuus opetella rukousnauhojen solmimista ja tehdä käsitöitä, lukea tai viettää hetki keskustellen kahvikupin ääressä. Myynnissä mm. Lintulan tuohuksia, yrttsuolaa, hunajaa ja kirjoja. Mahdollisuus ostaa myös lukemista kirjakirpputorilta. Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja, myös muutokset viikko-ohjelmassa: theotokos.fi

Kotiseutumatka Kyyrölään 16.–18.6.

Yöpymiset Viipurissa ja Valkjärvellä. Sunnuntaina 17.6. muistolitania Kyyrölän sankarihautoilla ja ristin pyhitys muistolehdoissa. Tiedustelut: Pavel Uschanov, p. 040 553 5796 ja sähköpostilla pavel.uschanov@welho.com

Ortodoksinen Filantropia-Mission

Vuosikokous pidetään tiistaina 17.4. klo 16.30 Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisön kappelissa, Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee alhaalla kappeli), sisäpiha. Kokouksessa käsitellään § 9 määräämät asiat.

TAPAHTUMIA

Pääsiäismyyjaiset

Lasaruksen lauaintaina 24.3. klo 11–15 Helsingin ortodoksisella seurakuntasalilla, Unioninkatu 39, sisäpiha. Myytävänä virpovitsoja, pääsiäisleivonnaisia, ikoneita, tuohuksia, kortteja, kirjoja ym. Saamme kuunnella myös taiteilijan lausuntaa. Järjestäjinä: Filantropia-Mission, tiistaiseura, ortodoksisia kuoroja, luostarien ystäviä ja muita ortodoksisia yhteisöjä.

Stefanoskodin tiistaiseuran

pääsiäismyyjaiset

Lauaintaina 24.3.18 klo 10–14. Osoite: Hallatie 2 B, Tapaninvainio 00780 Helsinki (bussi 61, Uimarannantien pysäkki). Saatavana: pashaa, kulitsaa, leivonnaisia, karjalanpiirakoita, ba-boja, lohippiirasta, kaalippiirasta, sienippiirasta ym. Lounasbuffet. Pika-arpajaiset, virpovitsoja, pääsiäismunia ja ikoneja. Löytöpöydästä hopeaa ja kristallia.

Maximilian Steinberg: Strastnaja sedmitsa op.13 (Piinaviikko).

Uspenskin katedraalikuoro ja kamarikuoro Addictio, johtaa dir.cant. Varvara Merras-Häyrinen. Suomen ensiesitys.

Su 25.3. klo 18 Uspenskin katedraalissa. Vapaa pääsy, ohjelma 15 €.

Pääsiäiskonsertti

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kuorot esittävät pääsiäisajan kirkkolauluja yhdessä ja erikseen su 22.4. klo 17 Uspenskin katedraalissa. Yhteiskuoroa johtaa kanttori Minna Jokinen. Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 euroa. Konsertti on osa Uspenskin katedraalin 150-vuotisjuhluvuotta.

Pyhiinvaellus Viroon

Venäjän luostarien ystävät järjestävät pyhiinvaellusmatkan Viroon 18.-20.5. Noin 200 €/hlö. Ilm. ja lisäinfo: Martti Issakainen 050 552 5919, m.issakainen@luukku.com.

ITÄ-HELSINKI**Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuoro**

Kuoroharjoitukset jatkuvat ke klo 18–20. Mikäli olet kiinnostunut tulemaan mukaan toimintaan, tule paikalle tai ota yhteys kanttori Kirsi-Mariaan puh. 050 401 4798. Valmistaudu musikaalisuuden ja äänialan testaukseen ja opettele jokin laulu koelauluksi.

Liturgia kansanlaulua

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa lauletaan kerran kuussa sunnuntailiturgia koko kirkkokansan voimin. Ääneen pääsevät niin laulutaitoiset kuin lauluhaluisetkin. Seuraava liturgia on 15.4.

Venäjänkielinen lasten musiikkikerho

Perjantaisin Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa klo 17. Ohjaajana toimii Anna Chatylovitch.

Karjalankielinen kirkkolaulupiiri

Kirkkolaulupiirin tarkoituksena on tutustua karjalan kielelle käännettyyn kirkolliseen materiaaliin osallistujien toiveiden mukaan. Ainoa pääsyvaatimus kiinnostus karjalan kieleen. Lisätietoja Kirsi-Maria-kanttorilta, p. 050 401 4798.

Virpovitsapaja

Lapsiperheiden virpovitsapaja kappelilla la 24.3. klo 9–11.30. Kirkossa on samaan aikaan jumalanpalvelus, jonka lopuksi lasten tekemät virpovitsat siunataan.

KULTTUURIKESKUS SOFIA**Taidenäyttelyt**

Suomen ikonimaalarit ry 40-vuotisjuhlanäyttely 5.6. saakka
Hanna Hentisen valokuvanäyttely Vaellus pyhiin – ristisaattoja idän ja lännen rajalla 5.6. saakka
Rosa Liksomien Postmoderni ekumeeninen ikonostaasi esillä toistaiseksi.
Pysyvä kirkkotaidenäyttely

Kurssit ja tapahtumat

Hiljaisuuden päivä la 24.3. klo 9.30–16.00 Ekumeenisen päiväretriitin vetäjänä on retiriittiohjaaja Mari Vainio. Hinta 67€, sis. aamupalan ja lounaan.

Tie tuntemattomaan -elokuvaseminaari la 24.3. klo 13–16. Katsomme dokumenttielokuvan venäläisten sotilaitten kohtalosta Suomen sisällissot-

dassa 1918. Elokuvasa käsitellään myös venäläisten siviilien kohtaloita. Näytöksen jälkeen keskustelua ohjaa Seppo Rustaniuksen johdolla. Maksuton.

Pääsiäisen lahja ja salaisuus -luento ti 27.3. klo 17.15–18.30. Puhujana isä Ambrosius. Luennon jälkeen yhteistä keskustelua aulakahvilassa, josta voi ostaa kylmiä ja kuumia juomia sekä pientä purtavaa. Ehtoopalvelus klo 16.30–17.00. Maksuton.

Pääsiäinen Sofiassa pe–ma 30.3.–2.4. Tervetuloa viettämään kirkkovuoden suurinta juhlaa kanssamme Sofiaan. Kirkollista ohjelmaa, kulttuuria, hiljentymistä. Edullisia majoitus- ja ateriapaketteja. Lisätiedot: sofia.fi/paasiainen.

Askeesi, meditaatio ja ekologia elämäntapamme haastajina -seminaari la 7.4. klo 13–17. Seminaarissa tarkastelemme elämäntapamme synnyttämiä haasteita filosofian, uskonnon, luonnosuojelun ja ekologian sekä meditaation näkökulmista. Alustajina VTT Jari Ehrnrooth, YTM Salla Tuomi-vaara, FT Tarja Kallio-Tamminen ja metropoliitta Ambrosius. Puheenjohtajana YTT Eero Ojanen. Yhteistyössä Filosofiklubin ja Kriittisen korkeakoulun kanssa. Hinta 25€, sis. välipalan ja iltapäiväkahvit. Ilm. 6.4. mennessä.

Lapinrumpukurssi pe–su 13.–15.4. Tee oma poronnahkainen Lapinrumpu. Opettajana soitinrakkaita Jukka Mäkelä. Hinta 250€, sis. tarvikkeet ja ateriat.

Iloitse luovuudestasi! -kirjoituskurssi, pe–su 13.–15.4. Persoonallista ilmaisua tukeva kirjoituskurssi. Opettajana toimittaja Mari Vainio. Hinta 150€, sis. ateriat.

Kirkon liturgisen elämän lähtökohdat -luento ke 25.4. klo 17.15–18.30. Puhujana isä Ambrosius. Luennon jälkeen yhteistä keskustelua aulakahvilassa. Maksuton.

Muisti on valon toinen kieli – muistin ja mielen salatut elämät -kurssi pe–su 27.–29.4. Kurssilla avataan alustuksien, keskustelujen ja elokuvien muodossa uusia näkökulmia hengen ja sielun kysymyksiin kirjailija, elokuvaohjaaja Rax Rinnekaan sekä kirjailija Annina Holmbergin ja teatteriohjaaja Jari Juutisen johdolla. Hinta 200€, sis. ateriat.

Vuorovaikutustaidot parisuhteessa -kurssi pe–su 27.–29.4. Ohjaajina vertaisohjaajat Minka ja Jarkko. Yhteistyössä Kataja Parisuhdepalveluiden kanssa. Hinta 390€/pari, sis. ateriat.

Nikolai Roerich taiteilijana, ajattelijana ja rauhan-tekijänä -seminaari la 28.4. klo 13–16. Nikolai Roerich (1874–1947) oli venäläinen taiteilija, tutkimusmatkailija, kirjailija ja filosofi. Hän oli merkittävä yhteiskunnallinen vaikuttaja, joka tunnetaan kulttuurinsuojelun edelläkävijänä. Puhujina Roerich-asiantuntijat Paula ja Juri Liimatta. Yhteistyössä Suomen Nikolai ja Helena Roerich -seuran kanssa. Maksuton.

Ortodoksisuus – liturginen uskonto -luento ke 2.5. klo 17.15–18.30. Puhujana isä Ambrosius. Luennon jälkeen yhteistä keskustelua aulakahvilassa. Maksuton.

Ympäristöahdistus ja toivo -seminaari la 5.5. klo 13–17. Keskustellaan ympäristöahdistuksen ongelmasta ja pohditaan, miten yhteiskunnassa olisi mahdollista rakentaa kestävää toivoa. Puhujana mm. BIOS-tutkimusyksikön koordinaattori, taiteilija Antti Majava, opintopsykologi Sanni Saarimäki, TT Panu Pihkala ja metropoliitta Ambrosius. Hinta 25€, sis. välipalan ja iltapäiväkahvit. Ilmoittautuminen 4.5. mennessä.

Lisätiedot: sofia.fi/tapahtumat. Ohjelmamuutokset mahdollisia. Kurssien yhteydessä majoitus aamiaisella alkaen 40€/vrk. Ilmoittautumiset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900. Kulttuurikeskus Sofia, -Kallvikinniementie 35, 00980 Hki.

LÄNTINEN ALUE**Tapiolan kirkko, Kaupinkalliontie 2, Espoo****Hengelliset päivät la 24.3.**

Tapiolan Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa klo 12-18.30. Teema: Ortodoksina modernissa maailmassa.
Klo 12 ruokailu
Klo 12.30 isä Petri Korhonen: Seminaarin avauspuheenvuoro
Klo 13 apulaisprofessori isä Cyril Hovaron (Huffington Ecumenical Institute, Los Angeles): From Fundamentalism to Militant Ethos in the Church (englanniksi)
Klo 14.30 kahvit
Klo 14 teologian tohtori, rovasti Mikael Sundkvist: Ortodoksisuus ja yhteiskunta
Klo 15 keskustelua ja klo 17 vigilia.

Herran pääsiäinen

La 31.3. klo 23.30 puoliyöpalvelus – klo 0 pääsiäisyöpalvelus. Palveluksen jälkeen yhteinen pöytänyttikestiperaatteella.

Lasten iltakerho

Tiistaisin Tapiolassa klo 17-20. Kerhoissa askarrelaan, leikitään ja pelataan. Yli 4-vuotiailla mahdollisuus osallistua kokkikerhoon.

Nuorten ikonimaalauskerho

Yli 13-vuotiaille tiistaisin Tapiolan Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa klo 17-20. Kysy lisää: Katarina Koskivaara-Ilmonen, koskivaarak@yahoo.com

Monikulttuurinen käsityökerho

To klo 10-12 Tapiolan Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa. Tervetuloa mukaan kaikki käsitöistä kiinnostuneet.

Lohjan kirkko, Nahkurinkatu 4**Kuoroharjoitus**

Keskiviikkoinen klo 18–20: 18.4., 25.4., 16.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Seniorikerho

Torstaisin klo 14-16: 26.4., 17.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin klo 18–20. Lisätietoja isä Kalevi Kasala, p. 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Seurakuntaillat

Länsi-Uudenmaan ortodoksien seurakuntaillat, lisätietoja puheenjohtaja Urpo Uotila 044 314 5210.

Ikonipiiri

Maanantaisin klo 10–13.30: 9.4., 16.4. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Lastenkerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

Nummelan rukoushuone, Naaranpajuntie 7**Perjantaiپییر**

Perjantaisin klo 12–14: 23.3., 20.4., 4.5., 18.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Torstaisin klo 16–19: 5.4., 12.4. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Pääsiäismyyjäiset Nummelassa

Vihdin-Nummelan ortodoksisen perinteiset pääsiäismyyjäiset la 24.3. klo 9–12 Nummelan rukoushuoneella. Myynnissä mm. karjalanpiirakoita, pashaa ym. pääsiäisen herkuja, käsinmaalattuja ikoneja. Kahvio ja arpajaiset.

Hangon ortodoksinen kirkko, Täktomintie 5

Kuoroharjoitus

Sunnuntaina 6.5 klo 14-16. Huom! Ti 24.4. klo 18. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Torstaikerho

Torstaisin 26.4. ja 17.5. klo 18-20. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Karkkila, ev. lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11

Ikonipiiri

Torstaisin 5.4. ja 12.4. klo 12–15.30. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Seurakuntailta

Perjantaisin 20.4., 4.5., 18.5. klo 18-20. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Kirkkonummi, ev.lut. seurakuntatalo, Seurakunnantie 1

Seurakuntailta

Torstaisin 26.4. ja 17.5. klo 18-20. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgiapalvelus toimitetaan la 21.4. klo 10 Tammisaaren ev.lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1. Liturgian jälkeen kokoonnumme kirkkokahveille Tammisaaren motellille. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

TAPAHTUMIA

Filoksenia ry:n vuosikokous

Sääntömääräinen vuosikokous järjestetään sunnuntaina 25.3. klo 17–18.30 Trapesassa (Kirkkojärventie 1, Espoo). Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 9§:n mukaiset asiat sekä sääntömuutosasia.

Trapesan praasniekka

Praasniekka Mirhantuojien sunnuntaina 14.–15.4. La 14.4. klo 18 ehtoopalvelus ja su 15.4. klo 10 liturgia Trapesassa, jonka jälkeen risti-saatto ja vedenpyhitys sekä monikulttuurinen ruokajuhla Lagstadin kotiseututalolla, os. Vanha Lagstadintie 4.

ITÄINEN ALUE

TOIMINTAA TIKKURILASSA

Kirkkokuoro

Harjoitukset torstaisin klo 18–20. Kanttori: Olga Soldatova, 0401930733, olga.soldatova@ort.fi

Ikonikerho

Tiedustelut Liisa Holst, 040 566 8481

Ikoninäyttely

Tikkurilan ortodoksisella kirkolla Arseni-salissa 14.3.–8.4. Näyttely on avoinna palveluksien aikana. Esillä Liisa Holstin oppilaiden maalaamia ikoneja.

Ortodoksiakerho

Tikkurilan kirkon tiistaiseuran ortodoksiakerho parillisten viikkojen keskiviikkoiltoina. Kokoontuminen Tikkurilan kirkolla Arseni-salissa ehtoopalveluksen jälkeen klo 18.

4.4. Aamupalveluksen sanoma: Kuninkaallinen alku ja psalmit

18.4. Apostolien tekojen kirja: Pietari

2.5. Aamupalveluksen sanoma: Katedraalivigilia

Tikkurilan miestenpiiri

Kokoontuu Tikkurilan kirkolla ke 11.4. ja ke 25.4. klo 18.

Ikonilaudan valmistuskurssi pe 27.4 klo 16.30–20.30, la 28.4 klo 9–16.15 ja su 29.4 klo 13–16.30. Vantaan aikuisopiston työpaja, Lummetie 5. Kursin vetäjä Timo Lintunen. Kurssi avoin kaikille, myös naisille. Materiaalimaksu 20€/ hlö. Ilmoittautumiset 20.4 mennessä risto.ikaheimo@kolumbus.fi.

Pääsiäisyön ateria

La 31.3. nyyttikestiperiaatteella. Lisätietoja Liisa Karlsson puh. 050 384 7723

Vanhusten kirkkopyhä

Sunnuntaina 15.4.

Toimintaa Järvenpäässä

Ortodoksisuus tutuksi

La liturgioiden jälkeen pidetään ortodoksisuuden perusteita esittelevä alustus- ja keskustelutuokio. Lisätietoja Kimmo Kallinen, puh. 040 707 9609.

Kuoro

Kuoroharjoitukset ke klo 17.30–19.30. Lisätiedot: kanttori Minna Jokinen, puh. 050 358 7339, minna.jokinen@ort.fi

Ikonimaalaus

Ikoninmaalauspiiri kokoontuu torstaisin klo 16–19.15. Lisätietoja ohjaaja Jurij Mitroshin, puh. 050 592 2328.

Pääsiäismyyjäiset

Lasaruksen lauantaina 24.3. klo 11–14. Myynnissä leivonnaisia, käsitöitä, virpomaavitsvoja, pääsiäismunia ja arpoja. Myyjäisten ohessa kahvio. Osoite: Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko, Kartanontie 45.

Toimintaa Klaukkalassa

Lastenkerho

kokoontuu liturgian aikana klo 10 alkaen.

Kuoro

Kiinnostaako ortodoksinen kirkkolaulu? Ota yhteyttä kanttori Minna Jokiseen, puh 050 358 7339.

Toimintaa Porvoossa

Kuoro

Kuoroharjoitukset torstaisin klo 17.30–19.30. Oletko kiinnostunut kirkkoveisujen laulamisesta? Ota yhteyttä kanttori Elena Nemlanderiin, p. 044 043 0249.

Ikonimaalaus

Ikonipiiri lauantaisin klo 13.30–16.30. Kysy vapaita paikkoja ohjaaja Ritva Westermarkilta, puh. 040 531 0283, ritva.westermark@pp.inet.fi

Tiistaiseura

Porvoon tiistaiseura kokoontuu kunkin kuukauden toisena tiistaina klo 18.

Samovaari-perhekerho

Monikulttuurinen ja -kielinen perhekerho. Kerhossa ohjelmaa niin lapsille kuin aikuisille. Kerho-kertojen aiheen rakentuvat kirkkovuoden mukaan. Perhekerhon pääkielenä venäjä. Kerhon vetäjänä toimii Ekaterina Milenkova, puh. 046 810 2932.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola, Avoinna ti–pe klo 9–13 p. 040 7047 171, hamina@ort.fi, www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka, p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi
Seurakuntasihteeri Liisa Eerola, p. 040 7047 171

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, marttihonkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorlinna, p. 050 589 9011, jouko.wuorlinna@gmail.com

Pastori Vassi Livio, p. 040 752 7727, vassi.livio@fimnet.fi

Pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050, aleksi.saveljeff@ort.fi

(monikulttuurinen työ)

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isöympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen Kiinteistöpalvelu, Isöympyräkatu 9 A 10, 49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen), tero.tuononen@outlook.com

Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

Kirkon ja trapesan vahtimestari pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 8 liturgia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ti 27.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu su/sl

To 29.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 30.3. klo 18 aamupalvelus ja risti-saatto, Kristuksen hautaamisen muisto

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Pe 6.4. klo 10 liturgia, koululaispalvelus

Ti 10.4. klo 17 ehtoopalvelus su/sl

La 14.4. klo 17 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

Ti 24.4. klo 17 ehtoopalvelus su/sl

La 28.4. klo 17 vigilia su/sl

Su 29.4. klo 10 liturgia su/sl

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia

Ma 26.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

To 29.3. klo 17 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)

Pe 30.3. klo 11 ekumeeninen ristisaatto
Pe 30.3. klo 12 VI hetki
Pe 30.3. klo 16 ehtoopalvelus, Kristuksen ristiltä ottamisen muisto
La 31.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia
Ti 3.4. klo 17 ehtoopalvelus su/sl
Ke 4.4. klo 10 liturgia, koululaispalvelus
La 7.4. klo 17 vigilia
Su 8.4. klo 10 liturgia
Ti 10.4. Tuomaan tiistain panihidat hautausmailla
Lepola klo 14, Välikangas klo 15.30, Hamina klo 18
Ti 17.4. klo 17 ehtoopalvelus su/sl
Ti 1.5. klo 17 ehtoopalvelus su/sl
La 5.5. klo 17 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

Ke 28.3. klo 17 EPL
Ma 2.4. klo 10 lasten pääsiäinen
La 21.4. klo 17 vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuorojen harjoitukset

Haminan kuoron harjoitukset torstaisin klo 17.30 Pietarin ja Paavalin trapesassa, Kouvolan kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18 ortodoksiakeskus Sypressissä. Lisätietoja: kanttori Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Venäjänkielinen kerho

Pyhän Ristin kirkossa 3.4., 17.4. ja 1.5. seuraavasti: klo 16 päivystys, klo 17 ehtoopalvelus, klo 17.30 venäjänkielinen kerho. Pietarin ja Paavalin kirkossa 10.4. ja 24.4. seuraavasti: klo 16 päivystys, klo 17 ehtoopalvelus, klo 17.30 venäjänkielinen kerho. Lisätiedot pastori Alekski Saveljef, p. 040 683 8050

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu keskiviikkoisin rukoushetken jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa noin klo 17.30. Seuraava kokoontuminen 6.4. ja aiheena Ylösnousut Kristus. Lisätietoja isä Ville, p. 040 962 0063

Uusi tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu kuukauden 1. ja 3. keskiviikko klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Lisätietoja: Tiina Toikka, p. 040 5800 907

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17. Lisätietoja: Iana Lang p. 044 377 8457

Kirkkotekstiilikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviikkoisin klo 10–13. Lisätietoja: Irma Leimulahti p. 040 587 8798

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa keskiviikkoisin klo 17 ja lauantaisin klo 10–15. Lisätietoja: Ritva Koverola p. 040 837 5909

Ikonipiiri Kouvolassa

Kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–15, Lisätietoja: Ritva Koverola p. 040 837 5909

Русскоязычные вечера в Хамина и Коуволла
Дни проведения вечеров: Хамина Вт 27.3, 10.4, 24.4, 8.5, 22.5. Коуволла Вт 3.4, 17.4, 1.5, 15.5, 29.5. Программа вечеров: Священник дежурит

в храме с 16, 16.30 Общая панихида, 17 Вечерня и 17.30 Беседа о православии на русском языке. Дополнительная информация на русском языке на сайтах приходов и в социальных сетях FB Моникультуринен seura-kuntatyö Lahdessa, Kotkassa ja Haminassa. VK Мультикультурное служение. Мультикультурная работа. Священник Алекски Савельев моб. 040 683 80 50 aleksi.saveljef@ort.fi

TAPAHTUMIA

Ortodoksisuus tutuksi

Katekumeenikurssi kokoontuu Haminassa la 14.4. klo 15.30, aihe: Ortodoksinen kirkkovoosi. Kurssille ovat kaikki tervetulleita!

Pagina Pertti

6.4. klo 14 Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Ilmoittautumiset puh. 040 7047 171, ti-pe klo 9–13

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A,
13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Viraston aukioloajat:

ke klo 14–16.30 ja pe klo 9.30–12

hameenlinna@ort.fi

www.hmlortodoksinen.fi

www.facebook.com/

HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Jonas Bergenstad
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markku Aroma, p. 044 244 9298
Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Pastori Taisto Rikonen, p. 050 371 6475
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistöhoitaja Markku Seljänne
p. 0400 716 810

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä
Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon ja Ahveniston kirkon isännöitsijä
Kirsi Backman, p. 050 349 5985

Hämeenlinna

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krystostomoksen kirkko
Erottajakatu 2, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 12 virpovitsojen siunaus, Hämeen Linnan kappeli
La 24.3. klo 17 vigilia, virpovitsojen siunaus
*Su 25.3. klo 10 liturgia
Ke 28.3. klo 17 aamupalvelus
To 29.3. klo 10 liturgia

To 29.3. klo 17 aamupalvelus, 12 kärsimys-evankeliumia
Pe 30.3. klo 14 ehtoopalvelus, hautakuvan siirtäminen
Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus, Kristuksen hautaus
La 31.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ma 2.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen
Pe 6.4. klo 9 koululaisliturgia
La 7.4. klo 17 vigilia
Su 8.4. klo 10 liturgia
Ti 10.4. litaniat hautausmailla, klo 12 Vuorentaan matkamiehen risti, n. 12.30 Ahvenisto, isä Danin hauta
La 14.4. klo 17 ehtoopalvelus
Su 15.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kirkkokahvit
La 21.4. klo 17 vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia
La 5.5. klo 17 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia

Forssan toimintakeskus

Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Pe 23.3. klo 17 EPL
Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus, Kristuksen hautaus
To 5.4. klo 9 koululaisliturgia
Su 29.4. klo 10 liturgia

Lammi

Athos-säätiön toimintakeskus,
Panagian puistotie 39 A, Lammi

JUMALANPALVELUKSET

La 28.4. klo 8 liturgia (s)

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakoniaseura

Yhteysenkilö Silja Shepherd, 050 560 4318, silja.shepherd@gmail.com. Tietoa diakoniaseuran toiminnasta yhteysenkilöltä tai srk:n nettisivuilta.

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, (03) 612 5850 / 040 721 8436, antonina(at)pp.inet.fi. Varapj. ja sihteeri Lidia Jaskari, 040 588 5185, lidia.jaskari@gmail.com. Kerholla myynnissä ”Muolaan-Kyyrölän miehet talvisodassa 1939-40 ErP 4:n riveissä” -kirjaa. Kirjaa voi tilata Antoninalta hintaan 15€/kpl.

Kotiseutumatka Kyyrölään 16.–18.6.

Yöpymiset Viipurissa ja Valkjärvellä. Sunnuntaina 17.6. muistolitania Kyyrölän sankarihaudoilla ja ristin pyhitys muistolehdossa. Tiedustelut: Pavel Uschanov, puhelin 040 553 5796 ja sähköpostilla pavel.uschanov@welho.com

Ikonipiiri Hämeenlinnassa

Seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A. Opettaja Pasi-Mikael Huovinen, 041 576 6143.

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905 Pyhä Syke ry:n vuosikokous pidetään Mirhantuojujen sunnuntaina 15.4. klo 14 alkaen Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnan seurakuntakodissa. Käsitellään sääntömääräiset asiat. Lämpimästi tervetuloa! Voit lukea Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228, sven.wessman@pp1.inet.fi Tiistaiseura kokoontuu seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin mainita. Tiistaiseuraillat alkavat klo 17 alkuhartaudella ja kahvituksella. Kirkkoillat, vigiliat ja li-

turgiat pääkirjossa, Erottajakatu 2, Hämeenlinna. Ti 24.4. klo 17 Terveisiä Konevitsasta kuvin ja sanoin. Kaisa Paavilainen, Erja ja Sven Wessman.

Ikonimaalauksen intensiivinen kesäkurssi
Ma-ti 25.–28.6. klo 9-17.30 (40 tuntia), 120 €, Hämeenlinnan ortodoksisella seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A. Opettaja Tarja Tarima, puh. 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com. Kurssi on tarkoitettu sekä vasta-alkajille että pidempään maalanneille. Yhteisenä aiheena kurssilaisten toiveen mukaisesti naispyhät. On toivottu ikonia Pyhät Naiset Kristuksen haudalla ja pidempään maalanneet voivat halutessaan maalata sen. Teoriaa ja historiaa aiheiksi valituista naispyhästä. Materiaaleja voi tarvittaessa ostaa opettajalta, mutta ilmoitathan materiaalitilauksesta opettajalle hyvissä ajoin ennen kurssia! Lisäinfoa ja ilmoittautumiset opettajalle.

Kirkkokuoro

Pääsiäisen jälkeen kuoroharjoitukset siirtyvät keskiviikkoilta klo 17–19 seurakuntakodille. Kirkkaalla viikolla ei pidetä harjoituksia. Harjoituspäivät: 11.4., 18.4. ja 25.4. Kanttori jää vuosilomalle 27.4.–7.5. eli tuolloin ei harjoituksia. Mikäli kirkkokuoron toiminta kiinnostaa, ota yhteyttä Leena-kanttoriin, p. 040 707 6715.

Toimintatorstai

Kaikille avoin toimintapiiri, joka kokoontuu kerran kuukaudessa. Toiminta vaihtelee ja tätä piiriä kutsuisinkin paremmin olohuoneeksi, koska välttämättä ei tarvitse osallistua edes toimintaan (esim. käsitöiden tekemiseen), riittää että saa sosiaalista kanssakäymistä toisten ihmisten kanssa. Pääsiäiskaudella kokoonnutaan torstaina 19.4. klo 10–13 seurakuntakodilla. Tervetuloa tutustumaan!

Lastenkerho

Lapsille ja lapsenmielisille suunnattu kerho, joka kokoontuu kerran kuukaudessa lauantaina klo 10–12 seurakuntakodilla. Kerhossa askarrellaan, laulellaan ja leikitään.

Sinapinsiemenkerho

Kerho kokoontuu kerran kuukaudessa pyhäkerhon tapaan liturgian aikana klo 10 kirkossa. Vanhemmat voivat tuoda lapsensa kirkon eteisen sivuhuoneeseen ja mennä palvelukseen. Kerhon vetäjä tuo lapset kirkkoon palvelukseen, jonka jälkeen vanhemmat ovat vastuussa lapsista. Lapset menevät ehtoolliselle ensimmäisten joukossa.

Kevään käspaikkapäivä

Perjantaina 13.4. alkaen klo 10 kirjotaan seurakuntakodilla (Matti Alangon katu 11 A) käspaikkoja Lahja Martikaisen (p. 040 533 8356) ohjauksessa. Tervetuloa mukaan vanhat ja uudet. Tarvikkeita voi ostaa opettajalta, jolta myös saa lisätietoja.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoinna maanantaina klo 15–17
kotka@ort.fi, www.kotkaort.fi

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Vt. kirkkoherra (1.2.-30.4.2018) Timo Tynkkynen, p. 0400 654 883 tai timo.tynkkynen@ort.fi

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. (05) 212 490

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349,
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Alekski Saveljeff, p. 040 683 8050,
aleksi.saveljeff@ort.fi
(monikulttuurinen työ)

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Terviö, p. 0440 837846

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia ja virpovitsojen siunaus

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ma 26.3. klo 17 EPL

Ti 27.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 28.3. klo 17 EPL

To 29.3. klo 17 aamupalvelus, 12 kärsimys-

evankeliumia

Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus, hautakuvan esiin-

kanto

Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus, Kristuksen

hautauspalvelus

La 31.3. klo 10 ehtoopalvelus ja suuren lauantain

liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 2.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten

pääsiäinen

Ke 4.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto, koululaiskirkko

La 7.4. klo 17 vigilia

Su 8.4. klo 10 liturgia

Ke 11.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 14.4. klo 17 vigilia su/sl

Su 15.4. klo 10 liturgia su/sl

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ke 25.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 28.4. klo 17 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän

Kasanialaisen ikonin muistolle,

Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukhevich,

p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 10 liturgia

To 29.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

To 5.4. klo 9 liturgia, koululaiskirkko

La 21.4. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Pääsiäismyyjäiset

La 24.3. klo 10–14 Nikolaossalilla. Myytävänä karkalampiirakoita, leivonnaisia ja käsitöitä. Myyjäisissä myös kahvio ja hyvää seuraa. Tervetuloa!

Kotkan tiistaiseura Nikolaos-salissa

Kevätkauden kokoontumiset: ti 10.4. klo 17 Marja Luumi aiheenaan Tiedonkulku digimaailmassa ja Kymen Sanomien digiversio, ke 18.4. Retki Kouvolaan. Tiistaiseuran yhteyshenkilönä toimii Leena Karjalainen, puh. 050 343 2966

Lasten muskari

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaos-salissa kello 17–17.45. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Äiti-lapsi-kerho Nikolaos-salilla

Kokoontumiset maanantaisin 14.30–16.30. Ohjaajana Kati-kanttori

Piirustuskerho Pikkumaalari

Kerho on tarkoitettu 5–10-vuotiaille lapsille, kokoontumiset keskiviikkoisin Nikolaos-salin alakerran kerhotilassa kello 16.30–18. Lisätietoja opettaja Innalta, puh. 044 239 4803

Kotkan kirkon kuoro harjoittelee

Keskiviikkoisin Nikolaos-salissa kello 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Diakoniatyökerho

Kokoontumiset torstaisin Nikolaos-salissa kello 14–15.30. Kerho on tarkoitettu kaikille kielestä riippumatta. Kerhossa opiskellaan kirkon perinteitä ja tapoja, valmistaudutaan juhlien järjestelyyn ja myyjäisiin kirkon hyväksi. Lisätietoja Veralta, puh. 040 722 72 79

Lasten venäjänkielinen kerho Mielikuvitus

Joka kuukauden viimeinen sunnuntai kello 16.30–18.30 Nikolaos-salissa. Kerho on tarkoitettu 7–12-vuotiaille. Ohjaajana toimii Gleb Buravihin, puh. 045 175 0515

Kultaiset kädet -käsiyökerho

Käsitöistä pitävät ihmiset! Tervetuloa perjantaisin kello 17–19 Nikolaos-saliin. Toiminnan järjestäjänä ovat Vera (puh. 040 722 7279) ja Elena (puh. 044 546 0251).

Lastenkerho Uskon säteet

Kokoonnumme sunnuntaisin kello 10–11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskustelemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan. Vetäjinä Anastasia ja Marina.

Kesäoppaaksi kirkkoon?

Etsimme Kotkan kirkkoon reippaita nuoria huolehtimaan kirkon opastuksesta kesäkaudella. Vapaamuotoiset hakemukset sähköpostilla kotka@ort.fi 30.4. mennessä. Kerro myös kielitaidostasi!

Русскоязычные вечера в Котка

Дни проведения вечеров: Котка Ср 28.3, 11.4, 25.4, 9.5, 23.5. Программа вечеров: Священник дежурит в храме с 16, 16.30 Общая панихида, 17 Вечерня и 17.30 Беседа о православии на русском языке. Дополнительная информация на русском языке на сайтах приходов и в социальных сетях. FB Моникультурин seurakuntatyö Lahdessa, Kotkassa ja Haminassa. VK Мультикультурное служение. Мультикультурная работа. Священник Алекс Савельев моб. 040 683 80 50 aleksi.saveljeff@ort.fi

Pääsiäisyön tarjoilu

Seurakuntasalilla jumalanpalveluksen jälkeen.

Lasten pääsiäinen

Maanantaina 2.4. kello 10 liturgia ja ristisaatto kirkossa, kirkonkeltojen soittoa, pääsiäispuun koristelu ja tarjoilu.

Pääsiäisjuhla yhteisesti kaikille

Nikolaossalissa ma 2.4. kello 16. Lauluesityksiä, kasvomaalausta, leikkejä, tarjoilua yms.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846

Avoimena ma-to klo 10-13,
lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Aleksi Saveljeff,
p. 040 683 8050, aleksi.saveljeff@ort.fi
(monikulttuurinen työ)

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041 176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5
Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ke 28.3. klo 17 suuren torstain aamupalvelus

To 29.3. klo 10 liturgia

To 29.3. klo 17 12 kärsimysevankeliumia

Pe 30.3. klo 14 Kristuksen hautakuvan esiinkanto

Pe 30.3. klo 17 Kristuksen hautaus

La 31.3. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 2.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia (su / sl)

Ke 4.4. klo 9 koululaisliturgia

To 5.4. klo 9 koululaisliturgia

La 7.4. klo 17 vigilia (su / sl)

Su 8.4. klo 10 liturgia (su / sl)

Ma 9.4. klo 9 koululaisliturgia

La 14.4. klo 17 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

La 28.4. klo 17 vigilia

su 29.4. klo 10 liturgia

La 5.5. klo 17 vigilia, su, sl

Su 6.5. klo 10 liturgia, su, sl

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1
Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10-13).

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 vigilia, su, sl

*Su 25.3. klo 10 liturgia, su, sl

To 29.3. klo 17 12 kärsimysevankeliumia

Pe 30.3. klo 14 Kristuksen hautakuvan esiinkanto

Pe 30.3. klo 17 Kristuksen hautaus

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Pe 6.4. klo 10 koululaisliturgia

La 7.4. klo 17 vigilia

Su 8.4. klo 10 liturgia

Ke 11.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 21.4. klo 17 vigilia (su / sl)

Su 22.4. klo 10 liturgia (su / sl)

La 5.5. klo 17 vigilia

Su 6.5. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko
Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

Ma 2.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia

La 21.4. klo 17 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

La 5.5. klo 10 liturgia

Ma, ti ja to iltaisin toimitetaan lisäksi maallikkoru-
kouspalvelus klo 20.

Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea, Valtakatu 3

JUMALANPALVELUKSET

To 5.4. klo 17 Jeesuksen rukous

La 14.4. klo 10 liturgia

To 26.4. klo 17 ehtoopalvelus

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna
Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

Pe 23.3. klo 17 EPL

La 21.4. klo 10 liturgia

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Ortodoksiakerho Lahdessa

Kerhossa tutustutaan ortodoksisen kirkon traditioon ja oppiin. Kerho on avoin kaikille ortodoksisuudesta kiinnostuneille. Ennen kerhoa toimitetaan Lahden kirkossa ehtoopalvelus klo 17, johon kaikki ovat tervetulleita. Lisätietoja: kirkkoherra Jonas Bergenstad, p. 0400330484, jonas.bergenstad@ort.fi.

Lahden tiistaikerho

Lahden tiistaikerho kokoontuu joka kuukauden kolmantena tiistaina klo 13 Lahden kerhohuoneella (Harjukatu 5).

Hyvinkään tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu aina kuukauden toisena tiistaina klo 16. Lisätietoja toiminnasta Raila Hokkaselta 050 5435957.

Kirjallisuuspiiri Lahdessa

Kirjallisuuspiirissä tutustutaan ortodoksisen ja muuhunkin kirjallisuuteen. Kokoonnumme jokaisen kuukauden kolmantena tiistaina klo 17. Lahden ortodoksisen seurakunnan kirjallisuuspiiri kokoontuu Lahdessa seurakunnan kerhohuoneella osoitteessa Harjukatu 5, 15110 Lahti. Lisätietoja antaa Maria Lehtinen, marialehti@gmail.com.

Venäjänkielinen kerho Lahdessa

Русскоязычный кружок ВСТРЕЧА при Троицком храме города Лахти собирается каждый второй вторник в помещении Приходского дома "Kerhohuone" по адресу Harjukatu 5. Начало в 18.

Hyvinkään ikonimaalauskerho

Hyvinkään ikonimaalauskerho kokoontuu Hyvinkään ortodoksisella kirkolla lauantaan klo 10-14. Opettajana toimii ikonimaalari Liisa Holst, puh. 040 566 8481, liisa.holst@kolumbus.fi, www.liisa-holst.fi.

Avoimet ovet

Hyvinkään kirkolla la 24.3. klo 12-15. Kirkon ja ikonien esittelyä klo 13 ja 14, virpovitsoja ja kahvio. Järjestäjänä Hyvinkään tiistaiseura.

Käspaikkakerho Hyvinkäällä

Kevään viimeinen tapaaminen perjantaina 6.4. klo 13-17. Lisätiedot: Raila Hokkanen 050 5435957.

Русскоязычные вечера в Лахти

Дни проведения вечеров: Лахти Ср 18.4, 2.5, 16.5, 30.5. Программа вечеров: Священник дежурит в храме с 16, 16.30 Общая панихида, 17 Вечерняя и 17.30 Беседа о православии на русском языке. Дополнительная информация на русском языке на сайтах приходов и в социальных сетях. FB Monikulttuurinen seurakuntatyö Lahdessa, Kotkassa ja Haminassa. VK Мультикультурное служение. Мультикультурная работа. Священник Алексий Савельев моб. 040 683 80 50, aleksi.saveljeff@ort.fi

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN- VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta,
p. 040 0414792

Virasto auki ma klo 10-14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa ma klo 10-14 Lappeenrannan ja ti klo 10-12 Imatran seurakuntatalolla.

Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. Papiston ja kanttorien vapaapäivät ovat to-pe. Työntekijöiden lomat kevätkaudella:

Timo Tynkkynen 23.-27.4. ja 30.4.-11.5.

Jarmo Huttu 9.-25.4.

Nadezda Ryyppö 19.-26.4.

lappeenranta@ort.fi, www.ekort.fi

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen,
p. 040 0654883

Kanttori Jarmo Huttu, p. 040 7521 793

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Pastori Aarne Ylä-Jussila, p. 040 7176491

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojelusen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen,
p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

**La 24.3. klo 17 juhlivigilia ja virpovitsojen
siunaus**

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Ti 27.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 28.3. klo 17 aamupalvelus

To 29.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

To 29.3. klo 17 kärsimysevankeliumit

Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus, hautakuvan kanto

Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus Kristuksen hautaamisen muistoksi
La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ma 2.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen
Ti 3.4. klo 9 liturgia
To 5.4. klo 9 liturgia
La 7.4. klo 17 vigilia
Su 8.4. klo 10 liturgia
Ti 10.4. klo 17 panihida Pallon hautausmaalla
La 14.4. klo 17 vigilia
La 21.4. klo 17 vigilia
Su 22.4. klo 10 liturgia
La 28.4. klo 17 vigilia, su, sl
Su 29.4. klo 10 liturgia, sl
La 5.5. klo 17 vigilia
Su 6.5. klo 10 liturgia

Imatra

**Pyhän Nikolaoksen kirkko,
Vuoksenniskantie 3**

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 040 1698676

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 17 juhligigilia ja virpovitsojen siunaus
*Su 25.3. klo 10 liturgia
Ti 27.3. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
Ke 28.3. klo 17 aamupalvelus
To 29.3. klo 17 kärsimysevankeliumit
Pe 30.3. klo 13 ehtoopalvelus, hautakuvan kanto
Pe 30.3. klo 17 aamupalvelus Kristuksen hautaamisen muistoksi
La 31.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ma 2.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen
Ke 4.4. klo 9 liturgia
La 7.4. klo 17 vigilia, su, sl
Su 8.4. klo 10 liturgia, sl
Ti 10.4. klo 10 liturgia ja panihida
Su 15.4. klo 10 liturgia
La 21.4. klo 17 vigilia
La 28.4. klo 17 vigilia
Su 29.4. klo 10 liturgia
Pyhä Nikolaos, Kevät-Miikkula
Ti 8.5. klo 17 juhligigilia
Ke 9.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Simpele

**Keppelin kerhohuone
Iltaruskonkatu 4**

JUMALANPALVELUKSET

Su 22.4. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Покровская церковь в Лаппеенранта
Сб 28.4. в 17 всенощная
Вск 29.4. в 10 литургия

Никольская церковь в Иматра
Сб 7.4. в 17 всенощная
Вск 8.4. в 10 литургия

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ekort.fi. Muutokset mahdollisia! Viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

LAPPEENRANTA

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikoin kello 12. Tule mukaan! Seuraavat talkoopäivät: 11.4. ja 16.5.

Tiistaiseura

Lappeenrannan Tiistaiseura kokoontuu Linnoituksen seurakuntasalilla seuraavasti:
24.3. klo 10–13 pääsiäismyyjäiset
17.4. Itä-Suomen yliopiston tutkija, teologian tohtori Pekka Metson esitelmä:
Omasanainen naisten rukouskirja 80 vuoden takaa. Kreikkalaiskatolisten koulujen hartauskirjan (1938) synty ja sisältö.
Toukokuussa kevätretki Mäntyharjulle Taidekeskus Salmelaan ja Unescon maailmanperintökohteeseen, Verlaan

Valamon ystävät

La-su 7.-8.4. pyhiinvaellusmatka Valamon ja Lintulan luostareihin.

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa ma kello 18. Tarkemmat tiedot kanttori Tatianalta!

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

в Лаппеенранта по понедельникам после репетиции финского хора. Приглашаем новых певцов!

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 (!) часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

IMATRA

Tiistaiseura

Kokoontuu tiistai-iltapäivisin kello 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan! Seuraavat kokoontumiset:
24.3. pääsiäismyyjäiset klo 10–12
10.4. klo 10 vainajien pääsiäisen liturgia ja tiistaiseura
24.4. Maria Ylä-Jussila kertoo Alankomaiden pyhistä
8.5. Kiitosakatistos kanttorin johdolla, kevätkauden päätös

Kirkkokuorot Imatralla

Kirkkokuoron kuoroharjoitukset viikoittain ma kello 18. Tarkemmat tiedot kanttori Jarmolta.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в

Иматра по вторникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 6858 592 или 040 846 2899

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille. Kokoontumiset ovat keski-
viikkoisin kerran kuukaudessa klo 12. Seuraavat
kokoontumiset: 25.4. ja 23.5. Tarvittaessa
koonnumme useamminkin.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 (!) часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

TAPAHTUMIA

Pääsiäismyyjäiset Imatralla ja Lappeenrannassa
Seurakunnan toimintapiirien yhteiset pääsiäisherkkujen myyjäiset Lasaruksen lauantaina 24.3. Lappeenrannassa kello 10–13 ja Imatralla kello 10–12. Tervetuloa!

Pääsiäistalkoot kirkoissa ja seurakuntasaleilla la 31.3.

Suuren lauantain kello 9 alkavan liturgian jälkeen laitamme kirkot juhlauntoon ja huolehdimme seurakuntasalien valmistelut sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Tule mukaan suuren juhlan valmisteluihin!

Kuljetus Parikkalasta ja Simpeleeltä pääsiäisyön palvelukseen

Seurakunta järjestää kuljetuksen Imatran kirkon pääsiäisyöpalvelukseen. Sitovat ilmoittautumiset ma 26.3. mennessä kirkkoherranvirastoon, puh. 0400 414 792 (ma klo 10–14) tai sähköpostilla lappeenranta@ort.fi

Pääsiäisyön tarjoilut seurakunnassa

Imatran ja Lappeenrannan pääsiäisyön jumalanpalveluksen jälkeen seurakuntasaleissa perinteiset juhlatarjoilut herkkuihin. Tarjoilun hinta 5 €/aikuinen.

Lasten pääsiäisen juhlat

– ДЕТСКАЯ ПАСХА

Toisen pääsiäispäivänä ma 2.4. kello 10 Lappeenrannan ja Imatran kirkoissa liturgia ja ristisaatto. Palveluksen jälkeen lapsille mukavaa ohjelmaa seurakuntasaleissa, kirkonkellojen soittoa ja tietysti monenlaisia maistuvia herkuja juhlan kunniaksi.

Vainajien pääsiäinen – РАДОНИЦА 10.4.

Vainajien pääsiäisen liturgia ti 10.4. kello 10 Imatran kirkossa. Tuokaa siunattavaksi muisteluokkia, palveluksen jälkeen nyyttikestit seurakuntasalilla. Illalla kello 17 toimitetaan erityinen panihida Lappeenrannassa seurakunnan vanhimmalla hautausmaalla Pallossa.

Juhlamaton valmistumisen juhla

Imatran kirkkoon käsitöinä vuonna 2011 aloitettu suuri juhlamatto on valmistunut. Mirhantuojanaisten sunnuntaina 15.4. kello 10 Imatran kirkossa liturgia. Kutsumme kaikkia maton eri valmistusvaiheisiin osallistuneita yhteiseen juhlaan, jota vietämme liturgian jälkeen seurakuntasalissa.

Liturgia Simpeleellä

Sunnuntaina 22.4. kello 10 liturgia Keppelin kerhohuoneessa. Liturgian jälkeen kirkkokahvit ja seurakuntalaisten tapaaminen. Tervetuloa!

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere

Virasto avoinna ti–pe klo 9–13
Kirkkoherranvirasto on suljettu
27.–29.3.2018.
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi,
www.ort.fi/tampere

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg,
p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten
kansliassa tiistaisin klo 9–13

2. pappi Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

Osa-aikainen pappi Jelisei Rotko,
p. 040 507 5790, jelisei.rotko@ort.fi

KANTTORIT

Kanttori Jenni Hakkarainen,
p. 044 301 0974

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimienohjaaja Nemanja Balčin,
p. 040 1781633

Kansliasti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053

Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Mikael Punnala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti
seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön
toimittamiseksi eteenpäin voi myös
täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä
on saatavana Tampereen kirkossa ja
seurakunnan kansliassa.

Tampere

**Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän
Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27,
p. 040 358 9099**

Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 10 liturgia, katekumeenien kirkkoon-
liittäminen

**La 24.3. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaus
*Su 25.3. klo 10 liturgia**

Ma 26.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS

Ma 26.3. klo 18 aamupalvelus

Ti 27.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti JR

Ti 27.3. klo 18 aamupalvelus

Ke 28.3. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH

Ke 28.3. klo 18 aamupalvelus

To 29.3. klo 10 suuren torstain liturgia

To 29.3. klo 18 aamupalvelus, 12 kärsimysevanke-
liumia

Pe 30.3. klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus

Pe 30.3. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus

La 31.3. klo 10 suuren lauantain liturgia

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 2.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten

pääsiäinen

Ke 4.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto, koululaiset

To 5.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto, koululaiset

Pe 6.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto, koululaiset

La 7.4. klo 18 vigilia

Su 8.4. klo 10 liturgia, sl

Su 8.4. klo 16 ehtoopalvelus, rom

Ti 10.4. klo 17.30 panihida

Ke 11.4. klo 8 liturgia

La 14.4. klo 18 vigilia

Su 15.4. klo 10 liturgia

Ti 17.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 18.4. klo 8 liturgia

La 21.4. klo 18 vigilia

Su 22.4. klo 10 liturgia

Ti 24.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

Ke 25.4. klo 9 Markuksen liturgia

La 28.4. klo 18 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

Ke 2.5. klo 8 liturgia

La 5.5. klo 18 vigilia

Su 6.5. klo 10 liturgia (radiointi)

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46

Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

La 24.3. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaus

*Su 25.3. klo 10 liturgia

Pe 30.3. klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus

Pe 30.3. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus

*La 31.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

To 5.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, koululaiset

To 5.4. klo 18 Jeesuksen rukous

La 21.4. klo 10 liturgia, rom

La 28.4. klo 18 vigilia

Su 29.4. klo 10 liturgia

To 3.5. klo 18 Jeesuksen rukous

Kolho

**Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen
kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho**

Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Su 8.4. klo 10 liturgia

To 10.5. klo 10 liturgia (helatorstai)

Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.4. klo 10 liturgia

Valkeakoski

**Pyhän Nikolaoksen rukoushuone,
Kalmistonkatu**

Isännöitsijä Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Ma 2.4. klo 10 liturgia (pääsiäismaanantai)

La 12.5. klo 10 liturgia

Akaa

Ev.lut. seurakuntasali, Sontulantie 1

JUMALANPALVELUKSET

Su 8.4. klo 10 liturgia

Ikaalinen

Ev.lut. seurakuntasali, Vanha Tampereentie 6

JUMALANPALVELUKSET

La 19.5. klo 10 liturgia

Ylöjärvi

Viljakkalan tsasouna, Nopanperäntie 586

JUMALANPALVELUKSET

La 26.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro

Harjoittelee keskiviikkoisin klo 18.00–19.40 Niko-
lainsalissa. Lisätietoja Jenni Hakkaraiselta.
jenni.hakkarainen@ort.fi, p. 044 301 0974

Yksiääninen kuoro

Harjoittelee vaihtelevasti maanantaisin ja keski-
viikkoisin: miehet ja naiset erikseen sekä yhdessä
(kellonaika 16–17.20). Lisätietoja Jenni Hakkarai-
selta, p. 044 301 0974

TAPAHTUMIA

Ekumeeninen seminaari

Pirkanmaan Pipliaseura järjestää ekumeeni-
sen seminaarin, jossa tutustutaan Raamatun
käyttöön eri perinteissä. Esitelmien jälkeen ti-
laisuus jatkuu paneelikeskustelulla. Paikka ja
aika: 14.4. Nikolainsalissa (Suvantokatu 10,
Tampere). Tilaisuus alkaa kirkossa rukoushet-
kellä klo 13. Puhujat: kirkkoherra Aleksej Sjö-
berg, tuomiorovasti Olli Hallikainen (ev.lut.),
teologi Emil Anton (kat.) ja pastori Tapio Lo-
hikko (baptistit/vapaat suunnat).

PORI

Porin seudun tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila, p. 050 569 3671

Sihteerit Maria Ojanen, p. 050 381 2063

Tiistaiseuran nettisivuilta löydät mm. tietoja tule-
vista tapahtumista. Osoite on www.porinseudun-
tiistaiseura.fi.

Tiistiseurailat ovat joka toinen tiistai kello 18.
Aluksi rukoushetki. Isä Aleksej, isä Heikki, Jenni ja
Nemanja pitävät vuorollaan opetustilaisuuden.
Muina tiistaiseurailtoina voi olla esitelmä kiinnos-
tavasta aiheesta tai luetaan PSHV:n opetusmate-
riaalia. Jokaisessa illassa tarjolla kahvipöytä sekä
miniarpajaiset. Seuraava tiistaiseurailta on ti 17.4.
Esitelmänsijainä on isä Joosef Vola.

Kirkkokahvit liturgiajumalanpalvelusten jälkeen
Teologialin puolella.

Lukupiiri

Kokoontuu kuukauden ensimmäisenä sunnun-
taina. Vetäjänä Sirpa-Helene Soini. Seuraava ko-
koontuminen on su 8.4. klo 16. Z. Topelius: Lin-
naisten kartanon viheriä kamari.

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-iltaisin.
Aluksi ehtoopalvelus. Vetäjänä Jyri Luonila. Piiris-
sä käsitellään eri aiheita ortodoksisesta kirkosta
ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii hyvin
niille, jotka harkitsevat ortodoksisen kirkkoon
liittymistä. Seuraava kokoontuminen on suurena
tiistaina 27.3. klo 18. Ennen ortodoksiapiiriä on
aamupalvelus.

Askartelukerho Pyöröset

Kokoontuu joka toinen keskiviikko klo 15–17.
Kerhoa pyörittää Anita Luonila. Kerhossa vaali-
taan perinteitä ja opetellaan uusia tuulia. Teh-
dään tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myy-
jäisiin. Seuraavat kokoontumiset ovat ke 11.4. ja
ke 25.4. klo 15.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

DIAKONIATOIMISTON PUHELINPÄIVYSTYSAJAT ma, ti, to ja pe klo 9–12 puh. (09) 8564 6160 Teemme koti- ja laitoskäyntejä koko seurakunnan alueella. Henkilökohtaiset tapaamiset sovitaan ensisijaisesti oman alueen työntekijän kanssa.

SÄHKÖPOSTI

diakonia.helsinki@ort.fi
Kaikilla työntekijöillä on oma sähköposti-osoite muotoa: etunimi.sukunimi@ort.fi

DIAKONIATYÖSTÄ VASTAAVA PAPPI

isä Teo Merras p. (09) 85646120, 040 540 3200

TIIMIESIMIES

ylidiakoni Juha Lampinen
p. (09) 85646130, 040 527 9580

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Helsinki

Kari Hartikka p. (09) 8564 6162, 040 703 4616
Elina Pale, p. 040 723 7632

Vantaa

Johanna Jomppanen p. (09) 8564 6166,
050 404 9404

ITÄ- JA KESKI-UUSIMAA

Jaana Björninen p. (09) 8564 6164,
0400 304 361

Espoo, Kauniainen

Taisia Pohjola p. (09) 856 46163, 040 583 2915

Länsi-Uusimaa

Sarianne Karulinna p. (90) 8564 6165,
0400 531 308

HELSINKI

Diakoniaruokailu

Joka tiistai srk-salilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12. Ateria maksaa yhden euron. Diakoniaruokailu on tauolla 27.3. ja 3.4. Toiminta jatkuu normaalisti 10.4. Tiedustelut: Sarianne Karulinna

Horse

Ompeluseura HORSE kokoontuu torstaisin diakoniatoinen kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha). Illat alkavat Kotikirkossa (Liisankatu 29 A, 4. krs) klo 17 toimitettavalla ehotoopalveluksella, jonka jälkeen siirrymme kerhotiloihin. Horsessa voi mm. neulaa, virkata, ommella, huovuttaa tai maalata. Tai istuskella ja nauttia seurasta. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Kristiina

Klubb, kristiina.klubb@ort.fi, 040 725 5713, diakoniatyöntekijä Elina Pale.

Seniorikerho

Seniori-ikäisten kerho kokoontuu srk-salilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen torstaipäivinä kello 12–14. Virkistysiltapäivässä tarjolla esityksiä ja keskusteluita, sekä kahden euron omakustanteinen lounas. 19.4. Elina Pale: "Arjen hyvät hygieniakäytännöt". 3.5. teemme retken Nummelan rukoushuoneelle. Retken hinta 5 € /hlö sisältäen matkat ja lounaan. Ilmoittautumiset retkelle kerhon yhteydessä. Lisätietoja: Kari Hartikka ja Elina Pale

Sofia-kerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Huhtikuussa ei ole kerhoa. Kokoontumme seuraavan kerran to 31.5. klo 13–15 pt. Aleksanteri Syväriäläisen kappelissa, os. Jauhokuja 3 B 2, Myllypyro. Lisätietoja: Taisia Pohjola

JÄRVENPÄÄ

Järvenpään iltapäiväseura

Kokoontuu Järvenpään kirkon kryptassa (Kartanontie 45) kerran kuussa to klo 12–14.30. Seniorikäisille, työelämän ulkopuolella oleville tai vuorotyötä tekeville suunnatussa iltapäiväseurassa ortodoksisuuteen liittyviä esityksiä sekä mahdollisuus keskusteluun diakoniatyöntekijän kanssa. Ei ilmoittautumista, kaikille avoimessa tilaisuudessa kahvi- ja teetarjoilu. 12.4. Leo Vinogradoff kertoo kevään näyttelyteemastaan "Asetelmia ja ajatuksia". 3.5. kevätkauden päätös. Andreas Hänninen kertoo kokemuksiaan Athos-vuorelta. Lisätietoja: Jaana Björninen

PORVOO

Porvoon iltapäiväseura

Kokoontuu Porvoon kirkon salissa (Vanha Helsingintie 2) kerran kuussa to klo 13–15.30. Seniorikäisille, työelämän ulkopuolella oleville tai vuorotyötä tekeville suunnatussa iltapäiväseurassa ortodoksisuuteen liittyviä esityksiä sekä mahdollisuus keskusteluun diakoniatyöntekijän kanssa. Ei ilmoittautumista, kaikille avoimessa tilaisuudessa kahvi- ja teetarjoilu. 26.4. vieraana Annina Holmberg, "Minun Valamoni". Lisätietoja: Jaana Björninen

ESPOO

Kahvitreffit

Espoon ja Kauniainen alueen seurakuntalaisille. Kokoontumme Tapiolan ja Pikkulaivan kahviloissa. Tule juttelemaan ja nauti seurassamme kupponen kahvia. Maksuton, kaikille avoin, ei tarvitse ilmoittautua. Seuraavat kahvitreffit ke 16.5. klo 14–15 Cafe Ciao, Kauppakeskus Pikkulaiva, Ulappakatu 2, Espoonlahti ja to 17.5. klo 14–15 Kaisan Cafe. Kauppakeskus Ainoa 1 krs. Tapionaukio 4, Tapiola. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Trapesa – kansainvälinen kohtaamispaikka

Diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola on klo 12–13 tavattavissa ti 27.3 ja 15.5. Os. Kirkkojärventie 1, Espoon asema asemasilta 2 krs. Espoon keskus.

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff p. 040 350 1951

SAIRASTATKO TAI SAIRASTAAKO LÄHEISESI?

Jos haluat papin tai diakoniatyöntekijän käyvän sinun tai läheisesi luona kotona tai sairaalassa, ota rohkeasti yhteyttä päivystävään pappiin puhelinnumero (09) 856 46105 (arkisin klo 9–14) tai alueesi diakoniatyöntekijään.

Diakonian kesäretki 7.6.2018

Kesäretken kohteina tänä vuonna Kouvolan ortodoksinen kirkko, Iitin Kirkonkylä ja tsasouna Kausalassa. Matkan hinta 30 €/hlö (sisältää laskutuslisän). Hintaan sisältyy bussikuljetus, lounas ja iltapäiväkahvi tai tee. Retki ei sovellu liikuntaesteisille, kohteissa mm. portaita. Suosittelemme matkavakuutuksen ottamista matkavarauksen yhteydessä peruutus- ja mahdollisen matkalla sairastumisen varalta. Vastuullinen matkanjärjestäjä Pohjolan Matka Oy. Sitovat ilmoittautumiset ja erikoisruokavaliot 4.5. mennessä matkatoimistoon: Minna Forss/ Pohjolan Matka. Sähköpostiosoite: minna.forss@pohjolanmatka.fi tai p. 0201 303 332.

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Benny Max Lönnqvist, 17.6.2017
Noa Hannu Gabriel Marttunen, 10.12.2017
Manu Antero Pahimanolis, 16.12.2017
Triifon Tolonen, 7.1.2018
Matilda Aili Olivia Kovanen, 21.1.2018
Selma Hillevi Salminen, 27.1.2018
Enni Sofia Virrantaus, 27.1.2018
Aino Hellen Inkeri Ojala, 10.2.2018
Christiano Ermis Barbantonis, 10.2.2018
Alina Elisabet Soisalo, 17.2.2018
Verner Väinö Johannes Tirkkonen, 24.2.2018
Sofia Heickell, 24.2.2018

IKUINEN MUISTO

Einari Siikanen, s. 1939, Suojärvi
Lydia Torneus, s. 1920, Viipuri

SURURYHMÄ LÄHEISENSÄ MENETTÄNEILLE

Uusi sururyhmä kokoontuu ti 24.4.2018 klo 17 diakoniatoimistossa, Unioninkatu 39, sisäpiha, Helsinki. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa, joista sovitaan tarkemmin ensimmäisen tapaamisen yhteydessä. Ohjaajat: Okko Balagurin ja Tatjana Wilenius. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Milja Sarlin 09 8564 6102. Lämpimästi tervetuloa!

Helsingin ortodoksinen seurakunta
AUTTAVA PUHELIN
09- 8564 6299
päivystää ti, pe ja la klo 18 – 22
Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:
www.hos.fi

**Opin-
tiellä**

**Suuren paaston keräys
naisten ja lasten koulutukseen
Itä-Afrikassa ja kriisialueilla
12.2.–1.4.2018
Tili: FI53 5480 0520 0233 08
Viite: 12580**

Filantropia

Keräys on 19.2.2017-30.11.2017, on voinut tulla Suomeen ajalla. Aineet on lähetetty 31.12.2018-31.12.2018. Keräys on voinut tulla Filantropian idonin, lähetys- ja kehitysyhteistyökeskuksen, osoite: Helsinki, www.filantropia.fi

Puuristit

- * Valmistettu lehtikuusesta
- * Koko: n. 160cm x 80cm
- * Käsittelemättömänä tai valkoiseksi maalattuna
- * Messinkinen nimilaatta
- * Pystytys maahan ruostumattomaan teräsalkaan, jossa säätöruuvit

Verstas Wiinimäki
verstas@wiinimaki.fi
www.wiinimaki.fi
gsm: +358401897109
Lappeenranta

”Työn rinnalla on oltava asioita, jotka tukevat ja tuottavat iloa. Siksi seurakunta on vetänyt minua puoleensa. Olen saanut uskosta uutta lämpöä ja armollisuutta.”

*Pankkivalvoja Elina Kettinen
Sana 15.2.*

”Monena pääsiäisyönä olen istunut parvekkeella ja kokenut: tämä on se hetki. Se on huikea juttu: tämä ei jää tähän, meillä on taivaan ilo.”

*Taidemaalari ja kirjailija
Lemmikki Valkeameri
Kirkko ja kaupunki 14.2.*

”Uskonnon pointti on nimenomaan ja juuri yleisinhimillisyydessä: ei se ole mikään specialistien erityisharrastus. Se on yleistä ja julkista.”

*Turun arkkhiippakunnan piispa
Kaarlo Kalliala
Maaseudun Tulevaisuus 25.2.*

*Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta.
Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.*

PYHÄN GEORGIOS VOITTAJAN KIRKKO

Georgios Voittajan kirkko edustaa karjalaista ja pohjoisvenäläistä kirkonrakennusperinnettä, ja siitä on nopeasti tullut pyhiinvaelluskohde ja nähtävyys. Pyhän Georgios Voittajan kirkon sisätilat ovat todellinen käsityön taidonnäyte.

KIRKKOKAHVILA

Kirkon kupeessa on kahvila, joka on avoinna touko-elokuussa, ryhmille myös muina aikoina ennakkovarauksena. Tarjolla on lähiruokaa, kotileivonnaisia ja oman tilan luomuhunajaa.

LOUNAS- JA
OPASPALVELUT
15-60 HENGEN
RYHMILLE

Kirkko on kaikille avoin tutustuttavaksi

Lisätiedot ja aukioloajat www.stgeorge.fi
Tiedustelut: info@stgeorge.fi / +358 44 725 75 48
Osoite: Kaitaistentie 345, 79690 Kaitainen
(Joroisten kunta, 6 kilometriä 5-tieltä)

Hoivakoti Helenaan kaivataan kirkkoon saattajia

HOIVA- ja palvelukoti Helenassa Helsingissä kaivataan liikuntarajoitteisille asukkaille saattajia kirkkoon.

Pyhän Helenan säätiön ylläpitämä perinteikäs hoivakoti on tarkoitettu ensisijaisesti ortodoksisille tai venäjänkielisille ikäihmisille ja tarjoaa asumista oman kielisessä ympäristössä ja perityn kulttuurin piirissä.

Talo sijaitsee Helsingin Hermannissa.

Sen yhteydessä toimii pyhien marttyyrien Veran, Nadezhdan, Ljubovin ja heidän äitinsä Sofian kunniaksi pyhitetty hoivakodin kotikirkko.

Kirkossa toimitetaan säännöllisesti ortodoksisia jumalanpalveluksia. Viime vuosina palvelukielenä on ollut kirkkoslaavin lisäksi suomi.

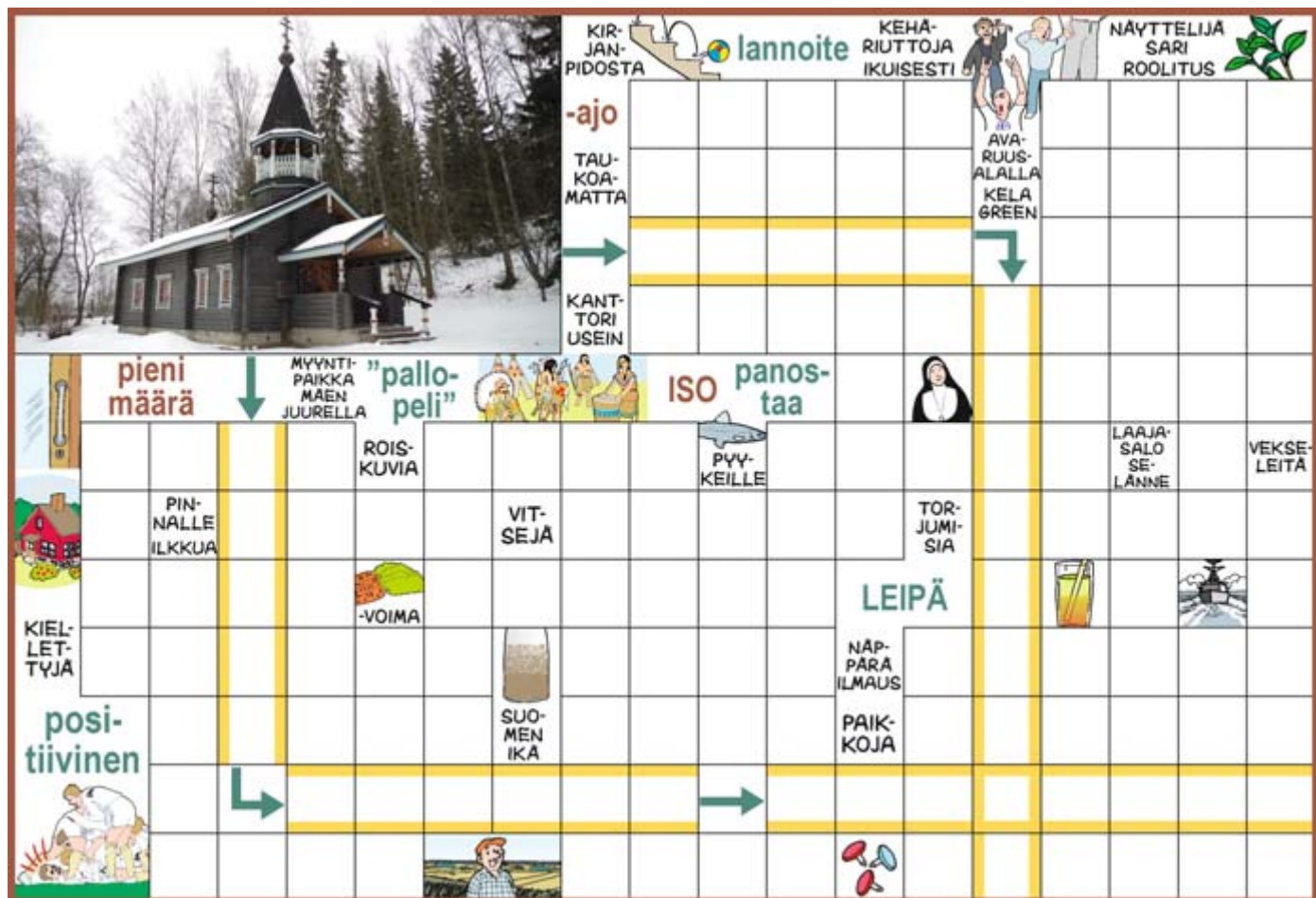
Asukkaat tulevat jumalanpalveluksiin myös rollaattoreilla ja pyörätuoleissa. Kir-

kossa on paljon tuoleja, jotka mahdollistavat istumisen jumalanpalveluksen aikana.

Helenassa tarvitaankin lisää vapaaehtoisia kirkkoon saattajia, jotta mahdollisimman moni asukas pääsisi halutessaan jumalanpalveluksiin.

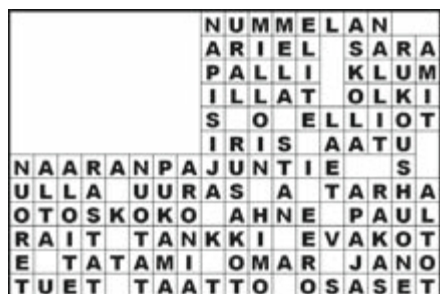
Jos olet kiinnostunut arvokkaasta tehtävästä, ota yhteyttä hoivakodin johtajaan Olga Heiskaseen, puh. 040 0244 987 tai sähköposti olga.heiskanen@helenakoti.fi.

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 2/18

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 1/18 RATKAISU

Ristisanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 12. huhtikuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 3/18-lehdessä 4.5.

Edelliseen tehtävään saimme taas runsaasti vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Veikko Remsua Ylöjärveltä**. Hänelle postitimme **Kristina Kappelinin** teoksen *Franciscus – Uuden ajan paavi*. Onnittelumme!

Hautakiviliike Ikuistettu Oy

Laadukkaat kivet
Yksilöllinen palvelu

Puh: 045 109 18 09

www.ikuistettu.net

Email: ikuistettu@gmail.com

Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!

*Kristus nousi kuolleista / kuolemalla kuoleman
voitti/ ja haudoissa oleville elämän antoi.*

Tropari